Ετος Ε'. | Ἐκδίδεται τῇ 1/13 καὶ 15/27 ἑκάστου μηνός. | Ἐν ΛΕΙΨΙΑι τῇ 15/27 Αὐγούστου 1885 | Τιμὴ ἐτησία προπληρωμένη εἰς χρυσόν. Φράγκ. 40. Μάρκ. 32. Ῥούβλ. 16. | Αρ. 104.

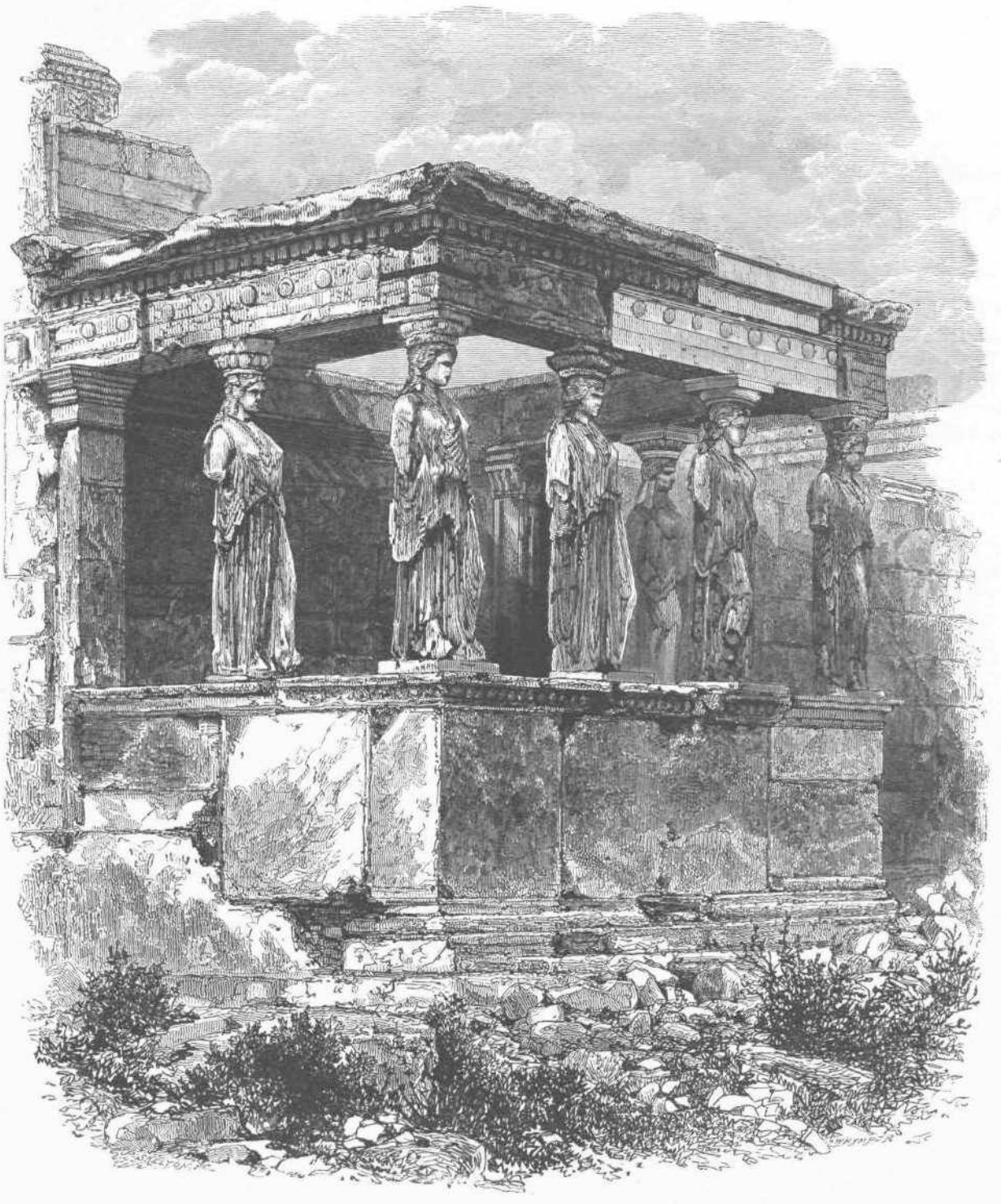

ΤΟ ΕΡΕΧΘΕΙΟΝ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Ἡ Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν (τέλος). — Ἡ Βουδαπέστη καὶ τὰ κατ' αὐτὴν παρελθόντα καὶ ἐνεστῶτα (συνέχεια). — Ἡ Ἀλυσία τῶν ἰχθύων ἐν τῇ βορείῳ Ἀμερικῇ. — Γεώργιος Κοέρτιος. — Τὸ τελευταῖον παιγνίδιον ἐπὶ τῆς γῆς. — Ὁ Μολιέρος ἀναγινώσκων μίαν κωμῳδίαν του ἐνώπιον τῆς ὑπηρετρίας του. — Τοποθεσίαι Κωνσταντινουπόλεως. — Ἐκ τῶν τοῦ Κριλώφ. Διαβάται καὶ σκύλοι. — Θεοδώρα. — Γοναδαλούπη. Δίήγημα (συνέχεια). — Τὸ σχέδιον τοῦ Δειτοκράτους. — Ἡ ἀοιδὸς Χριστίνα Νίλσων. — Βιβλιογραφικά. — Διάφορα. — Αἰνίγματα καὶ λύσεις. — Γραμματοκιβώτιον. — Μετὰ παραρτήματος ἀρ. 4.

ΕΙΚΟΝΕΣ.

Τὸ Ἐρεχθεῖον. — Ἡ ἀλυσία τῶν ἰχθύων. — Γεώργιος Κοέρτιος. — Ὁ Μολιέρος ἀναγινώσκων κωμῳδίαν αὐτοῦ. — Ἡ Κωνσταντινούπολις. — Ἡ Γοναδαλούπη. — Τὸ σχέδιον τοῦ Δειτοκράτους.

Η ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ.

(Συνέχεια καὶ τέλος.)

Πρὸς τὰ δεξιὰ τῆς μεσημβρινῆς τῶν Προπυλαίων πτέρυγος, ὑπεράνω τῆς ὁποίας ἐπὶ αἰῶνας ὑψοῦτο ὁ ἄμορφος, καὶ ἤδη εὐτυχῶς κατεδαφισθεὶς φραγκικὸς πύργος, κεῖται ὁ κομψότατος μικρὸς ναὸς τῆς Ἀπτέρου λεγομένης Νίκης, ὅστις ὡς λέγεται εἶχεν οἰκοδομηθῆ ἐπὶ Κίμωνος. Ἐν τῷ ναῷ τούτῳ ἐφυλάττετο τὸ ἀρχαῖον ξόανον τῆς Ἀθηνᾶς, ὅπερ ὡς ἐκ θαύματος διέφυγε τὴν καταστροφὴν τῶν Περσῶν. Τὸ μικρὸν τοῦτο οἰκοδόμημα ἰωνικοῦ ρυθμοῦ εἶναι εἰς ἄκρον κομψὸν κείμενον ἐν προεξοχῇ τοῦ ἐδάφους, ὁπόθεν τὸ βλέμμα ἐν ἐκστάσει ἀτενίζει πρὸς τὴν πεδιάδα τῶν Ἀθηνῶν, πρὸς τὴν κυανῆν θάλασσαν, πρὸς τὴν Αἴγιναν καὶ πρὸς τὰς βραχώδεις κορυφὰς τῶν ὀρέων τῆς Πελοποννήσου, αἵτινες φωτιζόμεναι ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου παρουσιάζουσιν ἡμῖν ροδόχρουν χρωματισμόν. Ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης παρατήρει ὁ βασιλεὺς Αἰγεὺς πρὸς τὴν θάλασσαν, περιμένων τὸν ἀγαπητὸν αὐτοῦ υἱὸν Θησέα, ὅστις εἶχεν ἀπέλθει ἵνα φονεύσῃ τὸν ῥωικώδη Μινώταυρον. Τὸ πλοῖον ἐφάνη τέλος, ἀναπεπταμένον ἔχον μέλαν ἱστίον ἀντὶ τοῦ ἐρυθροῦ, ὅπερ ἔπρεπε ν' ἀναγγείλῃ τὴν νίκην, καὶ ὁ γέρων ἐρρίφθη ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς του σκοπιᾶς καὶ ἐφονεύθη. Ἐπὶ δύο ὅλους αἰῶνας ὁ ναὸς τῆς Ἀπτέρου Νίκης εἶχεν ἐξαλειφθῆ ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, μέχρις οὗ ἐν ἔτει 1835 ὁ γερμανὸς ἀρχαιολόγος Λουδοβίκος Ῥόσσιος ἀνακαλύψας τὰ ἐρείπια ἐν μέσῳ τουρκικοῦ προμαχῶνος ἀνήγειρε πάλιν τὸν ναὸν τῇ βοηθείᾳ τῶν Γερμανῶν ἀρχιτεκτόνων SCHAUBERT καὶ HANSEN. Τὸ κυριώτερον κόσμημα τοῦ ναοῦ τούτου εἶναι κομψοτάτη ζωοφόρος, ἐφ' ἧς ἐν ἀναγλύφοις παρίστανται μάχαι μεταξὺ Ἀθηναίων καὶ βαρβάρων.

Διὰ τῶν Προπυλαίων βαίνομεν πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Ἀκροπόλεως ἐπὶ ὁδοῦ βραχώδους καὶ ἀνωφεροῦς. Ἐνταῦθα ἱστάμενοι ἐπιβλέπομεν τὰ ἀμίμητα ἀριστουργήματα τῆς ἀρχαιότητος, δεξιᾷ ἐπὶ ὑψώματος 471 ποδῶν ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης τὸν Παρθενῶνα, ἀριστερᾷ τὸ Ἐρεχθεῖον καὶ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν Προπυλαίων τὸ χαλκοῦν κολοσσιαῖον ἄγαλμα τῆς Προμάχου Ἀθηνᾶς, ἀριστούργημα τοῦ Φειδίου. Τὸ ἄγαλμα τοῦτο, 60 ποδῶν ὕψους, ὑπερεῖχεν ὅλων τῶν ἐν τῇ Ἀκροπόλει οἰκοδομῶν· περὶ τὸ ἄγαλμα τοῦτο ὑπῆρχεν ὁλόκληρον δάσος ἀγαλμάτων, συμπλεγμάτων καὶ ἀφιερωμάτων, πάντων στιλβόντων ὑπὸ τὸ καθαρὸν φῶς τοῦ Ἀττικοῦ ὁρίζοντος.

Καὶ πρῶτον στρεφόμεθα πρὸς τὸν Παρθενῶνα, πρὸς τὸν σεβαστὸν τοῦτον τῆς ἀρχαιότητος ναόν, οὗ ἡ μεγαλοπρέπεια μένει ἄφθιτος. Ἀπὸ εἴκοσι καὶ τριῶν ἤδη αἰώνων τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο ὑψοῦται ἐν τῇ θέσει ταύτῃ — κτισθὲν τῇ 437 πρ. Χρ. — μνημεῖον δόξης αἰωνίου τοῦ Περικλέους, τῶν ἀρχιτεκτόνων Ἰκτίνου καὶ Καλλικράτους καὶ τοῦ θείου καλλιτέχνου Φειδίου, ὅστις διεκόσμησε τὸ ἱερὸν διὰ τῶν λαμπροτέρων γλυφῶν. Ὁ ναός, οὗ ἡ δαπάνη ἀνῆλθεν εἰς τὸ καταπληκτικὸν διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ποσὸν χιλίων ταλάντων (6 ἑκατομμυρίων δραχμῶν), δὲν ἐπιβάλλει τόσον διὰ τοῦ μεγέθους ὅσον διὰ τῶν ὡραίων αὐτοῦ διαστάσεων· τὸ μῆκος αὐτοῦ ἦτο 228 ποδῶν, τὸ πλάτος 100 καὶ τὸ ὕψος 65 μόνον ποδῶν. Κατὰ τὸ σχῆμα ἦτο ναὸς περίπτερος καὶ εἶχεν ἐπὶ τῶν δύο προσόψεων ἀνὰ ὀκτὼ κίονας καὶ ἐπὶ τῶν δύο πλευρῶν ἀνὰ δεκαεπτὰ κίονας. Ἡ ἀρχαιότης ἐγνώριζε μὲν μεγαλειτέρους ναοὺς τοῦ Παρθενῶνος, ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν καλλιτεχνικὴν ἐντέλειαν ὁ Παρθενὼν ὑπερτέρει πάντων. Καὶ σήμερον ἔτι ἱστάμενοι ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ ναοῦ τούτου δυνάμεθα νὰ σχηματίσωμεν ὡρισμένην ἰδέαν περὶ τῆς ἐσωτερικῆς αὐτοῦ διασκευῆς, ἂν καὶ κατὰ διαφόρους ἐποχὰς διαφόρους ὑπέστη μεταβολάς. Διὰ τῆς ἀνατολικῆς στοᾶς εἰσήρχετό τις εἰς τὸν πρόναον, διὰ δὲ ὑψηλοῦ ὀρειχαλκίνου πυλῶνος εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ναοῦ, ὅπερ διὰ δωρικῶν κιόνων ἐχωρίζετο εἰς τρία τμήματα· δευτέρα σειρὰ κιόνων, κορινθιακοῦ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ρυθμοῦ, ὑπερέκειτο τῆς πρώτης καὶ ἐστήριζε τὴν λιθίνην στέγην. Πρὸς τὴν δυτικὴν στοὰν ἦτο ὁ ὀπισθόδομος, τετράγωνος αἴθουσα, ἐν ᾗ ἐφυλάττετο ὁ δημόσιος θησαυρός. Ἑπομένως ὁ Παρθενὼν δὲν ἦτο μόνον οἶκος εὐκτήριος ἀλλὰ καὶ ταμεῖον τοῦ κράτους, ἀντιπρόσωπος τρόπον τινὰ τῆς ἐξουσίας καὶ ἰσχύος τῶν Ἀθηνῶν. Ἡ διακόσμησις τοῦ οἰκοδομήματος τούτου διὰ ἀγαλμάτων, μετοπῶν, ζωοφόρων ἦτο πλουσιωτάτη. Τὸ λαμπρότερον τῶν ἀγαλμάτων ἦτο τὸ ἐν τῷ σηκῷ ἑστημένον χρυσελεφάντινον ἄγαλμα τῆς Παρθένου Ἀθηνᾶς, ἔργον τοῦ Φειδίου, τὸ ὁποῖον εἶχεν ὕψος 40 ποδῶν. Ἡ διακόσμησις τοῦ ἐξωτερικοῦ τοῦ ναοῦ ἦτο ἔτι πλουσιωτέρα· ἐπὶ τῶν δύο ἀετωμάτων ἔστιλβον τὰ δύο ἀθάνατα συμπλέγματα τοῦ Φειδίου, ὧν τὸ μὲν παρίστα τὴν γέννησιν τῆς Ἀθηνᾶς τὸ δὲ τὴν ἔριδα τῆς θεᾶς μετὰ τοῦ Ποσειδῶνος περὶ τῆς Ἀττικῆς. Τὰ θαυμασιώτερα τῶν ἀναγλύφων ἦσαν τὰ ἐπὶ τῆς ζωοφόρου, παριστῶντα τὴν πομπὴν τῶν Παναθηναίων, καθ' ἣν ὁ λαὸς τῶν Ἀθηνῶν ἐπορεύετο ἑορτασίμως ἐνδεδυμένος πρὸς τὴν Ἀκρόπολιν, ὅπως προσφέρῃ εἰς τὴν προστάτιδα θεὰν τὸν ὑπὸ παρθενικῶν χειρῶν εἰργασμένον πολυτελῆ χιτῶνα. Ὀλίγα οἰκοδομήματα ἐπὶ τῆς γῆς ὑπέστησαν τοσοῦτον τῆς τύχης τὴν μεταβολὴν ὅσον ὁ Παρθενών, ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς, χριστιανικὴ ἐκκλησία, τζαμίον, πυριταποθήκη καὶ σήμερον ἐρείπιον. Ἀπὸ τῆς καταστροφῆς διὰ τῶν βενετικῶν σφαιρῶν διεσώθησαν αἱ δύο προσόψεις, ἀκρωτηριασθεῖσαι καὶ αὗται διὰ τῆς δεδήλου λῃστεύσεως τοῦ λόρδου Ἐλγίνου ἐν ἀρχῇ τῆς ἐνεστώσης ἑκατονταετηρίδος. Τὰ λῃστευθέντα ταῦτα ἀριστουργήματα διατηροῦνται σήμερον ἐν τῷ βρεταν ικῷ Μουσείῳ τοῦ Λονδίνου, ἀλλὰ καὶ οὕτω θὰ ἦσαν ἀνεξήγητα δι' ἡμᾶς, ἂν δὲν ἐσώζοντο κατὰ καλὴν τύχην ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῶν Παρισίων τὰ ἰχνογραφήματα, καλλιτεχνικῶς ὅλως ἀσήμαντα, τοῦ Ἰακώβου CARREY, ὅστις ἐν ἔτει 1674, ἤτοι δεκατρία ἔτη πρὸ τῆς βενετικῆς καταστροφῆς ἐλθὼν μετὰ τοῦ πρεσβευτοῦ τῆς Γαλλίας μαρκησίου NOINTEIL εἰς Ἀθήνας ἀντέγραψε τὰ πολύτιμα ταῦτα ἀνάγλυφα ἐν τῇ τότε καλλιτέρᾳ αὐτῶν καταστάσει.

Παραλλήλως πρὸς τὸν Παρθενῶνα καὶ εἰς τὸ βόρειον τῆς Ἀκροπόλεως μέρος ὑψοῦται τὸ Ἐρεχθεῖον, τὸ νεώτερον ὅλων τῶν μνημείων τοῦ Περικλέους. Ὁ ναὸς οὗτος εἶναι μικρότερον διαστάσεων, ἀλλὰ ποικίλος τὴν διακόσμησιν. Ὡς ὁ Παρθενὼν ἀντιπροσωπεύει τὴν ἀκμὴν τοῦ δωρικοῦ ρυθμοῦ, οὕτω καὶ τὸ Ἐρεχθεῖον ἀντιπροσωπεύει τὴν τοῦ ἰωνικοῦ. Τρεῖς πρόδομοι διαφόρων ρυθμῶν ὁδηγοῦσιν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ναοῦ· διὰ τοῦ ἀνατολικοῦ προδόμου εἰσήρχετό τις εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Πολιάδος Ἀθηνᾶς, ἔνθα ἐλατρεύετο τὸ ἀρχαιότατον ξύλινον ἄγαλμα τῆς θεᾶς, τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν παράδοσιν εἶχε πέσει ἐξ οὐρανοῦ. Ἔμπροσθεν τοῦ ξοάνου τούτου ἔκαιεν αἰωνία λυχνία, ἧς ἡ θρυαλλὶς ἦτο ἐξ ἀφθάρτου Καρπασίου λινοῦ. Διὰ τοῦ βορείου προδόμου εἰσήρχετό τις εἰς τὰ ἄλλα ἱερά· ἐνταῦθα φαίνονται ἐν τῷ βράχῳ τὰ ἴχνη τῆς τριαίνης, δι' ἧς λέγεται ὅτι ὁ Ποσειδῶν ἤνοιξεν ἐν τῷ ἐδάφει πηγὴν ὕδατος. Τὸ νότιον οἰκοδόμημα εἶναι ἡ λεγομένη Στοὰ τῶν Καρυατίδων (ὅρα τὴν παρατεθειμένην εἰκόνα), τὸ κομψότατον ἔργον, ὅπερ παρήγαγεν ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ ἀρχιτεκτονική. Αἱ Καρυάτιδες, ὡραῖαι γυναικεῖαι μορφαί, κρατοῦσιν ἐν στάσει σεμνοπρεπεῖ καὶ ἐλευθέρᾳ τὸ ἐπιστύλιον τοῦ οἰκοδομήματος. Αἱ Καρυάτιδες ἦσαν ἓξ τὸν ἀριθμόν· ἀλλ' ὁ λόρδος Ἐλγῖνος ἀφῄρεσε τὴν μίαν, ἤτις σήμερον, ἀποκεχωρισμένη τῶν ἀδελφῶν της εὐρίσκεται ὑπὸ τὸν ὁμιχλώδη τῆς Ἀλβιόνος οὐρανόν. Τὴν κενὴν αὐτῆς θέσιν ἐν τῇ Ἀκροπόλει κατέχει Καρυᾶτις πηλίνη κατὰ μίμησιν τῆς ἀρχαίας κατασκευασθεῖσα. Τὸ ἀνατολικὸν τῆς Ἀκροπόλεως μέρος εἶναι χῶρος ἐκτεταμένος πλήρης ποικίλων μαρμαρίνων συντριμμάτων· ὁ χῶρος οὗτος ἀπολήγει πρὸς νότον εἰς τὸ μέγα τεῖχος τοῦ Κίμωνος, ἐφ' οὗ ἦτο τοποθετημένον τὸ ἀνάθημα — σύμπλεγμα ἀγαλμάτων, ὅπερ ὁ βασιλεὺς τῆς Περγάμου Ἄτταλος ὁ Α'. ἔστησεν ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως μετὰ τὴν κατὰ τῶν Γαλατῶν νίκην του.

Ἀπὸ τοῦ ὑψηλοῦ τούτου καὶ ἀνοικτοῦ μέρους τῆς Ἀκροπόλεως τὸ βλέμμα ἐξουσιάζει τὴν πόλιν καὶ τὰ πέριξ ὄρη καὶ ὑψώματα, τὸ μεγαλοπρεπὲς Πεντελικόν, τὸν ἀπότομον Λυκαβηττὸν καὶ τὸν μελιτοφόρον Ὑμηττόν, ἐκτείνεται δὲ πρὸς τὴν πεδιάδα τοῦ Κηφισσοῦ καὶ Ἰλισσοῦ μέχρι Πειραιῶς καὶ τῆς θαλάσσης. Ὅταν δὲ περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἀστέρος τῆς ἡμέρας χρυσοῦσι τὰ ἀρχαῖα μνημεῖα· ὅταν ἡ πορίνη τοῦ ἡλίου σφαῖρα δύσῃ ὄπισθεν τῆς Σαλαμῖνος, τῆς κοιτίδος τῆς ἑλληνικῆς ἐλευθερίας κατὰ τὴν ἀρχαιότητα· ὅταν τέλος τὰ σκότη τῆς ἑσπέρας πυκνότερα βαθμηδὸν ἐξαπλοῦνται — τότε ἄρχεται καὶ ἡ ὥρα τῶν ποιητικῶν ῥεμβασμῶν. Ἱστορία καὶ Μυθολογία πλανῶνται τότε ὑπεράνω τῶν ἠκρωτηριασμένων κιόνων καὶ περιβάλλουσιν αὐτοὺς διὰ μαγικοῦ γοήτρου. Αἱ σκιαὶ τοῦ Κίμωνος, τοῦ Περικλέους καὶ τῶν μεγάλων καλλιτεχνῶν ἀνυψοῦνται ἐκ τοῦ λαβυρίνθου τῶν ἐρειπίων, καὶ ἐνώπιον τοῦ ἐκστατικοῦ ἡμῶν βλέμματος ἐμφανίζεται ἡ Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν ἐν τῇ λαμπρότητι αὐτῆς κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Περικλέους! — Ἡ νὺξ ἤλθε καὶ τὸ μυστηριῶδες φῶς τῆς σελήνης φωτίζει τὸ ἐκτεταμένον πεδίον τῶν ἐρειπίων — φωτίζει τοὺς ἐπιτυμβίους λίθους ἔθνους μεγαλεπηβόλου, κόσμου ὡραίου καὶ θαυμασθέντος!

Η ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ

ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΤ' ΑΥΤΗΝ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΚΑΙ ΕΝΕΣΤΩΤΑ.

Ὑπὸ Γρηγορίου Γώτου, Ἀρχιμανδρίτου, Λεσβίου.

(Συνέχεια.)

Καὶ οἱ μὲν τακτικοὶ καθηγηταὶ λαμβάνουσι ἐτήσιον μισθὸν 7.000 φρ. καὶ δι' ἐνοίκιον κατοικίας ἰδίᾳ 1000 φρ. ἐκτὸς τῶν διδάκτρων ἅτινα λαμβάνουσι παρὰ τῶν φοιτητῶν, καὶ ἀνέρχονται εἰς ποσὸν ἀξιόλογον· οἱ δ' ἔκτακτοι καθηγηταὶ ἔχουσι μισθὸν ἐτήσιον 5,000 φρ. καὶ 700 δι' ἐνοίκιον κατοικίας· εἶναι πολὺ περίεργον, ὅτι μεθ' ὅλας τὰς ἐτησίους σοφὰς προτροπὰς καὶ παραινέσεις τῶν ἀξιοτίμων Πρυτάνεων τοῦ ἑλληνικοῦ Πανεπιστημίου ἐν τῇ λογοδοσίᾳ αὐτῶν, καὶ μάλιστα τοῦ πρ. Πρυτάνεως Π. Κυριακοῦ, ὅπως εἰσαχθῶσι καὶ παρ' ἡμῖν, ὡς πανταχοῦ τῆς Εὐρώπης τὰ δίδακτρα τῶν φοιτητῶν πρὸς τοὺς ἑαυτῶν καθηγητάς, καὶ τοῦτο πρὸς τιμὴν τῆς ἐπιστήμης, πρὸς ἀμβυθεστέραν σπουδὴν τῶν διδασκομένων, καὶ πρὸς ἀξιοπρεπῆ συντήρησιν τῶν διδασκόντων, οἵτινες εἰς τὴν ἐπιστήμην αὐτῶν, ἀποκλειστικῶς, τότε ἔσονται ἀναεχολημένοι, εἶναι πολὺ περίεργον, ἐπαναλέγομεν, ὅτι οἱ κατὰ καιροὺς ἔξοχ. Ἕλληνες ὑπουργοὶ τῆς παιδείας, κωφεύουσιν εἰς τὰς σοφὰς καὶ πρακτικὰς ταύτας τῶν Ἑλλήνων Πρυτάνεων προτροπάς, αἵτινες, ἐὰν εἰσακουσθῶσι, πολλοὶ νέοι Ἕλληνες τότε, θὰ καλλιεργῶσιν ἀναμφιβόλως, οὐ μόνον τὰς ἐπιστήμας, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐλαίας καὶ τὰς ἀμπέλους καὶ τὴν βιομηχανίαν ἐν γένει, ἐξ' ἧς ὁ πλοῦτος καὶ ὁ ἀνεξάρτητος βίος, καὶ οὐχὶ τόσον ἀπὸ τῆς θεραπείας τῶν ἀρρώστων καὶ τῶν διδακτηρίων τὰς διατριβάς, ἰατροὶ καὶ νομικοὶ σωρηδὸν γενόμενοι, ἢ ὀχληροὶ καὶ δι' ἔνδειαν στασιαστικοί, πολλάκις, ὑπάλληλοι τοῦ Κράτους.

β'.) Ἡ οὐγγρικὴ Ἀκαδημία τῶν ἐπιστημῶν, Magyar Tudomanyos Akademia, ὡς ἐπὶ τῆς προμετωπίδος αὐτῆς ἐπιγράφεται· ᾠκοδομήθη ἐθνικῇ δαπάνῃ, καὶ τῇ μεγαλοδώρῳ συνεισφορᾷ καὶ προσπαθείᾳ τῶν Κομήτων Στεφάνου SZÉCHENYI, προσενεγκόντος 150,000 φρ. Ἀβραὰμ VAY, Γεωργίου ANDRASSY, Γ. KAROLYI καὶ τοῦ ἡμετέρου Γ. Σίνα, δωρήσαντος 200,000 φρ. Τῆς δ' ἡμετέρας ἐνταῦθα ἑλληνικῆς κοινότητος 20,000 φρ. ἀφ' οὗ ἤδη ἀπὸ τοῦ 1760 ἔξοχος καὶ φιλάπατρις ἀνήρ, ὁ Πέτρος BOD, συνέστησεν "οὐγγρικὴν ἑταιρίαν" Magyar TARSASAG, de crigenda ad culturam linquae partiae erudita societate seu academia Hungarica, προτιθεμένην τὴν ἀνέγερσιν οὐγγρικῆς Ἀκαδημίας, ἥτις καὶ ἀνηγέρθη τὸ 1830 ἐπὶ τὸν Δούναβιν μεγαλοπρεπῆς καὶ καλλίτεχνος, τῇ δαπάνῃ τριῶν ἑκατομμυρίων φρ. Ἐκ δὲ μεταγενεστέρων δωρεῶν καὶ κληροδοτημάτων φιλομούσων καὶ φιλογενῶν ἀνδρῶν, ἐν οἷς διαπρέπουσι καὶ σοφοὶ ἱεράρχαι καὶ καρδινάλιοι τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, ἡ σημερινὴ περιουσία τῆς οὐγγρικῆς Ἀκαδημίας, ἀνέρχεται εἰς δύω περίπου ἑκατομμύρια φρ. ὧν τὸ ἐτήσιον εἰσόδημα 150,000 δραχμ., δαπανᾶται πρὸς συντήρησιν αὐτῆς καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ πρωτίστου σκοποῦ της, ὅστις εἶναι ἡ καλλιέργεια καὶ προαγωγὴ τῶν ἐπιστημῶν ἐν τῇ οὐγγρικῇ γλώσσῃ. Διαιρεῖται δὲ εἰς τρία τμήματα· Α'. Τμῆμα, γλωσσολογίας καὶ γραμματολογίας. Β'. Τμῆμα, τῶν μαθηματικῶν καὶ Γ'. τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν.

Ἕκαστον τμῆμα διευθύνεται ὑπὸ δωδεκαμελοῦς ἐπιτροπῆς, ἥτις ἐξετάζουσα ἐγκρίνει τὰ ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας προβαλλόμενα πρὸς ἔκδοσιν συγγράμματα, ὧν οἱ συγγραφεῖς λαμβάνουσι παρ' αὐτῆς 65 φρ. δι' ἕκαστον τυπογραφικὸν φύλλον, καὶ 25 ἀντίτυπα τοῦ ἐγκριθέντος καὶ δαπάνῃ τῆς ἀκαδημίας δημοσιευθέντος συγγράμματος αὐτῶν· ὁ πρόεδρος, ὁ ἀντιπρόεδρος, ὁ Γεν. καὶ εἰδικὸς Γραμματεύς, καὶ τὰ μέλη τῶν ἐπιτροπῶν τῶν τριῶν τμημάτων, ἐκλέγονται διὰ μυστικῆς ψηφηφορίας, ὑπὸ τῶν ἀκαδημαϊκῶν, τριακοσίων ἤδη ὄντων, ἐκτὸς καὶ ἐντὸς τῆς Οὐγγαρίας. Ἡ δ' ἐκλογὴ αὐτῶν ἐπικυροῦται ὑπὸ τοῦ βασιλέως, τῇ προτάσει τοῦ ὑπουργοῦ τῆς παιδείας, ὅστις καὶ αὐτοδικαίως ipso jure εἶναι τῆς Ἀκαδημίας ὁ ἄρχων, καὶ ὁ ἐπίτιμος πρόεδρος. Ἡ Ἀκαδημία ἔχει βιβλιοθήκην ἐκ 40,000 τόμων συγκειμένην, ὡς καὶ πινακοθήκην πολύτιμον 782 εἰκόνων, τῶν περιφημοτέρων ζωγράφων ἀπὸ τοῦ ιγ'. αἰῶνος μέχρις ἡμῶν· ἀμφοτέρας ἐπισκέπτεται ὁ βουλόμενος καθ' ἑκάστην ἀπὸ τῆς 9—1 μ. μ. Οἱ ἀκαδημαϊκοὶ ἀναγινώσκουσιν ἢ ἀπαγγέλουσι ἐνώπιον πολλοῦ καὶ ἐκλεκτοῦ ἀκροατηρίου ἀμφοτέρων τῶν φύλων, παντοίας ἐπιστημονικὰς πραγματείας, ἀφορώσας τὴν Οὐγγρικήν, ἰδίως, καὶ τὴν παγκόσμιον, ἐν γένει, φιλολογίαν, ὡς καὶ πάσας τὰς ἐπιστήμας καὶ τὰς ὡραίας τέχνας· αἱ δ' ἐπιτροπαὶ τῶν τριῶν τῆς Ἀκαδημίας τμημάτων, συνέρχονται ἐν αὐτῇ ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος εἰς ὡρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν.

Ἀλλ' οὐδεμία ἀμφιβολία, φίλε ἀναγνῶστα, ὅτι καὶ ἡ ἐν Ἀθήναις Ἑλληνικὴ Ἀκαδημία, ἡ τοσοῦτον μεγαλοπρεπῶς ἱδρυθεῖσα, καὶ καλλιτεχνικῶς ἀποτελεσθεῖσα ὑπὸ τῆς μεγαλοδωρίας τοῦ ἀοιδίμου Σίνα, θὰ ἀρχίσῃ ἐντὸς ὀλίγου λειτουργοῦσα τὰς ἐπιστήμας, καὶ ἐκτελοῦσα τὸν ὑψηλὸν καὶ πανελλήνιον αὐτῆς προορισμόν, διὰ τῶν γνώσεων καὶ τῶν χριστιανικῶν ἀρετῶν, τῶν σοφῶν καὶ πεπαιδευμένων ἀνδρῶν τῆς Ἑλλάδος.

γ'.) Τὸ ἐθνικὸν οὐγγρικὸν Μουσεῖον, ungarische National-Museum, λαμπρὸν καὶ ἐν τῷ μέσῳ εὐρυχώρου καὶ δημοσίου κήπου, περίβλεπτον μέγαρον, δωρικοῦ ρυθμοῦ, καθιδρύθη τὸ 1813, ἐθνικῇ συνεισφορᾷ, καὶ τῇ φιλογενεῖ προσφορᾷ ἑνὸς ἑκατομμυρίου δραχμῶν, τῶν Κομήτων FRANZ SZECHENYI, STEFAN SZECHENYI, BATYANYI GEORG ANDRASSY καὶ ἄλλων ἐπισήμων εὐπόρων ἀνδρῶν, καὶ πλουσίων Ἱεραρχῶν· περιέχει δὲ μεγαλοπρεπεστάτην καὶ εὐρυτάτην αἴθουσαν τῆς βιβλιοθήκης (der Prunksaal der Bibliothek des ungarischen National-Museums) περιεχούσης 150,000 τόμους καὶ 12,000 χειρόγραφα· περὶ δὲ τὴν βιβλιοθήκην ὑπάρχουσι 16 μεγάλαι αἴθουσαι, ἐν αἷς ἡ πινακοθήκη Bildergalerie ἐξ 900 εἰκόνων ἀρχαίων καὶ νωτέρων ἐπισήμων ζωγράφων. Ἐθνογραφικὴ Συλλογὴ ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς, ethnographische Sammlung· Συλλογὴ νομισμάτων καὶ ἀρχαιοτήτων προϊστορικῶν χρόνων. Ζωολογικὸν καὶ φυσικοϊστορικὸν τμῆμα. Συλλογὴ ἰχθύων, μαλακίων, ἑρπετῶν, πτηνῶν καὶ ἰδίως τῆς Οὐγγαρίας· ὁ ἐπισκεπτόμενος τὰς αἰθούσας ταύτας τοῦ οὐγγρικοῦ Μουσείου δωρεάν, καθ' ὡρισμένας ἡμέρας καὶ ὥρας τῆς ἑβδομάδος, εἰσάγεται καὶ εἰς τὴν καλουμένην Ferencz Deák-Saal, ἔνθα κεῖται ἐν τάξει, καὶ κατ' ἀριθμόν, ὡς σπανία καὶ πολύτιμα κειμήλια, τὰ τοῦ δωματίου ἁπλούστατα ἔπιπλα, τὰ βιβλία, ἡ κλίνη, ἡ ἕδρα, τὰ ἐνδύματα, ὁ πίλος καὶ τὰ τοιαῦτα, τοῦ πρὸ ὀκταετίας ἤδη ἐνταῦθα ἀποθιώσαντος FERENCZ DEAK, τοῦ σοφοῦ καὶ ἐναρέτου οὐγγρου πατριώτου, ὅστις διὰ τῆς πολιτικῆς αὐτοῦ συνέσεως, καὶ τῆς χριστιανικῆς ἀρετῆς, ὡς ὑπουργός, πρωθυπουργὸς καὶ βουλευτὴς καὶ μελιχρὸς ῥήτωρ ἐν τῷ οὐγγρικῷ κοινοβουλίῳ, κατώρθωσε τὴν ἐνεστῶσαν πολιτικὴν αὐτονομίαν τῆς πολυπαθοῦς Οὐγγαρίας, καὶ ἔσωσε τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἀπὸ πολλῶν συμφορῶν. Ὅθεν ζῶντα μὲν πάντοτε ἐτίμα καὶ ἤρουε παραινοῦντα, ἀποθανόντα δὲ ἔκλαυσε καὶ ἐκήδευσε τὸ Οὐγγρικὸν ἔθνος, διὰ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτοῦ, οἵτινες κατέθεσαν ἐπὶ τῆς νεκροφόρου σωροῦ ὑπὲρ τοὺς 130 στεφάνους, ἐν οἷς ἐξέχουσιν ὁ τοῦ βασιλέως καὶ τῆς βασιλίσσης, σωζομένους ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ τοῦ Μουσείου, καὶ μαρτυροῦντας τὴν εὐλάβειαν καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην ὁλοκλήρου σωφρονοῦντος ἔθνους, πρὸς ἄνδρα χρηστόν, ἀγαθὸν καὶ ἀληθῆ πατριώτην· μετ' ὀλίγον ἐγείρεται αὐτῷ, ἐθνικῇ δαπάνῃ, μεγαλοπρεπὴς ἀνδριάς, ἐν τῇ ὡραιοτέρᾳ πλατείᾳ τῆς πόλεως Πέστης, ἥτις καὶ φέρει πρὸ πολλοῦ τὸ κλεινὸν αὐτοῦ ὄνομα, Franz Deák-Platz καλουμένη.

Τὸ Οὐγγρικὸν τοῦτο Μουσεῖον, ἐν διαστήματι ἑβδομήκοντα περίπου ἐτῶν, ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτοῦ, κατέστη πλουσιώτατον, χάρις εἰς τὰς προσπαθείας καὶ τὰς δαπάνας τῆς βασιλικῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐπὶ τριάκοντα ἤδη ἔτη σοφῆς διευθύνσεως τοῦ ἐπιφανοῦς ἀρχαιολόγου FRANZ PULSZKY, ὃν πρό τινων ἑβδομάδων ὑπερβαλλόντως ἐτίμησεν ἡ πατρὶς Οὐγγαρία, ἑορτάσασα μεγαλοπρεπῶς ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ αὐτῆς τὴν πεντεκονταετηρίδα τῶν ὑπὲρ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς συνταγματικῆς ἐλευθερίας διηνεκῶν κόπων καὶ ἀγώνων τοῦ ἐξόχου ἀνδρός, ὃν καὶ κατέστεψεν ἐπαξίως, διὰ στεφάνων καὶ λόγων καὶ δωρεῶν.

δ'.) Τὸ Λουδοβίκιον· βασιλικὴ οὐγγρικὴ στρατιωτικὴ Ἀκαδημία· königl. ungar. Militärakademie, καὶ ἤδη ἐπὶ τῆς προσόψεως αὐτῆς φέρουσα τὴν οὐγγρικὴν ταύτην ἐπιγραφήν· Magyar Kiralyi Honvedségi (ἐθνοφρουρᾶς) Loudovika Akademia· ἀνηγέρθη τὸ 1826, μέγα καὶ λαμπρὸν μέγαρον, ἐν τῷ μέσῳ μεγάλου δημοσίου κήπου τῆς πόλεως, καὶ παρὰ τὸν βοτανικὸν κῆπον τοῦ Πανεπιστημίου. Πρώτη ἡ αὐτοκράτειρα τῆς Αὐστρίας Μαρία Loudovica, σύζυγος τοῦ αὐτοκράτορος Φραγκίσκου τοῦ Α', ἐδωρήσατο 50,000 φλωρία καισαροβασιλικά, πρὸς οἰκοδομὴν τῆς στρατιωτικῆς ταύτης Ἀκαδημίας,

καλλιτέχναι ἐκθέτουσι τὰ ἀριστουργήματα αὐτῶν, ἅτινα ἐπισκέπτεται τὸ δημόσιον ἐπὶ εἰσιτηρίῳ πληρωμῇ.

η΄.) Τὸ Μουσεῖον τῆς Ἐθνολογικῆς, Γεωγραφικῆς καὶ ἱστορικῆς ἑταιρίας, ἀπὸ δεκαετίας ὑφιστάμενον, καὶ ὁσημέραι πλουτιζόμενον καὶ προαγόμενον.

θ΄.) Ἡ βιβλιοθήκη τοῦ Πανεπιστημίου, μεγάλη καὶ εὐπρεπεστάτη οἰκοδομή, περιέχουσα 200,000 τόμων καὶ 10,000 χειρογράφων. Ἐπὶ τῶν προπυλαίων αὐτῆς ἐπιγέγραπται "Bibliotheca regiae scientiarum universitatis Hungaricae". Καθ' ὡρισμένας ὥρας τῆς ἡμέρας ὁ βουλόμενος διαμένει ἐν αὐτῇ, ἀναγινώσκων καὶ φιλολογῶν.

ι΄.) Τὸ Ἀθήναιον. "Athenaeum". Irodalmi és nyomdai reszveny-Tarsulát. δηλ. Γραμματολογική καὶ τυπογραφική μετοχική ἑταιρία.

ια΄.) Τὸ Πολυτεχνεῖον καὶ ιβ΄.) τὸ παρακείμενον χημεῖον, μέγιστα, περικαλλῆ καὶ νεόδμητα τῆς τέχνης καὶ τῆς ἐπιστήμης ἀληθῆ ἀνάκτορα, τιμῶσιν, ἀληθῶς, τήν τε πόλιν καὶ τὴν βασιλικὴν Κυβέρνησιν, τὴν συντηροῦσαν αὐτὰ καὶ δαπανήσασαν πρὸς οἰκοδομὴν καὶ καταρτισμὸν ἀμφοτέρων, ὑπὲρ τὰ 4 ἑκατομ. δραχμῶν· τριάκοντα καθηγηταὶ διδάσκουσιν ἐν αὐτοῖς 150 μαθητάς. Τὸ Πολυτεχνεῖον ἔχει καὶ βιβλιοθήκην πολύτιμον, περιέχουσαν ἤδη 15,000 τόμων.

(Ἕπεται συνέχεια.)

Η ΑΛΙΕΙΑ ΤΩΝ ΞΙΦΙΩΝ

ἐν τῇ βορείῳ Ἀμερικῇ.

Ὁ ξιφίας εἶναι ἰχθὺς συνηθέστατος, ἁλιευόμενος εἰς πολλὰ μέρη τῆς ὑφηλίου. Τὸ μῆκος αὐτοῦ εἶναι ἀπὸ 3—5 μέτρων, τὸ δὲ βάρος ἀπὸ 300—400 χιλιογράμμων. Τὸ κρέας τοῦ ἰχθύος τούτου εἶναι πολὺ νόστιμον, μάλιστα τῶν νεωτέρων ἰχθύων, καὶ τὸ δέρμα αὐτοῦ χρησιμεύει εἰς κατασκευὴν διαφόρων ἀντικειμένων τῆς κοινῆς χρήσεως, οἷον σάκκων, πηρῶν, ὑποδημάτων κ. τ. τ. Ἡ ἁλιεία τοῦ ξιφίου εἶναι ζωηροτάτη παρὰ τὴν ἀτλαντικὴν παραλίαν τῆς βορείου Ἀμερικῆς, ὅπου ἰδίως διακρίνονται οἱ ἁλιεῖς τῶν παρὰ τὴν Μασαχουσέτην νήσων, οἵτινες μὴ θεωροῦντες πλέον ἀρκούντως προσοδοφόρον τὴν ἁλιείαν τῶν φαλαινῶν ἐπεδόθησαν εἰς τὴν τῶν ξιφιῶν. Τὰς διαφόρους φάσεις τῆς ἁλιείας ταύτης παριστᾷ ἡ ἡμετέρα εἰκών.

Τὸ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐπίτηδες ἐξωπλισμένον πλοῖον, συνήθως θρίκιον, ἔχει ἐπὶ τῆς πρώρης εἶδος ἄμβωνος μετὰ σιδηροφράκτου ἐξώστου, ἐφ' οὗ ἵσταται ὁ τὸν τριόδοντα (ἢ κάμακα) κρατῶν ἁλιεύς. Ἅμα ὁ ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ μένων σκοπὸς ἀγγείλῃ τὴν ἐμφάνισιν ξιφίου, ὅστις μακρόθεν εἶναι ὁρατός, ὁ τὸν κάμακα κρατῶν ἁλιεὺς λαμβάνει τὴν θέσιν του καὶ ὅλαι αἱ προπαρασκευαὶ γίνονται. Τὸ πλοῖον πλησιάζει πρὸς τὸν ἰχθύν, ὅπως δυνηθῇ ὁ τριόδους νὰ τὸν προφθάσῃ. Ὁ τριόδους οὗτος ἔχει αἰχμὴν σιδηρᾶν, εἶναι δὲ προσδεδεμένος ἐπὶ τοῦ πλοίου, ὅπως μὴ διαφύγῃ ἀνωφελῶς τῶν χειρῶν. Ἅμα δὲ τὸ ἁλιευτικὸν ἐργαλεῖον ἐμπηχθῇ στερεῶς ἐν τῷ ἰχθύϊ, ὅπερ φαίνεται ἐκ τῆς ἐντάσεως τοῦ προσδεδεμένου σχοινίου, προσπαθεῖ οὗτος διὰ διαίων ἁλμάτων νὰ ἐλευθερωθῇ, ἡ δὲ φυγή του εἶναι τόσον ταχεῖα, ὥστε πολλάκις τὸ προστριβόμενον σχοινίον ἀνάπτει. Τέλος ὁ ἰχθὺς ἀπαυδᾷ καὶ τότε ἀνασύρεται πρὸς τὸ πλοῖον· ἀλλ' ἀπαιτεῖται μεγάλη προσοχή, διότι ὁ ξιφίας καίτοι τετραυματισμένος καὶ ἐτοιμοθάνατος κτυπᾷ δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ διὰ τοῦ φοβεροῦ αὐτοῦ ὅπλου, καὶ ἀλλοίμονον εἰς ἐκεῖνον ὅστις προσβληθῇ ὑπ' αὐτοῦ. Ἐπιτηδειότης ἀπαιτεῖται ὡσαύτως εἰς τὸν φόνον τοῦ ξιφίου, ἐκτελούμενον διὰ κοπτερᾶς μαχαίρας. Ἡ τελικὴ αὕτη σκηνὴ τοῦ θαλασσίου δράματος ἀνατίθεται συνήθως εἰς τοὺς ἐμπειροτέρους καὶ ἀρχαιοτέρους ἁλιεῖς. Τὸ δυσκολώτερον καὶ κοπιαστικώτερον μέρος τῆς ὅλης ἁλιείας εἶναι ἡ ἀναβίβασις τοῦ ξιφίου ἐπὶ τοῦ πλοίου, καὶ κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ὅλαι αἱ χεῖρες τοῦ πληρώματος εὑρίσκονται ἐν ἐνεργείᾳ.

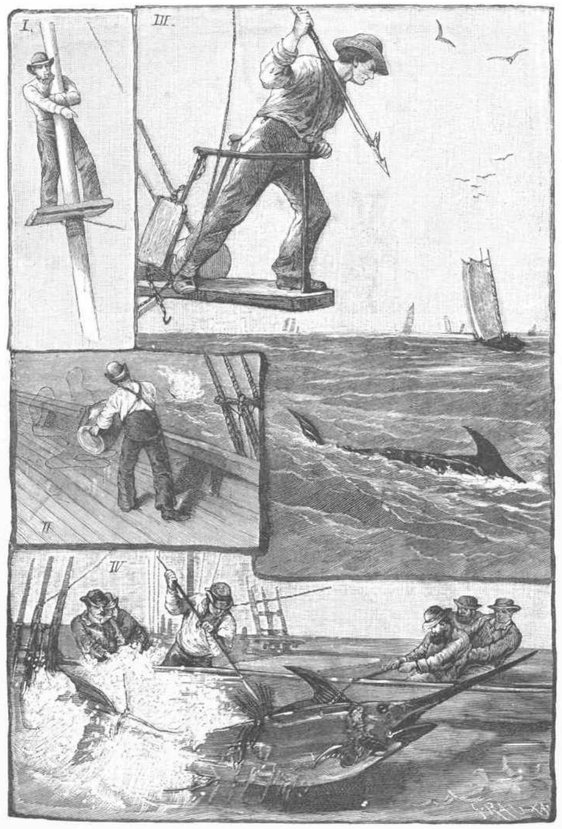

Η ΑΛΙΕΙΑ ΤΩΝ ΞΙΦΙΩΝ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΡΤΙΟΣ.

(Μετὰ εἰκόνος, ὅρα σελ. 117.)

Μεγάλην ὑπέστησαν τὰ γράμματα καὶ ἰδίως ἡ Ἑλληνικὴ φιλολογία ἀπώλειαν διὰ τοῦ πρό τινων ἡμερῶν ἐπισυμβάντος θανάτου τοῦ ἐπιφανοῦς καθηγητοῦ τοῦ ἐν Λειψίᾳ Πανεπιστημίου Γεωργίου Κουρτίου. Ὁ Κούρτιος ἐπωφελούμενος τῶν θερινῶν διακοπῶν ἀπῆλθεν εἰς κωμόπολιν τῆς Σιλεσίας χάριν ἀναψυχῆς, ἐκεῖ δὲ προσβληθεὶς ὑπὸ κεραυνοβόλου ἀποπληξίας ἐτελεύτησεν ἐν ἡλικίᾳ 65 ἐτῶν. Ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Λειψίας διετέλεσεν ἐπὶ 23 ὅλα ἔτη καθηγητής· πόσον δὲ μεγάλη ἦτο ἡ φήμη αὐτοῦ ὡς φιλολόγου ἀποδεικνύουσι οὐ μόνον τὰ ἐπανειλημμένως ἐκδεδομένα συγγράμματα αὐτοῦ ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνάπτυξις ἣν ἔλαβε τὸ μάθημα τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τούτῳ. Ἐν ἔτει 1862, ὅτε ὁ Γεώργιος Κούρτιος ἀνέλαβεν ἐνταῦθα τὸ μάθημα τοῦτο ὁ ἀριθμὸς τῶν φοιτητῶν ἐν αὐτῷ ἦτο 41, ἐφέτος δὲ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἀνῆλθεν εἰς 294. Ὑπῆρχον ἑξαμηνίαι, καθ' ἃς ὁ Κούρτιος παρέδιδεν ἐνώπιον 400 φιλολόγων. Αἱ ἔρευναι καὶ αἱ μελέται αὐτοῦ περιεστρέφοντο ἰδίως εἰς τὴν ἑλληνικὴν καὶ λατινικὴν γραμματικὴν ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς γενικῆς συγκριτικῆς γραμματικῆς. Ἐν Βερολίνῳ πρὸ ἐτῶν εὑρισκόμενος ἔγραφε σπουδαιοτάτην πραγματείαν περὶ τῆς Συγκριτικῆς γραμματικῆς ἐν τῇ σχέσει αὐτῆς πρὸς τὴν κλασικὴν Φιλολογίαν. Τὸ σύγγραμμα τοῦτο ἔθεσε τὰς βάσεις τῆς φήμης αὐτοῦ. Ἕτερον σύγγραμμα, ὅπερ δικαίως θὰ μείνῃ πρότυπον εἰς τὸ εἶδός του, εἶναι τὸ ἐπιγραφόμενον "Στοιχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐτυμολογίας". Τοῦ ἔργου τούτου ἐξεδόθη ἐν ἔτει 1879 ἡ πέμπτη ἔκδοσις, σπανιώτατον φαινόμενον δ' ἔργον ξηρῶς φιλολογικόν. Καὶ ἕτερόν πόνημα τοῦ διασήμου φιλολόγου μεγάλην ἐνεποίησεν ἐντύπωσιν εἰς τοὺς κύκλους τῶν λογίων· τὸ πόνημα τοῦτο εἶναι μελέτη ἐπὶ τοῦ Ῥήματος ἐν τῇ Ἑλληνικῇ γλώσσῃ. Ὅ,τι ὅμως θὰ διαμείνῃ διὰ παντὸς τὸ μνημεῖον τῶν ἐμβριθῶν αὐτοῦ ἐρευνῶν εἶναι "Αἱ μελέται ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς Γραμματικῆς", σύγγραμμα δεκάτομον (1868—1878), ἐν ᾧ περιέχονται αἱ ἔρευναι αὐτοῦ, τῶν μαθητῶν του καὶ τῶν φίλων του. Ἡ συλλογὴ αὕτη εἶναι ἓν τῶν πολυτιμοτέρων κειμηλίων τῆς κλασικῆς φιλολογίας. Ὁ Κούρτιος ἐτιμήθη διὰ πολλῶν παρασήμων καὶ τίτλων, ἐγένετο δὲ καὶ αὐλικὸς σύμβουλος. Ὁσάκις ὁ βασιλεὺς τῆς Σαξωνίας ἐπεσκέπετο τὴν Λειψίαν δὲν παρέλειπε νὰ παρευρεθῇ εἰς ἓν τῶν μαθημάτων τοῦ ἐξόχου Κουρτίου, ὃν καὶ τακτικῶς εἰς τὴν βασιλικὴν προσεκάλει τράπεζαν. Ἐννοεῖται ὅτι τοιοῦτος θαυμαστὴς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων, οἷος ὁ Κούρτιος, μετέφερε μέρος τῶν συμπαθειῶν του τούτων καὶ ἐφ' ἡμᾶς τοὺς νεωτέρους Ἕλληνας, καὶ δικαίως ἐκτήσατο τὸ

ὄνομα τοῦ Φιλέλληνος. Οἱ κατὰ τὴν τελευταίαν εἰκοσαετίαν ἐν Λειψίᾳ διαμείναντες Ἕλληνες σπουδασταὶ τῆς φιλολογίας, εὕρισκον ἀείποτε ἐν αὐτῷ πρόθυμον ὁδηγὸν καὶ φίλον διδάσκαλον, πειρώμενον νὰ διευκολύνῃ αὐτοὺς κατὰ τὴν κρίσιμον τῶν ἐξετάσεων ἐποχήν, καὶ χαίροντα εἰλικρινῶς ὁσάκις τῷ ἐδίδετο ἀφορμὴ νὰ ἐπαινέσῃ δημοσίᾳ διαπρέποντα φοιτητήν. Τὸ πένθος ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τοιούτου ἀνδρὸς ἔσεται γενικόν, διότι ὁ Κούρτιος ἦτο εἷς τῶν ἐμβριθεστέρων, συμπαθεστέρων καὶ προσηνεστέρων λογίων τῶν χρόνων ἡμῶν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΡΤΙΟΣ.

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ ΠΑΙΓΝΙΔΙΟΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΓΗΣ.

Ἀπὸ τριῶν ἤδη ὡρῶν εὑρισκόμην ἐν τῷ ἀπεράντῳ καὶ ἀνεκτιμήτῳ Μουσείῳ τοῦ Λούβρου. Εἰσῆλθον ἐκεῖ, διὰ δεκάτην ταύτην φορά, ἵνα θαυμάσω ἅπαξ ἔτι τὴν ἀμίμητον ἐκείνην Ἀφροδίτην τῆς Μήλου, νὰ περιεργασθῶ λεπτομερέστερον τὴν Σαμοθρακίαν Νίκην, ἑστημένην ἐν ἐπιφανεῖ τοῦ Μουσείου θέσει μετὰ τῆς κολοσσαίας πρώρας, ἐφ' ἧς ἐποίησεν αὐτὴν ὁ δαιμόνιος καλλιτέχνης, καὶ νὰ ἐπαναπαύσω τὸ βλέμμα μου ἐπὶ τόσων ἄλλων καλλιτεχνημάτων τῆς ἀρχαίας, τῆς μέσης καὶ τῆς νεωτέρας ἐποχῆς. Ἀπὸ αἰθούσης εἰς αἴθουσαν καὶ ἀπὸ μιᾶς ὀροφῆς εἰς ἄλλην εἶχον φθάσει εἰς τὴν μακρὰν στοὰν τῶν 375 μέτρων μήκους, βλέπουσαν πρὸς τὸν Σηκουάναν καὶ περικλείουσαν ὅ,τι ἔξοχον παρήγαγεν ἡ γραφὶς τῶν ἐπισημοτέρων Ἰταλῶν καὶ Ὁλλανδῶν ζωγράφων. Βεβυθισμένος εἰς τὸν θαυμασμὸν τῶν ἔργων τούτων δὲν εἶχον ἐννοήσει ὅτι αἱ ὧραι παρήρχοντο, ἀλλ' ὑπεμνήσθην ὑπὸ τοῦ κώδωνος τοῦ φύλακος, δίδοντος τοῖς ἐπισκέπταις τὸ σημεῖον τῆς ἀποχωρήσεως, ὅτι πρέπει νὰ ἐξέλθω. Ἐσήμανεν ἤδη ἡ τετάρτη ὥρα. Ἦμην μεταξὺ τῶν τελευταίων ἐξερχομένων καὶ ἠκολούθουν μηχανικῶς τοὺς πρὸ ἐμοῦ, ὁλόκληρον ἀνθρώπινον ῥεῦμα πλημμυρίζον τοὺς διαδρόμους καὶ τὰς εὐρείας κλίμακας. Εὑρέθην ἐν τῇ αὐλῇ καὶ εἶτα ἐν τῇ ὁδῷ παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ καλλιρρόου ποταμοῦ.

Τότε δὲ ᾐσθάνθην τὴν μεγίστην ἀντίθεσιν τοῦ τέως θεάματος πρὸς τὸ νῦν, τῆς ὑψίστης ἰδανικότητος πρὸς τὴν συνήθη καὶ τετριμμένην πραγματικότητα τοῦ βίου· συγχρόνως δὲ καὶ τὴν ἀνάγκην νὰ καταφύγω εἰς μέρος τι τερπνότερον, κυρίως ἡρεμώτερον ἢ αἱ πολυθόρυβοι αὗται ὁδοὶ περὶ τὸ Λούβρον, ἵνα δυνηθῶ νὰ τακτοποιήσω ἀνέτως καὶ διατηρήσω ἐπὶ μακρότερον ἀμιγεῖς καὶ ἁγνὰς τὰς ἐντυπώσεις μου ἐκείνας.

Μετ' ὀλίγας στιγμὰς παρουσιάσθη ποθητὴ εὐκαιρία· ἅμαξα τοῦ τροχιοδρόμου διέρχεται πρὸ ἐμοῦ ἠρέμα καὶ οἱονεὶ προκλητική. Οὐδὲ κἂν σκεφθεὶς ποῦ θέλω νὰ ὑπάγω ἢ ποῦ μεταβαίνει ἡ ἅμαξα, οὐδὲ τοὐλάχιστον ποίαν διεύθυνσιν ἔχει, ἐπήδησα εἰς αὐτὴν καὶ ἀνῆλθον εἰς τὸ ὑπερῷον. Ἠσθάνθην πολλὴν ἀνακούφισιν· ἡ πορεία ἦτο λαμπρά, γινομένη ὑπὸ πυκνήν, δροσερὰν δενδροστοιχίαν, τὸ κράσπεδον τοῦ κήπου τοῦ Κερα-

μεικοῦ· τὸ δὲ θέαμα τῶν ὀχθῶν καὶ τῶν ἀργυρῶν νώτων τοῦ Σηκουάνα μετὰ τῶν ταχυπλόων "Χελιδόνων" του, τῶν ὡραίων οἰκοδομῶν καὶ τῆς ποικίλης κινήσεως τοῦ κόσμου, θέαμα μεταβαλλόμενον ἀπὸ στιγμῆς εἰς ἄλλην, μοὶ ἐπανέδωκε ταχέως τὴν εὐχαρίστησιν τοῦ ἐν τῷ Μουσείῳ αἰσθήματος.

Δὲν ἐνθυμοῦμαι πόση ὥρα παρῆλθεν οὕτως, ἀλλ' ἐνόμισα ὅτι στιγμὰς μόνον εἶχον διανύσει ἐκεῖ, ὅτε ἡ ἅμαξα ἔστη· αἱ σιδηραῖ ῥάβδοι ἐληγον ἐνταῦθα. Κατῆλθον. Τὸ μέρος ἦτο ὀλιγώτερον θορυβῶδες καὶ μᾶλλον ἐλεύθερον. Εὑρισκόμην μεταξὺ γεφύρας τοῦ ποταμοῦ πρὸς τὰ δεξιά, καὶ εὐρέος πρασινοχλόου τοπείου πρὸς τ' ἀριστερά. Ἦτο πλατεῖα παιγνιδίων τῶν μικρῶν παιδίων. Εἰς τὸ μέσον μικρὸν ἀναβρυτήριον, ἀναδίδον τὸν κρουνὸν αὐτοῦ ἐκ τοῦ στόματος κύκνου, οὗ μικρὸν χαριέστατον παιδίον κρατεῖ τὸν μακρὸν τράχηλον ἐν τῇ ἀγκάλῃ. Εἰς τὴν μικρὰν περὶ αὐτὸ δεξαμενὴν ῥίπτουσι τὰ

μικροσκοπικὰ πλοιάριά των παιδία τινά, τὰ ὑπὸ τῶν λοιπῶν εὐτυχέστερα θεωρούμενα. Ἄλλα παρέκει παίζουσι τὸ πήδημα (τὸν ἥλιον — ὡς ἐλέγομεν ἡμεῖς τότε ἐν Ἑλλάδι — saut de mouton)· ἄλλα ἐκύλιον διὰ τῶν χαλικοστρώτων διαδρόμων τὸ κήπου ξυλίνους κύκλους· τὰ κοράσια ἔπαιζον τὸ σχοινάκι, καὶ τὰ μεγαλείτερα, παιδία καὶ κορασίδες ἀναμίξ, ἔπαιζον τὰς ποικιλοχρόους ἐλαστικὰς σφαίρας των μετὰ εὐρροσύνων φωνῶν καὶ τῶν ἀθωοτάτων ἐκείνων παιδικῶν ἐπιφωνημάτων. Ἐπὶ τῶν πέριξ καθισμάτων ἐκάθηντο αἱ μητέρες ἢ αἱ τροφοὶ τῶν παιδίων, ἐργαζόμεναι καὶ συνομιλοῦσαι. Τὸ ὡραιότατον τοῦτο θέαμα μὲ εἶλκυσεν ἐκεῖ, καὶ μετά τινας στιγμὰς ἐνόμισα ὅτι ἔβλεπον ἀκόμη εἰκόνα τινὰ τοῦ Λούβρου, ἄλλο τι ὡραιότερον ἔτι· ἡ εἰκὼν αὕτη εἶχε καὶ ζωήν·

Τὰ τοιαῦτα παιδικὰ παιγνίδια ὁμολογῶ ὅτι μὲ θέλγουσιν· ἢ ἴσως ἡ ἔκφρασις αὕτη εἶναί πως ἐγωϊστική ἐκ μέρους μου, διότι ὑποθέτω ὅτι δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος, εἰς ὃν νὰ μὴ προξενῇ τὴν θελκτικὴν ἐντύπωσιν τοιοῦτο θέαμα. Ἔμεινα ἐπὶ πολὺ παρατηρῶν αὐτά· μετ' ὀλίγον εἰς τὰ παιδία προσετέθησαν καὶ πτηνά. Οἱ σπουργῖται εἶναι οἱ μόνοι ἴσως ἐκ τοῦ βασιλείου τῶν πτεροφόρων, οἵτινες δὲν δύνανται νὰ ζήσωσιν ἄνευ ἀνθρωπίνης κοινωνίας. Εἰς τὰς πόλεις μάλιστα, ὅπου προστατεύονται ὑπὸ φιλανθρωπικῶν νόμων καὶ ὑπὸ τῶν εὐγενῶν αἰσθημάτων τῶν κατοίκων, γίνονται κοινωνικώτατοι. Οἱ κάλλιστοι ὅμως καὶ ἀγαπητότατοι τῶν φίλων των εἰσὶ τὰ παιδία, διότι αὐτὰ κρατοῦσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τεμάχιον πλακουντίου ἢ ἄρτου, ἅτινα διανέμονται μεταξὺ αὐτῶν ἐξ ἴσου.

Ὁ ἥλιος ἤδη ἤρχισε νὰ κλίνῃ πρὸς τὴν δύσιν· ἡ ὥρα ἐγίνετο καταλληλοτέρα διὰ τὰ παιγνίδια τῶν παίδων καὶ τῶν πτηνῶν καὶ τὸ θέαμα προσελάμβανε πλείονα χάριν. Αἴφνης μεταξὺ τῶν τόσων χαρμοσύνων φωνῶν καὶ τερετισμάτων ἀκούεται φωνὴ ἐκπλήξεως καὶ ἐλαφρᾶς φρίκης, ἥτις ὅμως ἀμέσως σχεδὸν μετατράπη εἰς γέλωτας· ἡ ἐλαστικὴ σφαῖρα μικρᾶς ξανθοπλοκάμου κορασίδος, ῥιπτομένη ἀπὸ χειρὸς εἰς χεῖρα, ἔπεσεν εἰς τὴν μαρμαρίνην δεξαμενὴν τοῦ πίδακος· ἡ μικρὰ ἐπὶ τῷ δυστυχήματι τούτῳ ἔρρηξε τὴν ἀκουσθεῖσαν κραυγήν. Ταχέως ὅμως συνῆλθεν ἐνθαρρυνομένη ἐκ τῶν γελώτων τῶν ἄλλων παιδίων καὶ πεισθεῖσα ὅτι ἡ σφαῖρα οὐδὲν κακὸν ἔπαθεν. Ἀμέσως δὲ ἔσπευσε δι' ἐλαφρῶν ἁλμάτων πρὸς τὸ μέρος ὅπου ἱστάμην ἐγὼ ἐστηριγμένος ἐπὶ τοῦ κορμοῦ εὐσκίου καστανέας. Εἰς τὸ παρακείμενον δένδρον ἐστηρίζετο πεντηκοντούτης ἄνθρ, ὑψηλοῦ ἀναστήματος, κοσμίως ἐνδεδυμένος, ἀλλὰ κατηφὴς καὶ σχεδὸν ὠχρός· διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς ἐκράτει τὸ ὑποσιαγόνιον, ἐν ᾧ τὰ χείλη αὐτοῦ συνεσπῶντο εἰς θλιβερὸν μειδίαμα, εἰς δὲ τὴν δεξιὰν ἔφερε ῥάβδον, δι' ἧς ἐχάρασσε μηχανικῶς γραμμὰς καὶ κύκλους ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ὅλως δεδυθισμένος εἰς σκέψεις πενθίμους, ὡς ἐφαίνετο. Ὅτε ἤκουσε τὴν φωνὴν τῆς μικρᾶς κόρης ἤγειρεν αἴφνης τὴν κεφαλὴν καὶ εἶδε πρὸς τὰ ἐκεῖ· πεισθεὶς δὲ ὅτι οὐδὲν δυσάρεστον συνέβαινεν, ἐπανέλαβε τὴν αὐτὴν στάσιν καὶ τὰς αὐτὰς κινήσεις. Ἡ μικρὰ ὅμως ἦλθε νὰ ταράξῃ τοὺς κύκλους του πλησιάζουσα αὐτὸν χαριέντως καὶ λαμβάνουσα τὴν χεῖρά του.

— Πατέρα!

— Τί εἶναι, Μαργαρίτα; Διατὶ ἐφώναξες; Τί σοῦ συνέβη;

— Ἀ! τώρα δὲν εἶναι τίποτε, πατέρα μου, ἀλλὰ τότε ἐτρόμαξα, διότι τὸ τόπι μου ἔπεσεν εἰς τὸ νερὸν καὶ ἐφοβήθηκα μήπως πνιγῇ! Ἀλλά, ξέρεις, πατέρα', ἐστάθη εἰς τὸν ἀφρόν. Ἡ Ἀλίνη καὶ ὅλα τὰ παιδιὰ λέγουν ὅτι τὰ τόπια δὲν πνίγονται. Εἰπέ μου, δὲν πνίγονται τὰ τόπια;

— Τὰ τόπια! ... εἶπεν ἐκεῖνος μηχανικῶς, ἐπαναλαμβάνων τὴν τελευταίαν λέξιν τῆς κόρης του, καὶ ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸ κενόν, ὡς ἄνθρωπος προσπαθῶν νὰ κανονίσῃ τὰς σκέψεις του. Τὰ τόπια; ... ἐπανέλαβεν· ὄχι, δὲν πνίγονται.

— Δός μου λοιπὸν τὸ ῥαβδί σου νὰ τὸ σύρωμεν ἔξω ἀπὸ τὸ νερὸν τὸ ἰδικόν μου, διότι οὔτε ἡ Ἀλίνη τὸ φέρνει μὲ τὰ χέρια, οὔτε ἐγώ.

Καὶ χωρὶς νὰ περιμένῃ ἀπάντησιν ἢ ἄδειαν ἔσυρε τὴν ἐλαφρὰν ῥάβδον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ πατρὸς καὶ ἔφυγε πηδῶσα.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ἔσχον τὸν καιρὸν νὰ παρατηρήσω τὰ ὡραῖα, κανονικώτατα χαρακτηριστικὰ τῆς κόρης, τοὺς μεγάλους γλαυκοὺς ὀφθαλμούς της, τὴν ξανθὴν πυκνὴν κόμην της, ἥτις κρεμαμένη λυτὴ ὑπὸ τὸ κράσπεδον ψαθίνου πίλου κατήρχετο κυματίζουσα ἐπὶ τῶν ὤμων. Ἦτο παιδίον χαριέστατον, προξενοῦν λίαν εὐάρεστον ἐντύπωσιν διὰ τοῦ ἀθώου μειδιάματος τῶν πορφυρῶν χειλέων του καὶ τῶν φυσικῶς λεπτῶν τρόπων της. Ἐν μιᾷ στιγμῇ ἐπανῆλθε πρὸς τὸν ὅμιλον τῶν συντρόφων μετ' ἀλαλαγμῶν. Ἡ σφαῖρα ἀνεσύρθη θριαμβευτικῶς, ἐσπογγίσθη προχείρως, καὶ τὸ παιγνίδιον ἐπανελήφθη. Ἡ Ἀλίνη, μεγαλυτέρα ἀδελφὴ τῆς Μαργαρίτας, δωδεκαέτις περίπου, ἦλθε νὰ παραδώσῃ πάλιν τὴν ῥάβδον πρὸς τὸν πατέρα. Οὗτος ἔτεινε τὴν χεῖρα καὶ ἔλαβεν αὐτὴν χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξιν· μόνον ἦν ὅλεμμα καὶ τὸ πένθιμον μειδίαμά του ἔρριψεν ἐπὶ τῆς κόρης καὶ ἔπειτα ἤρχισε πάλιν σκαρπίζων διὰ τῆς ῥάβδου τοὺς πρὸ τῶν ποδῶν του χάλικας. Ἡ Ἀλίνη ἦτο ὡραία, χαρίεσσα κόρη, μελαγχροινὴ μᾶλλον, ἔχουσα ἤδη ὡρισμένα χαρακτηριστικά, προαγγέλλοντα ἔκτακτον καλλονήν. Ἡ κατήφεια τοῦ πατρὸς φαίνεται ὅτι παρήγαγε στιγμιαίαν ἐντύπωσιν εἰς αὐτὴν καὶ διὰ τοῦτο ἔρριψεν ἐπ' αὐτοῦ βλέμμα ἐταστικόν. Ἐπειδὴ ὅμως ἐκεῖνος ἔβλεπε πάλιν κάτω καὶ τὰ βλέμματά των δὲν συνηντήθησαν, ἡ παροδικὴ ἐντύπωσίς της ἐξηλείφθη, ἡ φαιδρότης ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ὄψιν της, ἡ δὲ σφαῖρα, ῥιφθεῖσα ἤδη πρὸς αὐτὴν τὴν προσείλκυσεν εἰς τὸ εὐῤῥόσυνον παιγνίδιον.

— Ἀλίνη, εἶπεν ὁ ἀνήρ, ὅτε εἶδε τὴν κόρην του ἀπομακρυνομένην· τελειώσετε γρήγορα· πρέπει νὰ πηγαίνωμεν.

Ἀντὶ ἀπαντήσεως εἰς τὴν παραγγελίαν ταύτην ἦλθε μετά τινας στιγμὰς ἡ Μαργαρίτα· ἐρρίφθη μετὰ ταχύτητος πρὸς τὸν πατέρα της, ἐνηγκαλίσθη αὐτὸν ὅσον ἠδύνατο ὑψηλότερον διὰ τῶν λευκῶν χειρῶν της καὶ διὰ τοῦ γλυκυτέρου τόνου,

— Πατέρα μου, εἶπεν· ἡ Ἀλίνη λέγει πῶς θέλεις νὰ φύγωμεν! ... ἡμεῖς ὅμως ἠθέλαμεν νὰ μείνωμεν ἀκόμη ὀλίγον ἐδῶ. Ἐδῶ παίζουν τόσον ὡραῖα!

Καὶ χωρὶς νὰ δώσῃ καιρὸν πρὸς τὸν πατέρα της δι' ἀπάντησιν, ἣν καὶ ἐκεῖνος ἐφαίνετο ὅτι δὲν εἶχε πρόχειρον, ἐξηκολούθησεν,

— Ἡμεῖς ἐδῶ γνωρίζομεν μόνον τὴν Σοφίαν τοῦ κυρίου Δανιήλ· ἀλλὰ ἐπειδὴ ἡμεῖς ἔχομεν τὸ τόπι, ὅλα τὰ ἄλλα παιδιὰ ἦλθαν μαζῆ μας καὶ δὲν θέλουν τώρα νὰ φύγωμεν. Ἄφησέ μας νὰ παίξωμεν ὀλίγον· ἐδῶ παίζουν τόσον ὡραία!

— Ναί, παίξετε! εἶπε τότε ἐκεῖνος μὲ τόνον φωνῆς ἀλλοῖον ἢ μέχρι τοῦδε. Παίξετε, μικρά μου! προσέθηκε μετὰ φωνῆς μαλακῆς, σχεδὸν συγκεκινημένης.

Ἡ ὡραία Μαργαρίτα κρατοῦσα αὐτὸν πάντοτε ἀπὸ τῆς ὀσφύος ἠγέρθη τότε ἐπὶ τῶν ἄκρων τῶν ποδῶν της καὶ ἔτεινε τὸν τράχηλον προκλητικῶς· ἐπέμενε νὰ πληρώσῃ δι' ἑνὸς φιλήματος τὴν συγκατάθασιν τοῦ πατρός. Ἐκεῖνος ἔκυψε. Τὸ φίλημα ἐδόθη παταγωδῶς καὶ τὸ παιγνίδιον ἐξηκολούθησε μετὰ νέας ζέσεως.

Τὸ θέαμα κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν ἦτο ὡραιότερον. Αἱ ποικιλόχροοι ἐνδυμασίαι τῶν παίδων καὶ κορασίων, τὰ ὕδατα τοῦ πίδακος, οἱ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κήπου θάμνοι καὶ ἡ πρασίνη χλόη, φωτιζομένη ὑπὸ τῶν πλαγίων ἀκτίνων τοῦ ἡλίου, καὶ ἐπὶ τούτοις αἱ φωναὶ καὶ οἱ γέλωτες τῶν εὐτυχῶν ἐκείνων ὄντων, μοὶ ἐνεθύμισαν τὸ ἐπιτυχὲς ποίημα τοῦ ποιητοῦ*), ὅστις

Ζητῶν τὴν χαρὰν
πότ' ἐδῶ, πότ' ἐκεῖ ...

καὶ ματαίως ζητήσας εἰς πλεῖστα μέρη εὗρεν αὐτὴν εἰς ἓν λειβάδι, ὅπου ἔπαιζαν μετὰ φωνῶν καὶ γελώτων πολλὰ παιδία μαζῆ. Καὶ ἦτο ὄντως αὐτὴ ἡ χαρὰ ἐν τῷ μέσῳ τῶν παιδίων τούτων. Ἀλλὰ καὶ ἡ κατήφεια ἢ αὐτὴ ἡ λύπη ἂν ἤρχετο ἐκεῖ, τὰ χαριτωμένα ἐκεῖνα παιδία θὰ μετέβαλλον αὐτὴν εἰς χαράν.

Καὶ ὁ γείτων μου αὐτὸς μονολογῶν ἐξηκολούθει, ὡς εἰ συνεχίζων τὴν πρὸς τὴν μικρὰν κόρην ἀπάντησίν του· "Παίξετε! ... Ναί, παίξετε! ... Πρέπει νὰ παίξετε ἀκόμη ὀλίγον, εἶναι ὡραῖα ἐδῶ διὰ σᾶς! ...

Ἐγὼ δὲ εὕρισκον ὅτι ἐκεῖνος εἶχεν ἰσχυροτέρους ἐμοῦ λόγους νὰ χαίρῃ. Ἐγὼ ἔβλεπον παίζοντα παιδία, ἐκεῖνος ἔβλεπε τὰ τέκνα του.

Ἡ νέα ὅμως αὕτη φάσις δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολύ. Αἴφνης κινηθεὶς, ὡσεὶ ἀνατιναχθεὶς, διηυθύνθη ἀποτόμως πρὸς τὸν ὅμιλον, ἔλαβεν ἐκ τοῦ μέσου αὐτοῦ τὰ δύο κοράσια καὶ ἠτοιμάζετο ν' ἀπέλθῃ.

— Τὸ τόπι μου! ἐφώναξεν ἡ μικρὰ μετὰ δύο βήματα. Καὶ λαβοῦσα τὴν σφαῖράν της ἐκ τῶν χειρῶν τῆς Σοφίας ἀπεμακρύνθη μετ' ἐλαφροῦ χαιρετισμοῦ.

Ἐγὼ διηυθυνόμην ἤδη πρὸς τὴν γέφυραν, ἵνα μάθω ἀκριβέστερον ποῦ εὑρίσκομαι καὶ φροντίσω περὶ τῆς ἐπανόδου οἴκαδε. Ὅτε ἔφθασα εἰς τὸ μέσον τῆς γεφύρας καὶ ἐκ τοῦ ὕψους αὐτῆς παρετήρουν τὸ πέριξ ὡραῖον θέαμα, ὁ κύριος ἐκεῖνος, κάτω νεύων, διῆλθε πρὸ ἐμοῦ διευθυνόμενος πρὸς τὴν ἀντίπεραν ὄχθην. Τὰ δύο κοράσια προεπορεύοντο παίζοντα τὴν σφαῖραν. Τὸν ἠκολούθησα διὰ τῶν ὀμμάτων, ἢ μᾶλλον τὰς ἐλαφρὰς κινήσεις τῶν μικρῶν. Ἔφθασεν εἰς τὸ ἄκρον τῆς γεφύρας, ἐστράφη δεξιᾷ, ἔστη ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς ὄχθης καὶ ἐκάλεσε τὰ τέκνα του. Ἀμφότεραι αἱ μικραὶ ἔσπευσαν, προσβλέπουσαι τὸν πατέρα των εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς· ἤλπιζον νὰ λάβωσι νέαν τινὰ εὐχαρίστησιν ἢ ἀπόλαυσιν καὶ πράγματι ἐκεῖνος ἔκυψεν ὅσον ἔπρεπε καὶ ἐνηγκαλίσθη δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν ἀμφότερα τὰ τέκνα του, θλίβων αὐτά, ὡς ἐφαίνετο, ἐπὶ τοῦ στήθους του. Τὸ θέαμα ἦτο ὡραῖον. Εὐτυχὴς πατήρ! διελογιζόμην ...

Ἀλλ' ὦ φρίκη! ...

Δι' ἑνὸς ἅματος ἐρρίφθη εἰς τὸν ποταμὸν μετὰ τῆς Μαργαρίτας καὶ τῆς Ἀλίνης! Τὴν πτῶσιν συνώδευσεν ἰσχυρὸς παφλασμὸς τοῦ ὕδατος· δίνη τις ἐσχηματίσθη πρὸς στιγμήν, καὶ ἔπειτα ... μηδέν! Τὸ ῥεῦμα τοῦ ποταμοῦ ἐκυλίετο πάλιν ὁρμητικὸν ὡς πρίν. Γηραιὸς λεμβοῦχος ἁλιεύων ἐκεῖ που, ἔσπευσεν ἀμέσως ἐπὶ τοῦ τόπου· ἀλλὰ ματαίως! ... Τὸ ῥεῦμα τοῦ ποταμοῦ ἐκυλίετο ὁρμητικόν! Οὐδὲν ἴχνος αὐτῶν ἐφάνη ... Μόνον τὸ τόπι τῆς Μαργαρίτας ἐπέπλεε, φερόμενον ὑπὸ τοῦ ῥεύματος. Εἶχε δίκαιον ἡ Ἀλίνη λέγουσα ὅτι τὰ τόπια δὲν πνίγονται.

---

*) Ἀλεξάνδρου Ρ. Ῥαγκαβῆ. Σ. τ. Δ.

Ἠκολούθησα αὐτὸ διὰ τῶν ὀμμάτων ἐφ' ὅσον ἠδυνάμην. Πτωχὴ Μαργαρίτα! τὸ ἠγάπα τόσον πολύ! Ἐπὶ μίαν στιγμὴν ἔκλαυσεν ἐκ τοῦ φόβου μὴ πνιγῇ τὸ τόπι της, καὶ τίς ἤθελέ ποτε μαντεύσει ὅτι τότε μόλις ἡμίσεια ὥρα ἐχώριζεν αὐτὴν ἀπὸ τοῦ τοιούτου θανάτου, ἀπὸ τοῦ πνιγμοῦ εἰς τὰ ἅδη τοῦ Σηκουάνα!

Πλῆθος ἄπειρον συνέρρευσε πανταχόθεν, ἀλλ' οὐδεὶς ἐγίνωσκε τί συνέβη. Τέλος πάντων διεδόθη ὅτι τρεῖς ἄνθρωποι ἐπνίγησαν· ἀλλὰ διατί; Οὐδεὶς εἶχε νὰ εἴπῃ τι. Μήπως ἠδυνάμην ἐγὼ νὰ εἴπω τί συνέβη, εἰ καὶ εἶδον τὰ πάντα τόσον λεπτομερῶς;

Ἀπῆλθον ἐκεῖθεν βραδεῖ τῷ βήματι, ἀκολουθήσας τὸ ῥεῦμα τοῦ Σηκουάνα. Οἱ ὀφθαλμοί μου ἠρεύνων, χωρὶς νὰ τὸ ἐννοῶ, τὴν ἔκτασιν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς μιᾶς ὄχθης μέχρι τῆς ἄλλης, καὶ ἐζήτουν ν' ἀνακαλύψωσιν ἐπὶ τῶν ἀργυρῶν νώτων αὐτοῦ τὴν ἐλαστικὴν σφαῖραν τῆς Μαργαρίτας.

Ἀδύνατον! Ἐκείνη ἔσπευδεν ἐν τῇ κούφῃ πορείᾳ! Ἐσκέφθην ὅτι, πρὶν ἢ φθάσῃ εἰς τὸν Ὠκεανόν, ἴσως ἐκβρασθῇ που ἐπὶ τῆς ὄχθης. Τὰ παιδία τοῦ πλησίον χωρίου θὰ εὕρωσιν αὐτὴν ἐκεῖ καὶ θὰ παίξωσι χαρμοσύνως καὶ αὐτά, ἀγνοοῦντα ὅτι χθὲς ἢ προχθὲς δύο ὁμήλικα αὐτοῖς χαριέστατα πλάσματα ἔπαιξαν δι' αὐτῆς μετ' ἀνεκλαλήτου χαρᾶς τὸ τελευταῖον παιγνίδιόν των ἐπὶ τῆς γῆς!

. . . . . .

Τῇ ἐπιούσῃ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἀνέγνων εἰς τὸ πρῶτον προσπεσόν μοι πρωϊνὸν φύλλον· "Ἡ κοινωνία ἀποτελεῖται ἐξ ἀγνωμόνων καὶ ἐγωϊστῶν. Καταλείπω ἄνευ λύπης τὸν κόσμον τοῦτον τῆς πλάνης καὶ τῶν δεινῶν, καὶ λαμβάνω μετ' ἐμαυτοῦ τὰ ἐν αὐτῷ δύο προσφιλέστερά μου ὄντα." *) Τὰς λέξεις ταύτας ἔγραψε καὶ ἀφῆκεν ἐπὶ τῆς τραπέζης του ὁ ἄνθρωπος τῆς χθές, καὶ παραλαβὼν τὰς δύο θυγατέρας του ἐξῆλθεν ὡς ἵνα ὁδηγήσῃ αὐτὰς εἰς περίπατον. Εἴδομεν τὰ λοιπά.

Κατόπιν ἐγνώσθη ὅτι ἀπεφάσισε νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὸν βίον του, διότι ἡ ἐργασία του ἔβαινε κακῶς. Τότε δ' ἐνεθυμήθησαν ὅτι πολλάκις εἶχον ἀκούσει αὐτὸν λέγοντα· "Προτιμῶ νὰ φονεύσω τὰ κοράσιά μου ταῦτα ἐγὼ αὐτός, παρὰ νὰ ἴδω αὐτὰ δυστυχῆ!"

Οὐδεὶς δικαιοῦται ν' ἀμφιβάλλῃ ὅτι ὁ πατὴρ οὗτος ἠγάπα τὰ τέκνα του. Ἦτο πατήρ. Καὶ αὐτὰ τὰ θηρία ἀγαπῶσι τὰ νεογνά των. Ἀλλ' ὁπάρχουσι πατέρες, οἵτινες ἔχουσιν ἴδιον τρόπον τοῦ ἐκφράζειν ἢ πραγματοποιεῖν τὰ αἰσθήματά των. Τινὲς φρονοῦσιν ὅτι πρέπει ν' ἀγαπῶσι τὰ τέκνα των, ἀλλ' αὐτὰ ν' ἀγνοῶσι τοῦτο τελείως. Ἄλλοι, δ' ἐφ' ὅσον περισσότερον ἀγαπῶσιν, ἐπὶ τοσοῦτον φέρονται σκαιῶς πρὸς τὰ τέκνα των — ἵνα μὴ τὰ διαφθείρωσιν. Ἕτεροι ἐξ ὑπερβολικῆς στοργῆς φονεύουσιν αὐτά, ἵνα μὴ τὰ ἴδωσι δυστυχοῦντα ἐν τῷ βίῳ. Καὶ ἄλλοι, οἱ φρονοῦντες ὅτι εἶναι οἱ φιλοστοργότατοι πάντων, ῥίπτονται εἰς τὸν αὐτὸν τάφον μετὰ τῶν προσφιλῶν αὐτοῦ ὄντων! —

Εἶναι ἁπλούστατον καὶ φυσικώτατον πρᾶγμα νὰ γίνηταί τις πατήρ, ἀλλ' εἶναι πολὺ δύσκολον νὰ καθίσταται οἷος πρέπει πατήρ. Ῥίψετε ἓν ὅλεμμα εἰς τὴν κοινωνίαν ...

Τοὐλάχιστον ὁ πατὴρ τῆς Ἀλίνης καὶ τῆς Μαργαρίτας ἔσχε τὴν φιλοστοργίαν καὶ τὴν ὑπομονήν, ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ τῆς πάλης μεταξὺ ζωῆς καὶ θανάτου, ν' ἀφήσῃ τὰ "προσφιλέστατα αὐτῷ ὄντα" νὰ παίξωσι τὸ τελευταῖον παιγνίδιόν των ἐπὶ τῆς γῆς ...

Ἐν Παρισίοις.

Κ. Ν. Παπαμιχαλόπουλος.

*) Ἐφημερὶς "La Ligue" τῆς 19 Ἰουλίου 1885. Ἀριθμ. 221.

Ὑ. Γ. Ὅτε μετὰ πολλὰς ἐρεύνας ἀνειλκύσθησαν ἐκ τοῦ βάθους τῶν ὑδάτων τὰ πτώματα παρίστων θέαμα συγκινητικώτατον. Ἀμφότερα τὰ παιδία εἶχον περιπλέξει τοὺς λευκοὺς βραχίονάς των περὶ τὸν λαιμὸν τοῦ πατρός. Ἐζήτησαν παρ' αὐτοῦ τὴν σωτηρίαν των· δὲν ἔλαβον καιρὸν νὰ σκεφθῶσιν ὅτι ἦτο ὁ φονεύς των — δὲν ἠδύναντο νὰ πιστεύσωσιν ὅτι τοῦτο ἦτο δυνατόν, ἀφ' οὗ ἐκεῖνος πρὸ μικροῦ ἔτι ἔλεγε πρὸς αὐτά. "Παίξετε! ... Ναί, παίξετε ἀκόμη ὀλίγον!"

Ἡ κοινωνία τῶν Παρισίων, κεκορεσμένη ἐκ τῶν δολοφονιῶν ἢ αὐτοκτονιῶν, ἥκιστα συγκινεῖται βλέπουσα ἁλιευόμενα σχεδὸν καθ' ἑκάστην πτώματα ἐκ τοῦ Σηκουάνα. Ἐνθυμεῖσθε τὸ ὡραῖον ἐκεῖνο κεφάλαιον τοῦ Βίκτωρος Οὐγγώ. "Ἄνθρωπος ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν." Ἐφαρμόζεται ἐν Παρισίοις. Καὶ ὅμως ἐπὶ τοῦ προκειμένου δράματος μέγας ἀριθμὸς ἀνθρώπων συνεκινήθη — βεβαίως οὐδεὶς διὰ τὸν πατέρα· πάντες διὰ τὴν Ἀλίνην καὶ Μαργαρίταν. Δύο φιλάνθρωποι προσήνεγκον τὰ ἔξοδα τῆς κηδείας, ἥτις ἐγένετο μεγαλοπρεπῶς.

Ἀναπότρεπτος ἐπιθυμία μ' ἔφερεν ἐκεῖ ... Ἀτυχῆ πλάσματα! Ἐστολισμέναι δι' ἀνθέων ἐν τῷ κοινῷ φερέτρῳ ἐφαίνοντο ὡς νὰ ἐπέστρεφον τώρα ἐκ τῆς πλατείας τῶν παιγνιδίων. Καὶ μὴ δὲν ὑπῆρξεν αὕτη ἡ τελευταία των χαρά! — Τώρα παίζουσιν ἐκεῖ ἐπάνω, ὅπου ὁ πατήρ των δὲν θὰ ταράξῃ πλέον αὐτάς! ...

Κ. Ν. Πμ.

Ο ΜΟΛΙΕΡΟΣ

ἀναγινώσκων μίαν κωμῳδίαν του ἐνώπιον τῆς ὑπηρετρίας του.

(Μετὰ εἰκόνος, ὅρα σελ. 120.)

Ὁ Ἰωάννης Βαπτιστὴς Μολιέρος, ὁ θεμελιωτὴς τῆς νεωτέρας κωμῳδίας, ἐγεννήθη τῇ 15 Ἰανουαρίου 1622 ἐν Παρισίοις ἀπὸ πατρὸς Ποκελίνου τινός, θαλαμηπόλου καὶ θαλαμοστόλου τῆς αὐλῆς. Τὸ ὄνομα Μολιέρος δ' ἔλαβεν ἀφ' οὗ μετὰ ἐπιμελημένην ἐκπαίδευσιν ὑπείκων εἰς τὴν πρὸς τὸ θέατρον κλίσιν του ἀπεφάσισε νὰ γείνῃ ἠθοποιός. Καταρτίσας μικρὸν δραματικὸν θίασον περιήρχετο ἀπὸ τοῦ 1646 μέχρι τοῦ 1658 τὰς ἐπαρχίας τῆς Γαλλίας δίδων παραστάσεις, μέχρις οὗ τῇ συστάσει τοῦ προστάτου αὐτοῦ καὶ ἀρχαίου συμμαθητοῦ του, πρίγκηπος Κοντῆ, ἔλαβε τὴν ἄδειαν νὰ παραστήσῃ κωμῳδίαν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου ΙΔ'. Ὁ ἡγεμὼν τοσοῦτον κατεθέλχθη ὑπὸ τῆς κωμῳδίας, ὥστε ἐπέτρεψε τῷ Μολιέρῳ νὰ διαμείνῃ μετὰ τοῦ θιάσου του ἐν Παρισίοις καὶ προσέλαβε βραδύτερον αὐτὸν εἰς τὴν βασιλικὴν ὑπηρεσίαν. Ὁ Μολιέρος ἔστησε σκηνήν, ἥτις μετ' οὐ πολὺ ἐγένετο τὸ ἐντευκτήριον τῶν ἀριστοκρατικωτέρων τῶν Παρισίων τάξεων, καὶ ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐδιδάσκοντο καὶ ἅπαντα τὰ ἀριστουργήματα αὐτοῦ τοῦ Μολιέρου· "Αἱ λόγιαι γυναῖκες", "Ὁ μισάνθρωπος", "Ὁ Ταρτοῦφος", "Ὁ φιλάργυρος κ. τ. λ. Διὰ τῶν ἔργων τούτων ἀπέκτησε δικαίως τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς τῆς νεωτέρας κωμῳδίας. Καίτοι ζῶν ἐν τῇ Αὐλῇ καὶ συναναστρεφόμενος τοὺς ὑψηλοτέρους τῆς κοινωνίας κύκλους, ὁ Μολιέρος, τέκνον ἀληθὲς τοῦ λαοῦ, ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν μεσαίων τῆς κοινωνίας τάξεων ἐλάμβανε τοὺς χαρακτῆρας τῶν προσώπων. Ἑπομένως καὶ ἐνδιεφέρετο περὶ τῆς ἐντυπώσεως, ἣν τὰ πρόσωπα ταῦτα ἐνεποίουν εἰς τὸν λαόν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον συνεκάλει πολλάκις ὑπηρέτας, ἐργάτας καὶ τὰ τέκνα των, καὶ ἀνεγίνωσκεν ἐνώπιον αὐτῶν σκηνήν τινα ἐκ τῶν κωμῳδιῶν του, συμβουλευόμενος ἐνίοτε αὐτοὺς καὶ ζητῶν τὴν γνώμην των. Ἰδίως δὲ πεποίθησιν εἶχεν ὁ ποιητὴς εἰς τὴν εὐθυκρισίαν τῆς μαγειρίσσης αὐτοῦ, τῆς γραίας Λαφορέστη, ἥτις συχνὰ διώρθονεν αὐτὸν ὁσάκις φράσις τις ἢ λέξις δὲν ἤχει καλῶς εἰς τὰ ὦτά της. Τοιαύτην ἀνάγνωσιν τοῦ Μολιέρου ἐνώπιον τῆς ὑπηρετρίας του ταύτης παριστᾷ ἡ ἡμετέρα εἰκών. Ὁ ποιητὴς ἀποπερατώσας κωμῳδίαν κάθηται παρὰ τὴν ἑστίαν καὶ ἀναγινώσκει. Ἀπέναντι αὐτοῦ κάθηται ἡ μαγείρισσα καὶ τέρπεται ἀκροαζομένη. Παρὰ τὴν ἀνοικτὴν θύραν φαίνονται δύο φίλοι τοῦ Μολιέρου, ὁ ἠθοποιὸς Βαρὼν καὶ ὁ ποιητὴς καὶ κριτικὸς Βοαλώ, παρατηροῦντες τὴν πρωτότυπον ταύτην σκηνήν. Ὅτι ἡ ὑπηρέτρια Λαφορέστη εἶχε μεγάλην ὀξύτητα νοὸς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι ὅτε ὁ Μολιέρος χάριν ἀστεϊσμοῦ τῇ ἀνέγνωσεν ἡμέραν τινὰ ξένον ἔργον, ἡ γραῖα ἀμέσως ἐννόησε τὴν ἀπάτην καὶ σείσασα τὴν κεφαλὴν τῷ εἶπεν ὅτι τὸ ἔργον δὲν ἦτο ἰδικόν του. Ὁ Μολιέρος ἀπέθανε νέος ἀκόμη, μόλις 51 ἐτῶν· ὀσπέραν τινὰ κατὰ τὴν παράστασιν τοῦ "Κατὰ φαντασίαν ἀσθενοῦς" κατελήφθη ὑπὸ σφοδρᾶς αἰμοπτυσίας, ἐξ ἧς ἀπέθανε μετ' ὀλίγας ὥρας τῇ 17 Φεβρουαρίου 1673. Ἀπέναντι τῆς οἰκίας, ἐν ᾗ ἀπέθανεν ὁ μέγας ποιητής, ἀνηγέρθη αὐτῷ ἐν ἔτει 1845 μνημεῖον περικαλλές.

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΙ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

(Μετὰ εἰκόνος, ὅρα σελ. 121.)

Ἡ ΠΡΟΣΔΕΚΤΟΝ βεβαίως τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις ποιοῦμεν προσφορὰν δημοσιεύοντες σειρὰν εἰκόνων ἐκ Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν περιχώρων αὐτῆς. Ἡ μεγαλοπρεπὴς τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου πόλις, ἥτις κατὰ τὸν Γίββωνα "ἐπλάσθη παρὰ τῆς φύσεως ὡς κέντρον καὶ πρωτεύουσα μεγάλου κράτους", εἶναι ἀπαράμιλλος κατὰ τὴν θέσιν της. Μόνον ὁ ἐπισκεφθεὶς αὐτὴν ἐν ὥρᾳ ἐαρινῇ καὶ περιελθὼν τὰς χαριεστάτας αὐτῆς ἐξοχὰς δύναται νὰ σχηματίσῃ ἰδέαν περὶ τῆς φυσικῆς αὐτῆς καλλονῆς· οὐδεμία γραφὶς μεταδίδει τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς φύσεως ἐκείνης. Ἐν τῷ σημερινῷ τεύχει παραθέτομεν ἐν μιᾷ

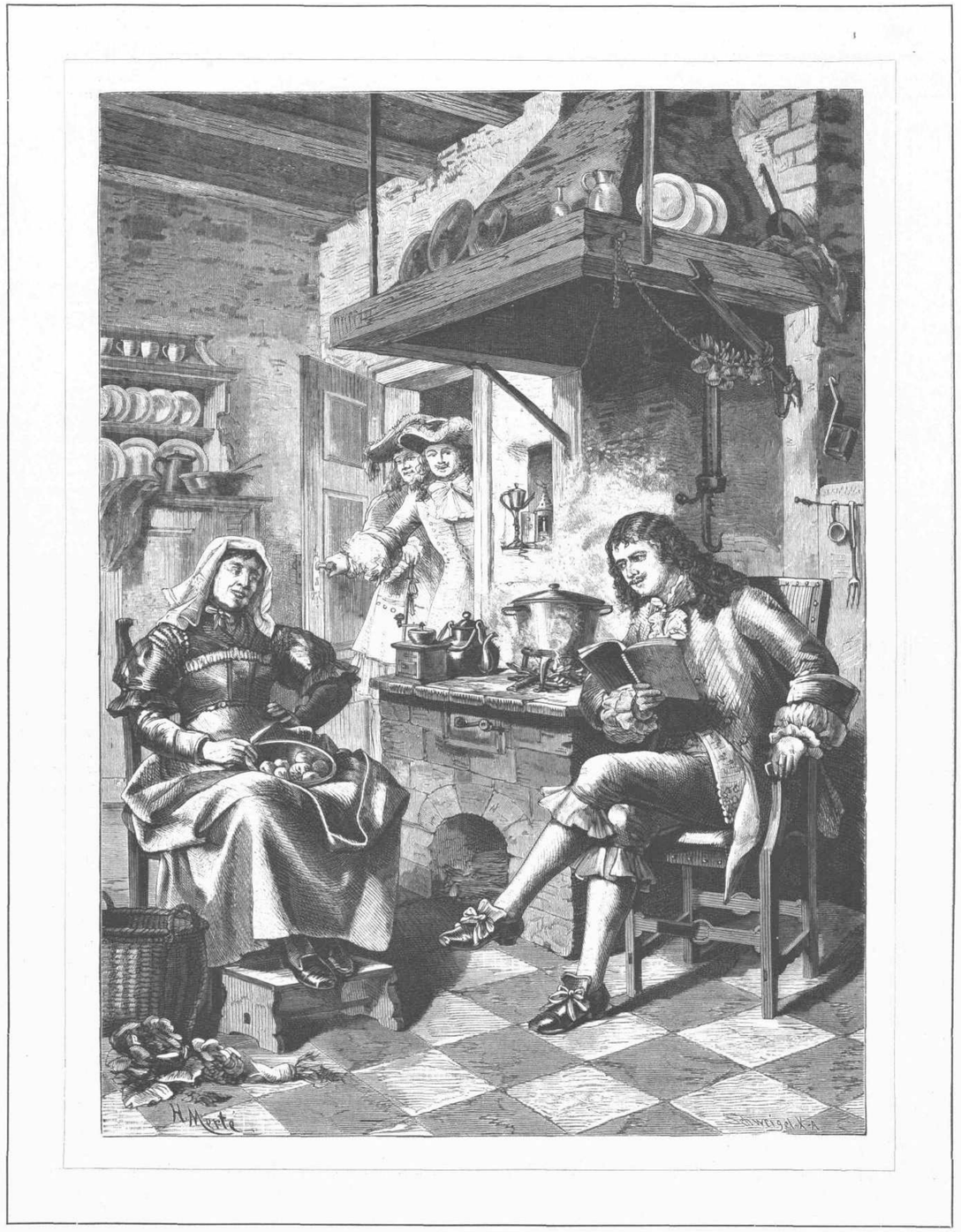

Ο ΜΟΛΙΕΡΟΣ

ἀναγινώσκων κωμῳδίαν αὐτοῦ.

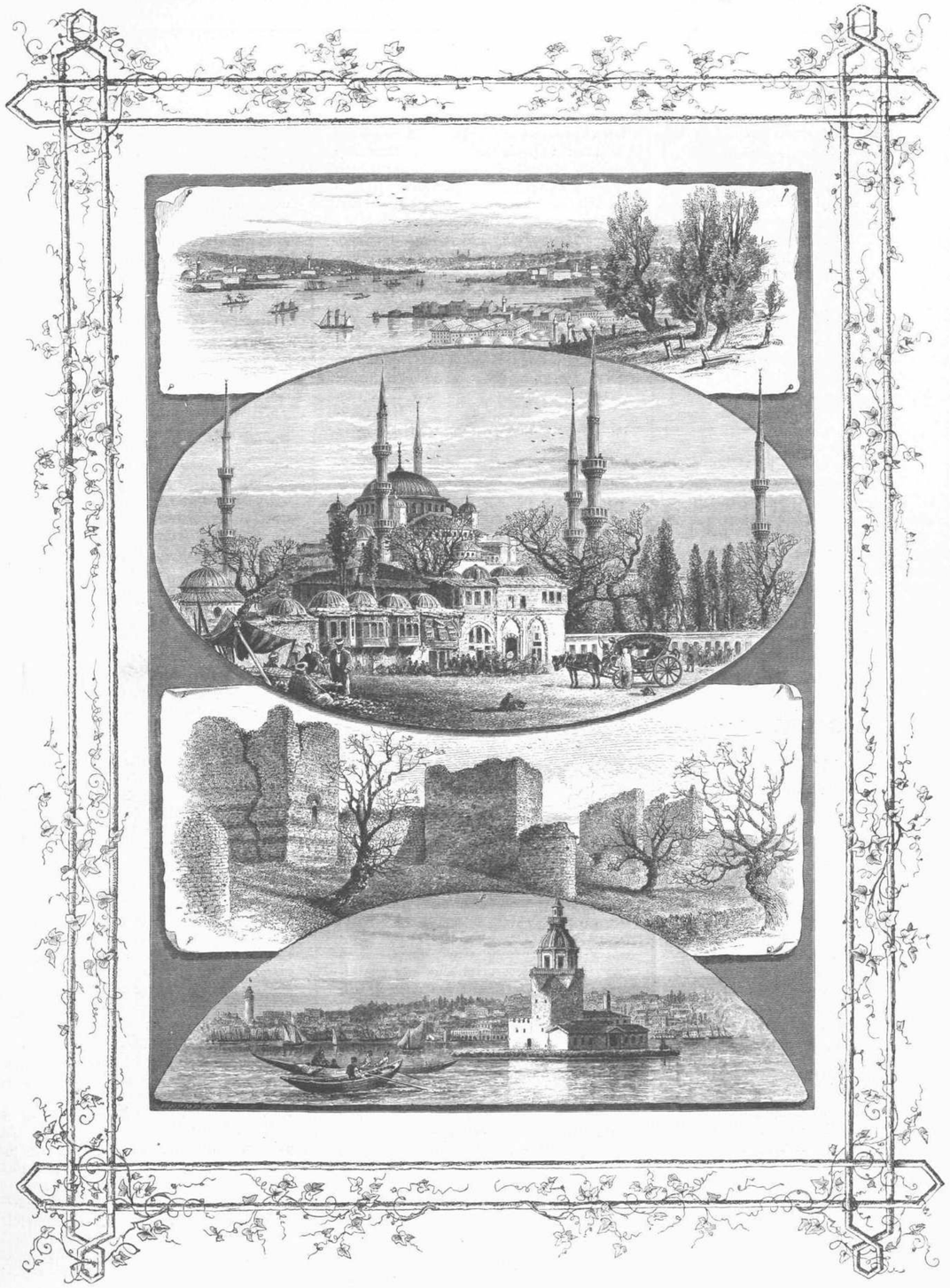

Η ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ.

Α΄. Ο ΚΕΡΑΤΙΟΣ ΚΟΛΠΟΣ. Β΄. ΤΟ ΤΕΜΕΝΟΣ ΤΟΥ ΣΟΥΛΤΑΝΟΥ ΑΧΜΕΤ. Γ΄. ΟΙ ΕΠΤΑ ΠΥΡΓΟΙ. Δ΄. Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΛΕΑΝΔΡΟΥ.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΚΡΙΛΩΦ.

ΔΙΑΒΑΤΑΙ ΚΑΙ ΣΚΥΛΟΙ.

Μῦθος. [Μετάφρασις Π. Α. Ἀξιώτου.]

Δύο φίλοι ἕνα ὁράδυ ἐπερπατοῦσαν
Καὶ γιὰ τὰς ὑποθέσεις των ἐμιλοῦσαν,
Ὅτ' ἔξαφ' ἀπὸ μιὰ μεριὰ
Γαυγίζοντας ἕνα σκυλὶ ἐρρίχθηκε μὲ ὁρμή.
Ἔπειτα δεύτερο καὶ τρίτο, καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ
Σκυλιὰ συνάχθηκαν καμμιὰ πενηνταριά.
Ὁ ἕνας τότ' ἐζήτησε μὲ πέτρα νὰ τὰ διώξῃ,
Ὁ ἄλλος πλὴν δὲν ἄφησε τὸ χέρι του ν' ἁπλώσῃ·
"Μὲ πέτραις τὰ γαυγίσματα, εἶπε, δὲν ἐμποδίζεις,
Τοὺς σκύλους μάλιστα μ' αὐτὸ πολὺ τοὺς ἐρεθίζεις·
Πᾶμε, καὶ σὺ τὴν φύσιν των δὲν τὴν πολυγνωρίζεις.
Πραγματικῶς, μόλις ἀπομακρύνθησαν οἱ φίλοι
Σιγὰ σιγὰ ἡσύχασαν οἱ σκύλοι.

Τῶν φθονερῶν ἡ ἄτιμος ἀγέλη,
Ὅ,τι καὶ ἂν ἰδῇ, αἰώνια γαυγίζει·
Ὅμως προχώρει σύ· αὐτὸ ἂς μὴ σὲ ἐμποδίζῃ,
Θὰ δωσθῇ, θέλει δὲν θέλει.

ΘΕΟΔΩΡΑ

ὑπὸ Κλέωνος Ῥαγκαβῆ.

Βιβλιοκρισία Κ. Gidel.

(Revue Générale No. 24.)

Τὴν κατωτέρω ἐμβριθῆ μελέτην περὶ τοῦ προσφάτου συγγράμματος τοῦ κ. Κλ. Ῥαγκαβῆ ἐδημοσίευσεν ἐν τῇ "Γενικῇ Ἐπιθεωρήσει τῶν Παρισίων" (ἀρ. 24, τῆς 15 Δεκ. 1884) εἰς τῶν περιφανεστέρων Γάλλων ἑλληνιστῶν, ὁ κ. Κάρολος Gidel, μεταδίδομεν δὲ αὐτὴν ἀσμένως τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις, καὶ διότι σπανίως ἀξιοῦνται τοιαύτης τιμῆς ἐν Εὐρώπῃ τὰ παρ' ἡμῖν δημοσιευόμενα, καὶ διότι αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν περιέχει γνώμας ὀρθοτάτας περί τε τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας καὶ γλώσσης. Ἀφ' οὗ ἐν ὀλίγοις ὁ Γάλλος συγγραφεὺς ἀναφέρει περὶ τῆς συγχρόνου παραστάσεως τοῦ ὁμωνύμου δράματος τοῦ Σαρδοῦ, μεταβαίνει εἰς τὴν κρίσιν του ἐπὶ τοῦ ἑλληνικοῦ δράματος, ὅπερ, λέγει, οὐδέποτε ἴσως παρασταθήσεται ἐπὶ σκηνῆς, οὐδ' ἐν αὐταῖς ταῖς Ἀθήναις.

Τὰ πέντε μέρη τοῦ συγγράμματος τοῦ κ. Κλ. Ῥαγκαβῆ δὲν περιγράφουσιν ἡμῖν ὁλόκληρον τὸν βίον τῆς Θεοδώρας. Ὁ ποιητὴς λαμβάνει αὐτὴν καθ' ἣν στιγμὴν καθίσταται ἡ σύζυγος τοῦ Ἰουστινιανοῦ, καὶ ἄγει μέχρι τοῦ θανάτου, καλύπτων οὕτω διὰ τοῦ δράματος αὐτοῦ περίοδον εἴκοσι καὶ ἑνὸς ἐτῶν (ἀπὸ τοῦ 527 ἄχρι τοῦ 548 μ. Χρ.). Ἀλλ' ἀρκεῖ βεβαίως καὶ τοῦτο, ὁρᾷ δὲ ὁ ἀναγνώστης ὅτι ὁ κ. Ῥαγκαβῆς ὀλίγον φροντίζει περὶ τῶν ἀρχαίων ἐνοτήτων. Τὸ ποίημα αὐτοῦ κέκτηται τὰς μεγαλοπρεπεῖς διαστάσεις τῶν δραμάτων τοῦ Σαιξπήρου καὶ κινεῖται κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν ἐν πλήρει ἐλευθερίᾳ.

Ἰδίως τολμηρὸς ὑπῆρξεν ὁ κ. Ῥαγκαβῆς περὶ τὴν ἀντίληψιν τοῦ χαρακτῆρος τῆς ἐν λόγῳ γυναικός, ἣν καὶ εἰς ἡμᾶς μετέδωκεν. Ἡ ἱστορία οὐδόλως κολακεύει αὐτὴν καὶ σπανίζουσιν οἱ ἐγκωμιασταί. Καὶ ἀληθὲς μὲν ὅτι ἐκρίθη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν Ἀνεκδότων τοῦ Προκοπίου, ἀλλὰ τὴν περὶ τῆς Θεοδώρας γνώμην αὐτοῦ συνεμερίσθησαν πάντες σχεδὸν οἱ ἱστορικοί. Ὑπῆρξε, καθ' ἃ λέγουσιν οὗτοι, ἀλαζών, φιλάργυρος ἅμα καὶ σπάταλος, ἐκδεδιψημένη ἅμα καὶ ζηλωτὴς περὶ τὴν διάσωσιν τῶν ὁμοίων αὐτῇ γυναικῶν, θρησκομανὴς ἄνευ ἀληθοῦς πίστεως, ὑπερήφανος ἄνευ τιμῆς, ἐλεήμων ἄνευ φιλελευθερίας, καὶ πρώτη ἀφορμὴ πασῶν τῶν ταραχῶν, αἵτινες ἀνεστάτωσαν τό τε κράτος καὶ τὴν Ἐκκλησίαν. Ἀμείλικτος ἐν τῷ μίσει αὐτῆς οὐδέποτε κατῆλθε μέχρι τῆς συγχωρήσεως. Κυριαρχοῦσα δὲ ἀπολύτως ἐπὶ τοῦ πνεύματος τοῦ συζύγου της διέθετε κατὰ τὸ δοκοῦν τοὺς πόρους τοῦ Κράτους, καὶ διηύδυνε τὰ δικαστήρια καὶ τὰς στρατιάς.

Παρὰ τῷ κ. Ῥαγκαβῇ ἡ πολυθρύλλητος Ἄνασσα παρίσταται ἡμῖν ὅλως διάφορος. Κεκτημένη καρδίαν γενναίαν καὶ διάνοιαν ὑψηλὴν ἀντιλαμβάνεται τῶν πάντων, τῆς διοικήσεως, τῶν ὡραίων τεχνῶν, τῆς θεολογίας, τῆς φιλοσοφίας. Νέα Ἀσπασία συντελεῖ εἰς τὴν λαμπρότητα τοῦ νέου τούτου αἰῶνος τοῦ Περικλέους. Ὁ συγγραφεὺς δεικνύει ἡμῖν αὐτὴν ἐν τοῖς διαβουλίοις τοῦ αὐτοκράτορος ἐγρηγοροῦσαν ὅπως ἐπανορθώσῃ τοὺς ἀλλεπαλλήλους ὀλέθρους. Συμφώνως πρὸς τὴν γνώμην αὐτῆς ἐκλέγονται οἱ καταλληλότεροι στρατηγοὶ καὶ καθορίζονται τὰ τῶν διαφόρων στρατιῶν. Ἐκείνη ὑποδεικνύει τὴν ἀνάγκην αὐτῶν, τὸ ἄριστον σχέδιον καὶ τὰς πιθανὰς συνεπείας. Ἐνὶ λόγῳ ἐστὶν ἡ ψυχὴ τοῦ Ἰουστινιανοῦ καὶ τὸ πρώτιστον τῆς διοικήσεως αὐτοῦ ἐλατήριον. Πλέον ἢ πρωθυπουργός, ἰσοδυναμεῖ πρὸς ὁλόκληρον ὑπουργεῖον, μετὰ τῆς βαθυνοίας τῶν ἐπιτηδειοτέρων διπλωματῶν, καὶ τῆς θεσπεσιωτέρας καλλονῆς, ἥτις ἐδόθη ποτὲ εἰς γυναῖκα.

Ἡ ἱστορία ἀφηγεῖται ἡμῖν, ὅτι ὁ Ἰουστινιανὸς ἔλαβε τὴν γυναῖκα ταύτην ἐκ τοῦ θεάτρου, ὅπου ἀνετράφη, καὶ ὅτι τυφλωθεὶς ὑπὸ τῶν θελγήτρων αὐτῆς, ἔθηκεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῆς τοὺς Ῥωμαϊκοὺς νόμους, οἵτινες ἀπηγόρευον τὰ συνοικέσια τὰ νοθεύοντα τὸ αἷμα τῶν περιβλέπτων οἰκογενειῶν. Οὕτως ἀπηγορεύετο εἰς τοὺς Συγκλητικοὺς καὶ πάντας τοὺς κατέχοντας ὑψηλὴν ἐν τῷ Κράτει θέσιν ὁ γάμος μετὰ γυναικὸς θεατρικῆς. Ὁ Κωνσταντῖνος καὶ ὁ Μαρκιανὸς εἶχον ἐπαναλάβει τὴν ἀπαγόρευσιν ταύτην, ἀλλ' ὁ Ἰουστινιανὸς ἐπέτυχε παρὰ τοῦ τυμβογέροντος Ἰουστίνου τὴν κατάργησιν αὐτῆς, καὶ ἀργότερον ἐν ταῖς Νεαραῖς ἐπεκύρωσε τὴν ἐλευθερίαν ταύτην, τὴν ὑποσκάπτουσαν τὴν δημοσίαν ἠθικήν. Οὕτω δὲ ἐνωμφεύθη τὴν Θεοδώραν, ἀλλ' ἡ γυνὴ αὕτη μεταβαλοῦσα ἀξίωμα οὐδόλως μετέβαλε χαρακτῆρα.

Ὁ Κύριος Κλ. Ῥαγκαβῆς, καθ' ἣν στιγμὴν ἄρχεται τὸ δρᾶμα αὐτοῦ, ἐφρόντισεν ὅπως, οὕτως εἰπεῖν, ἀναπλάσῃ καὶ καθάρῃ τῆς Θεοδώρας τὴν ψυχήν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον παρίσταται αὕτη ὡς πρὸ ἐτῶν καταλιποῦσα τὸ θέατρον. Ὑπέρκορος ἐκ τοῦ θαυμασμοῦ τοῦ πλήθους ἀσπάζεται τὸν μονήρη βίον, ὅπως ἀποπλύνῃ τὸν ἀρχαῖον ῥύπον καὶ ἐντρυφήσῃ ἐν ταῖς χαρμοναῖς τῆς φύσεως, τῶν ἐμβριθῶν μελετῶν καὶ ὑπάρξεως καθαρᾶς καὶ ἀδόλου. Τούτου γενομένου ἐπανέρχεται εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἀσπιλωτέρα πλέον τῆς χιόνος, καὶ διὰ τῆς ῥαδιουργίας πανισχύρου ὑπουργοῦ ῥίπτεται εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ Ἰουστινιανοῦ. Ἐν τῷ μέσῳ λαμπροῦ συμποσίου θαυμάζει οὗτος οὐ μόνον τὴν θεσπεσίαν αὐτῆς καλλονήν, ἀλλὰ καὶ τὴν σεμνότητα τοῦ ἤθους, καὶ τὴν εὐγένειαν τῶν αἰσθημάτων, καὶ τὸν ἔξοχον πατριωτισμόν, ὁ δὲ θαυμασμὸς οὗτος καταλήγει εἰς τὸν γάμον.

Ἀλλ' ὁ αὐτοκράτωρ ἀγνοεῖ πάντα τὰ μυστικὰ τῆς νέας αὐτοῦ συμβίας· αἱ ἐπὶ τοῦ θεάτρου ἀπαστράψασαι καλλοναὶ δυσχερῶς ἐπανέρχονται εἰς τὴν ἀρετήν. Ὁ ἔρως, ὁ τοσαῦτα ῥήγματα ποιήσας ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, παραφυλάττει, πάντοτε ἕτοιμος εἰς νέας ἐρῴδους. Πράγματι δὲ ἐφορμᾷ καὶ καθίσταται ἀποδεκτὸς — καίτοι ἀληθές ἐστιν ὅτι ἐπιβάλλεται αὐτῷ, ὅπως ἐπιτύχῃ, μεταμόρφωσίς τις συνεπάγουσα τοὺς ταπεινόφρονας ἐκείνους τρόπους τοῦ ἀθώου πάθους, ὅπερ ἐπιστέφουσιν αἱ λαμπάδες τοῦ Ὑμεναίου.

Συμφώνως πρὸς τὴν ἀρχὴν ταύτην εὗρε καὶ ἡ Θεοδώρα τὸν ἑαυτῆς Didier de Taverny. Ὁ Ἐκηβόλος, διοικητὴς τῆς ἐν Ἀφρικῇ Πενταπόλεως, νέος ἄρδις καὶ ὡραῖος, ἐράται αὐτῆς παραφόρως. Οὐδὲν ἐν αὐτῇ διακρίνων ἢ τὴν σεμνότητα τοῦ ἤθους καὶ τὴν ἐνάρετον εὐγένειαν ἔζη εὐτυχής, ἀποκτήσας ἐκ τοῦ συνδέσμου τούτου καὶ ἄρρεν τέκνον. Ἡ Θεοδώρα ἐμύζα ἄνευ φόβου τὴν εὐτυχίαν της, ὅτε αἴφνης τὸ μυστήριον τοῦ παρελθόντος αὐτῆς βίου, ὅπερ εἶχεν ἀποκρύψει τῷ Ἐκηβόλῳ, ἐκρήγνυται μεταξὺ αὐτῶν ὡς κεραυνός. Ἥττον εὐτυχὴς τῆς Marion Delorme οὐδεμιᾶς τυγχάνει αὕτη συγχωρήσεως, καὶ ὁ Ἐκηβόλος, ἀφ' οὗ καταρασθῇ αὐτήν, φεύγει συμπαραφέρων καὶ τὸ νεογνόν. Ἀλλ' εὐτυχῶς ἡ Θεοδώρα εἶχε περιδέσει εἰς τὸν τράχηλον τοῦ παιδίου ἅλυσον ἐξ ἑνὸς βοστρύχου αὐτῆς πλεχθεῖσαν, δι' ἧς ἀργότερον ἀναγνωρίζεται. Αὐτοκράτειρα ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπώλεσεν αὕτη πᾶν τοῦ Ἐκηβόλου καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς ἴχνος. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἑορτῶν τῆς πολυτελεστάτης ἐκείνης Αὐλῆς, αὕτη ἐστὶν ἡ κροφία ὀδύνη, ἥτις καταπιέζει αὐτὴν καὶ ἐπισκιάζει πολλάκις διὰ πυκνοῦ νέφους τὸ περικαλλὲς αὐτῆς μέτωπον. Ἐν τοσούτῳ ὁ Ἐκηβόλος οὐδόλως εἶχε λησμονήσει αὐτήν, ἀλλ' ἔζη μεταξὺ τῶν ταλαιπώρων ἐκείνων, οἵτινες ἐμάχοντο ἐν τῷ ἱπποδρόμῳ· παλαιστὴς ἀκατάβλητος καὶ τολμηρὸς συνωμότης, καθίσταται σὺν καιρῷ ἡγέτης καὶ τέλος δήμαρχος τῶν Πρασίνων. Ἐκεῖνός ἐστι τὸ φάσμα, τὸ ταράσσον τὴν Θεοδώραν, ἐκεῖνος διώκει ἀπαύστως ἀπειλῶν αὐτὴν διὰ πάσης του τῆς ὀργῆς. Ἐννοεῖται ὅτι ὁ Ἰουστινιανός, κατὰ φυσικὸν ἄλλως τε λόγον, ἀγνοεῖ πάντα ταῦτα, καὶ ὡς ἀγαθὸς σύζυγος οὐδόλως ἀνησυχεῖ. Ἰδίως δὲ οὐδαμῶς μαντεύει ὅτι ὁ Ἐκηβόλος εἶναι ὁ ἀρχηγὸς τῆς φοβερᾶς στάσεως, ἥτις ἀποτεφροῖ τὸ ἥμισυ Βυζάντιον καὶ περιάγει αὐτὸν τὸν αὐτοκράτορα καὶ τὸν θρόνον του εἰς τὸν ἔσχατον κίνδυνον.

Ὁ κ. Ῥαγκαβῆς, ὅπως συμπληρώσῃ τὸν μῦθον τοῦτον, ὃν θαρραλέως συνυφαίνει τῇ ἱστορίᾳ, παρεισάγει εἰς τὴν αὐλὴν τὸν υἱὸν τοῦ Ἐκηβόλου καὶ τῆς Θεοδώρας. Ἐστὶν οὗτος ἔξοχος καλλιτέχνης, ζωγράφος, ἀρχιτέκτων καὶ μηχανικός, ὁ Ἀνθέμιος, ὃν ἐξόχως φιλοῦντες ὅ τε αὐτοκράτωρ καὶ ἡ αὐτοκράτειρα περιβάλλουσι διὰ παντοίων τιμῶν. Τὰ ὡραιότερα ἀγάλματα καὶ συμπλέγματα διαπλάττουσιν αἱ καλλίτεχνοι αὐτοῦ χεῖρες, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ

σχεδίου αὐτοῦ ἀνεγείρεται ὁ θεσπέσιος τῆς Ἁγίας Σοφίας Ναός. Οὐδὲ ἀρκεῖ τοῦτο· ὁ Ἀνθέμιος ἐν κρυπτῷ ἀνακυκᾷ μεγάλην ἐφεύρεσιν, καὶ δὴ ἀνεκάλυψεν ἤδη δύναμιν, ἧς τὰ ἀποτελέσματα, ἅμα τεθῇ εἰς ἐνέργειαν, ἔσονται φοβερώτερα τῶν καταπληκτικῶν φαινομένων τῶν Ἡφαιστείων. Πεπροικισμένος δὲ δι' ἐξόχου διανοίας κέκτηται ὁ Ἀνθέμιος καὶ καρδίαν τρυφεράν. Μόλις εἶδε τὴν Ἰωαννίναν, τὴν μονογενῆ τοῦ Βελισαρίου θυγατέρα, καὶ ἠράσθη αὐτῆς περιπαθῶς. Τοσοῦτον δὲ συμφωνοῦσιν ἡ Ἰωαννίνα καὶ ὁ Ἀνθέμιος, ὥστε συναντῶνται τὴν νύκτα ἐν τοῖς κήποις τοῦ Βελισαρίου. Ἡ νέα κόρη, ἱκετεύει μάλιστα τὸν πατέρα, ὅπως συνενώσῃ αὐτὴν μετὰ τοῦ νεαροῦ καλλιτέχνου, ὃν ἀγαπᾷ. Κατά τι ἐκπεπληγμένος κατ' ἀρχὰς ἀλλ' ἀναγνωρίζων τὴν ὑπερβάλλουσαν τοῦ Ἀνθεμίου ἀξίαν, ὁ περιφανὴς Στρατηλάτης συγκατατίθεται εἰς τὸν δεσμὸν τοῦτον. Ἀλλ' ἄλλως σκέπτεται ἡ σύζυγος αὐτοῦ Ἀντωνίνα, ἥτις ὀνειροπολεῖ διὰ τὴν θυγατέρα της τύχην ἐνδοξοτέραν. Εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς πλείονα κέκτηνται ἀξίαν τὰ πλούτη καὶ αἱ τιμαὶ ἢ ἡ μεγαλοφυία, καὶ ἄλλα ἑπομένως αὐτῆς τὰ σχέδια. Τὴν Ἰωαννίναν ὥρισεν αὕτη δι' Ἰωάννην τὸν Καππαδόκην, τὸν πρῶτον τοῦ κράτους μαγιστᾶνα μετὰ τὸν Ἰουστινιανόν. Ὀλίγον φροντίζει περὶ τῆς ἡλικίας τοῦ ἐπάρχου τῆς Αὐλῆς, ἐκτιμῶσα μόνον τὸ ὑψηλὸν αὐτοῦ ἀξίωμα, καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ ἀπορρέοντα πολυπληθῆ δι' αὐτὴν ὠφελήματα. Ὁ Καππαδόκης καὶ ἡ Ἀντωνίνα συνεννοοῦνται, ὅπως προσλάβωσιν ἀρωγὸν καὶ τὴν Θεοδώραν. Αὕτη ἐπανειλημμένως κατ' ἀρχὰς ἀρνηθεῖσα πείθεται τέλος κατὰ τὴν στάσιν τοῦ Νίκα, καὶ ὅπως σώσῃ τὸ Κράτος παραδίδει τὴν νεάνιδα τῷ Καππαδόκῃ, ὅστις παρασκευάζει τὰ τοῦ Ὑμεναίου. Ὁ Ἀνθέμιος, ἔξαλλος ἐκ τῆς ἀπελπισίας, ἕνα ἤδη ἔχει πόθον, τὸν τῆς ἐκδικήσεως· ἀλλὰ θέλει αὐτὴν φοβεράν, ἀμείλικτον, καὶ σοφίζεται ὅπως ἐξυπηρετήσῃ αὐτὴν διὰ τῶν ἐκ τῆς μεγαλοφυΐας αὐτοῦ πηγαζόντων μέσων. Καθ' ἣν στιγμὴν συνέρχονται ἐν τῇ Ἁγίᾳ Σοφίᾳ ἥ τε Αὐλὴ καὶ πάντες οἱ μεγιστᾶνες, διά τε τῆς Ἐκκλησίας τὰ ἐγκαίνια καὶ διὰ τὸν ἐπικείμενον γάμον τοῦ Καππαδόκου καὶ τῆς Ἰωαννίνης, ὁ Ἀνθέμιος κεκρυμμένος εἰς τοῦ Ναοῦ τὰ ὑπόγεια παρασκευάζει ἔργον καταχθόνιον. Ὁ ἀτμὸς συγκεκλεισμένος ἐντὸς λεβήτων ἐκρήγνυται καὶ καταχρημνίζων τὸν μετάρσιον τοῦ Ναοῦ θόλον πληροῖ αὐτὸν ἐρειπίων καὶ αἵματος. Ἡ Ἰωαννίνα, βαρέως τρωθεῖσα, ἐπιζῇ μόνον ὅπως ἐπανίδῃ τὸν Ἀνθέμιον, διαβεβαιώσῃ αὐτὸν περὶ τοῦ ἀδόλου αὐτῆς ἔρωτος καὶ ἐκπνεύσῃ εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ.

Φωραθεὶς ὡς αὐτουργὸς τῆς φοβερᾶς ταύτης καταστροφῆς ὁ Ἀνθέμιος παραπέμπεται ὅπως δικασθῇ παρὰ τῆς Συγκλήτου. Προεδρεύουσιν ὁ αὐτοκράτωρ καὶ ἡ αὐτοκράτειρα ἐν μέσῳ πάσης αὐτῶν τῆς Αὐλῆς, ὅτε δὲ ἀφηγεῖται ὁ κατηγορούμενος τὸν βίον αὐτοῦ, ἡ Θεοδώρα ταράσσεται καὶ ἀναγνωρίζει τὸν ἴδιον υἱὸν ἐν τῷ ἀτυχεῖ ἐκείνῳ τῷ πρὸ μικροῦ εἰς θάνατον καταδικασθέντι. Ἀργότερον ἐπισκέπτεται ἡ Θεοδώρα τὸν κατάδικον ἐν τῇ εἱρκτῇ καὶ προβαίνει εἰς λεπτομερεστέρας ἐρεύνας. Οὐδεμία ἀμφιβολία· ἐστὶν υἱὸς αὐτῆς ἐκεῖνος, ὃν κατέρριψεν εἰς τὸ βάραθρον τῆς ἀπελπισίας καὶ τοῦ ἐγκλήματος. Ὁ Ἀνθέμιος, ὅστις ἐπανευρίσκει τὴν μητέρα του, ὅπως ὁ Γεννάρος ἐν τῇ Λουκρητίᾳ Βοργίᾳ, διστάζει κατ' ἀρχάς, ἀλλὰ τέλος συγχωρῶν αὐτὴν καὶ πιέζων ἐπὶ τοῦ στήθους, ἁρπάζει τὸ ἐγχειρίδιόν της καὶ καταπίπτει εἰς τοὺς πόδας αὐτῆς νεκρός. Τὴν Θεοδώραν πλήττει εἰς τὰ καίρια ἡ θλιβερὰ αὕτη δοκιμασία. Ἡ ὑπὸ τῆς θλίψεως κατασκελλομένη φθίνει ταχέως καὶ τέλος αἰσθανομένη τὴν παγερὰν τοῦ θανάτου γειτονίαν διψᾷ διὰ τὴν θείαν συγχώρησιν. Καλεῖται ὁ πνευματικός, ὅστις ἀκούσας τὴν ἐξομολόγησιν αὐτῆς εὐλογεῖ καὶ παρέχει τὴν ἄφεσιν. Ὅτε δὲ μετὰ τοῦτο ἀφαιρεῖ τὴν καλύπτραν αὐτοῦ ἀναγνωρίζουσιν αἴφνης οἱ ἐξασθενήσαντες τῆς Θεοδώρας ὀφθαλμοὶ ἐν τῷ ἱερεῖ τὸν Ἐκηβόλον, τὸν πρῶτον τῆς νεότητος αὐτῆς φίλον καὶ ἄσπονδον μετὰ ταῦτα διώκτην. Μαθὼν παρ' αὐτῆς τὴν τύχην τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, Ἀνθεμίου, συγχωρεῖ οὗτος ἐν ὀδύνῃ τὸ παρελθὸν καὶ ὑπόσχεται ὅτι τὰς ἀπομενούσας αὐτῷ ἡμέρας θέλει διανύσει ὑπὲρ αὐτῆς προσευχόμενος. Ἡ Θεοδώρα θνήσκει μετὰ τοῦτο, ἀφοῦ ἀπευθύνῃ τὸ ὕστατον Χαῖρε εἰς τὸν αὐτοκράτορα καὶ τοὺς οἰκείους. Οἱ ἔσχατοι αὐτῆς λόγοι εἰσὶ θερμαὶ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος εὐχαί, ὑπὲρ τῆς δόξης αὐτῆς καὶ τοῦ μεγαλείου. Ὁ Ἰουστινιανός, ὅστις ἔμεινεν ἀμέτοχος πασῶν τούτων τῶν ψυχικῶν θυελλῶν πενθεῖ ἐπὶ τῇ ἀποδημίᾳ τῆς μεγάλης ἐκείνης ψυχῆς, καὶ ἅμα στερηθεὶς τῆς Θεοδώρας βλέπει πρὸ αὐτοῦ συμπυκνούμενον τὸ σκότος καὶ καταλαμβάνεται ὑπὸ ἐντελοῦς ἀπογοητεύσεως.

(Ἕπεται συνέχεια.)

ΓΟΥΑΔΑΛΟΥΠΗ.

Διήγημα ἱσπανικόν.

(Συνέχεια.)

Πλησίον τοιούτου πατρὸς ἀνεπτύσσετο ἡ Λοῦ, καθισταμένη καθ' ἑκάστην ζωηροτέρα, χαριεστέρα καὶ ἱκανωτέρα. Ἐν τῷ βαπτίσματι ἔλαβε τὸ ὄνομα Γουαδαλούπη, καὶ κατὰ συγκοπὴν ἦτο γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα Λοῦ. Τὸ ὄνομα τοῦτο εἶχέ τι τὸ κινεζικόν, ἀλλ' οἱ κάτοικοι τῆς Σεγοβίας οὐδεμίαν σχεδὸν περὶ Κίνας γνῶσιν ἔχοντες, ἐθεώρουν τὸ ὄνομα ὅλως ἱσπανικὸν καὶ μάλιστα καὶ ἅγιον, διότι ἡ τῆς πόλεως αὐτῶν προστάτις εἶναι ἡ Παναγία τῆς Γουαδαλούπης. Ἡ κόρη πρὸ πολλοῦ εἶχεν ἐννοήσει ὅτι τὰ ὀλίγα χαλκᾶ νομίσματα, τὰ ὁποῖα τῇ παρεχώρει ὁ πατήρ της διὰ τὰς οἰκιακὰς δαπάνας, δὲν ἐξήρκουν, ἀλλ' ὅτι ὤφειλε καὶ αὐτὴ νὰ ἔχῃ μικράν τινα ἀπολαβήν· ἐκμαθοῦσα ἐκ παιδικῆς ἤδη ἡλικίας τὸ πλέξιμον τῶν καλάθων, τὸ ὁποῖον ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῆς Καστιλίας συνήθως παρὰ τῶν γυναικῶν ἐκτελεῖται, ἀπέκτησε μετὰ ἔτη μεγάλην εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην ἐπιτηδειότητα, καὶ καθ' ἑκάστην ἀφ' οὗ ἐτακτοποίει τὰ τῆς μικρᾶς της κατοικίας καὶ παρεσκεύαζε τὸ λιτὸν γεῦμα, ἐκάθητο καὶ εἰργάζετο, διακοπτομένη μόνον ὑπὸ τοῦ κώδωνος τῆς ἀρχαίας μονῆς, ἥτις ἔκειτο ἐκεῖ πλησίον. Τὴν κατοικίαν τοῦ γέροντος Ματθαίου ἀπέφευγον ὅλοι ἕνεκα τοῦ ἀποτόμου καὶ βαρβάρου αὐτοῦ τρόπου. Καὶ οἱ γονεῖς τῆς φίλης της Κόγχας εἶχον διακόψει δι' αὐτὸν τὸν λόγον τὰς ἐπισκέψεις των, ἐμποδίσαντες μάλιστα καὶ αὐτὴν τὴν Κόγχαν νὰ βλέπῃ τὴν φίλην της Λοῦ. Ἀλλ' ἡ Κόγχα ἦτο κόρη περίεργος καὶ ἐλαφρά, καὶ αὐτὴ ἡ ἀπαγόρευσις τῶν γονέων της τῇ ἐκέντα ἔτι μᾶλλον τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἐπισκέπτηται κρυφίως τὴν ἀρχαίαν συμμαθήτριάν της. Ἡ Κόγχα ἠγάπα τὴν Λοῦ καὶ ἐλυπεῖτο αὐτὴν ὡς μάρτυρα τοῦ γέροντος Ματθαίου, δὲν ἔλειπεν ὅμως καὶ στηλιτεύουσα τὴν διαγωγὴν τοῦ πατρὸς πρὸς τὴν δυστυχῆ θυγατέρα. Πρέπει ἀφ' ἑτέρου νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ὁ Ματθαῖος, καίτοι ἄνθρωπος ἀνάγωγος καὶ βάρβαρος, εἶχε πρὸς τὴν κόρην του εἴδός τι συστολῆς, διότι ἐνώπιόν της ἐθλασφήμει ὀλιγώτερον καὶ ἐξαιρετικῶς τῇ ἔλεγε καὶ κάνενα γλυκὺν λόγον· πρὸς τούτοις μετὰ τὰ προσφιλῆ αὐτῷ λαχειοφόρα γραμμάτια ἡ Λοῦ ἦτο τὸ ἀγαπητότερόν του ἀντικείμενον ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ πολλάκις ἐσκέπτετο περὶ τοῦ μέλλοντος αὐτῆς. Τί θὰ συνέβαινεν ἂν ὁ Κανέλος μὴ πραγματοποιῶν τὸν κύριον ὅρον τοῦ συμβολαίου, δηλ. μὴ ἀποστέλλων χρήματα — περὶ τῶν ὁποίων ἄλλως τε ὁ Ματθαῖος πᾶσαν εἶχεν ἀπολέσει ἐλπίδα ἐπέμενεν εἰς τὸν ἕτερον ὅρον καὶ ἀπέστελλε τὸν υἱόν του νὰ τῷ ἀφαιρέσῃ τὴν καλὴν καὶ ἐπιμελῆ κόρην καὶ οἰκοδέσποινάν του; Αἱ τοιαῦται λυπηραὶ σκέψεις, ἐπαναρχόμεναι ἤδη μετὰ τὴν ἀχαρεῖσαν προθεσμίαν τῶν δέκα ἐτῶν συχνότεραι, τὸν ἔφερον εἰς ἀπελπισίαν· τότε ἐλάμβανε σπασμωδικῶς τὴν χεῖρα τῆς κόρης του καὶ τὴν ἐκράτει ἐν τῇ χειρί του, καὶ τὸ βλέμμα του ἐνέφαινε φόβον καὶ ἐνδόμυχον ταραχήν. Ἡ Λοῦ δὲν ἐνόει τὰς τοιαύτας ἐξάψεις, διότι εἶχε μὲν πολλάκις ἀκούσει περὶ τοῦ συνομολογηθέντος συμβολαίου καὶ περὶ τῆς γενναιοδωρίας τοῦ πατρὸς της πρὸς τὸν ἄπιστον φίλον, οὐδέποτε ὅμως ἔμαθε τὸν αὐτὴν καὶ τὸ μέλλον της ἀποβλέποντα ὅρον. Διὸ καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ἀφελείᾳ καὶ τῇ ἀθῳότητι περιεποιεῖτο τὸν πατέρα της, τῷ προσεμειδία, τῷ διηυθέτει τὸν λαιμοδέτην του καὶ ἐν γένει προσεπάθει διὰ παντὸς τρόπου νὰ λιάνῃ διὰ τῶν ἁπαλῶν αὐτῆς δακτύλων τὰς βαθείας τοῦ μετώπου του ῥυτίδας ἢ καὶ ἐχόρευεν ἀκόμη ἐνώπιόν του ἐν τῷ δωματίῳ ὅπως τὸν διασκεδάσῃ. Διότι ἡ Λοῦ ἦτο πράγματι εὐτυχής, εὐτυχεστέρα νῦν παρά ποτε.

Ἡ εὐδαιμονία τῆς νέας κόρης εἶχε τὴν αἰτίαν της, καὶ αἰτίαν εὐνόητον. Ἀπό τινων ἡμερῶν εὑρίσκετο ἐν τῷ μεγάρῳ νεαρὸς ἀρχιτέκτων, ὃν ὁ ἰδιοκτήτης ἀπέστειλε μετ' ἐπιστολῆς πρὸς τὸν Ματθαῖον, παραγγείλας αὐτῷ νὰ τῷ παράσχῃ ὅλας τὰς ἀπαιτουμένας εὐκολίας, διότι ὁ ἀρχιτέκτων Φίλιππος Κουρρῖτος ἦτο ἐντεταλμένος νὰ προϋπολογήσῃ τὰς ἀπαιτουμένας δαπάνας διὰ τὴν ἐπισκευὴν μιᾶς πτέρυγος τοῦ μεγάρου. Ἡ Λοῦ εἶχεν ἐξέλθει τῆς οἰκίας καθ' ἣν στιγμὴν ὁ νέος ἀρχιτέκτων ἐπαρουσιάσθη ἐνώπιον τοῦ πατρός της, καὶ ὅτε τὸ ἑσπέρας ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν ὁ πατήρ της δὲν ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ τῇ ἀνακοινώσῃ τὴν ἐπίσκεψιν. Ἄλλως τε ὁ μάρτυς οὗτος τῷ ἦτο ἀγληρός, διότι ἐροβεῖτο μὴ αὐτὸς ἀναφέρῃ τι ἐναντίον του εἰς τὸν κύριόν του. Ἡ Λοῦ ἑπομένως, διατελοῦσα εἰς ἐντελῆ ἄγνοιαν, ἐκάθητο τὴν ἑπομένην πρωΐαν ἡσύχως εἰς τὴν ἐργασίαν της· ὁ ἐαρινὸς ἥλιος καθίστατο ἤδη ὀλληρός, καὶ ἡ κόρη εἶχεν ἐκλέξει σκιερὸν μέρος παρὰ τὴν ῥύσιν ἐν τῇ αὐλῇ. Μεγάλη καρυδιά, ἥτις διὰ τὴν μικρὰν αὐλὴν ἦτο ἴσως ὑπὲρ τὸ δέον μεγάλη, ἐμπόδιζε τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου. Ἡ Λοῦ εἰργάζετο μετὰ πολλῆς δραστηριότητος, διότι πρὸ μικροῦ

Πολλάκις τοιαῦτα ὀλέμματα ἐλκύουσι ὡς μαγνήτης, καὶ ἡ Λοῦ αἰσθανομένη ὅτι τὴν ἐδέλεπέ τις, ἤγειρε τοὺς ὀφθαλμούς της καὶ εἶδε τὸν νέον ἄνδρα. Τί ἐζήτει ὁ ἄνθρωπος οὗτος; Πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὴν αὐλήν;

— Γουαδαλούπη, ἀνέκραξεν ὁ πατήρ, εἰσερχόμενος εἰς τὴν αὐλήν· ὁ ἀφέντης παρήγγειλε τὸν κύριον ἐδῶ, τὸν κύριον Κουρρῖτον (καὶ ἐδείκνυε τὸν νέον) νὰ ἐκδιώξῃ τοὺς ποντικοὺς καὶ τὰς σαύρας ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς ἐκείνους τοίχους καὶ νὰ κτίσῃ ἄλλας οἰκοδομάς· ἀλλ' ὁ κύριος ἐδῶ δὲν θὰ μείνῃ πολὺν καιρὸν μαζύ μας, ἐπειδὴ ποίαν διασκέδασιν θὰ εἶχε. Ἡμᾶς μόνον ἠρώτα ὁ ἀφέντης νὰ ὑπομείνωμεν εἰς αὐτὴν τὴν φυλακήν.

— Ὁ ἄνθρωπος ἠμπορεῖ νὰ ἦναι παντοῦ εὐτυχής, ἀπεκρίθη ἡ κόρη θέλουσα νὰ διασκεδάσῃ τὴν κακὴν διάθεσιν τοῦ πατρός της.

— Καὶ εἶσθε εὐτυχής; ἠρώτησεν ὁ νέος ἀποτειμένος πρὸς τὴν κόρην.

Ἡ φωνή του ἦτο εὔηχος καὶ ἰσχυρά. Ἀλλὰ τὸ ὀλέμμα του τὸ διαπραστικὸν ἐφόβιζε κάπως τὴν νέαν.

— Ὑμεῖς εἶσθε εὐτυχής; ἐπανέλαβεν ὁ ἀρχιτέκτων.

— Διατὶ νὰ μὴν ἦμαι εὐτυχής; ἀπεκρίθη ἡ Λοῦ, ἀποφεύγουσα τὴν ἐρώτησιν· ἄλλοι ἔρχονται ἀπὸ μακρὰν νὰ ἐπισκεφθοῦν τὴν ἀρχαίαν αὐτὴν πόλιν — καὶ ἡμεῖς κατοικοῦμεν διαρκῶς εἰς αὐτήν· δὲν εἶναι ἀλήθεια;

— Βεβαίως, μία ἀρχαία πόλις δύο χιλιάδων ἐτῶν ἀξίζει νὰ τὴν ἐπισκεφθῇ τις . . .

— Δύο χιλιάδων ἐτῶν; ἀνέκραξεν ἡ κόρη ἔκπληκτος.

— Ἀλλ' ὅστις γεννηθῇ ἐδῶ, εἶπεν ὁ νέος, ἐπιθυμεῖ βεβαίως νὰ ἰδῇ καὶ ἄλλα μέρη· ὁ συνειθισμένος νὰ ζῇ εἰς τὰ βουνά, ἐπιθυμεῖ κάποτε καὶ τὰς πεδιάδας.*)

— Ἐγὼ δὲν γνωρίζω τὰς πεδιάδας, εἶπεν ἡ Λοῦ παρασυρομένη ἄκουσα εἰς τὸν διάλογον· ἀλλὰ ἤκουσα ὅτι εἶναι μέρη, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν βλέπει τις οὐδὲ τὸν μικρότερον λόφον. Δὲν θὰ ἤθελον νὰ κατοικήσω ἐκεῖ· ἐγὼ ἀγαπῶ τοὺς βράχους μας, τοὺς ὁποίους ἐνίοτε σκεπάζουν τὰ νέφη, καὶ ἀπὸ τοὺς ὁποίους βλέπει τις, ὅταν ἦναι καθαρὸς καιρὸς τὴν μεγάλην γέφυραν,**) τοὺς ἀγρούς, καὶ τοὺς μύλους, τοὺς ὁποίους κινεῖ ὁ Ἐρέσμος.

— Εἰς τὴν πεδιάδα ὅμως οἱ ἄνθρωποι κτίζουν μεγάλας ἐκκλησίας μὲ ὑψηλοὺς πύργους, οἱ ὁποῖοι ἀνέρχονται μέχρι τῶν νεφῶν καὶ ἀπὸ τοὺς ὁποίους βλέπει τις τὴν χώραν εἰς μεγάλην ἀπόστασιν, παρετήρησεν ὁ Φίλιππος, καὶ ἤρχατο διηγούμενος περὶ καταπληκτικῶν οἰκοδομῶν καὶ ἄλλων θαυμασίων πραγμάτων, τὰ ὁποῖα εἶδεν εἰς τὰς περιηγήσεις του. Ἡ κόρη ἐλησμόνησεν ἐντελῶς τὴν ἐργασίαν της, ἐλκυσθεῖσα ὑπὸ τῆς διηγήσεως τοῦ ἀρχιτέκτονος. Ὁ πατήρ, ὅστις περιηγηθεὶς διαφόρους τόπους οὐδεμίαν εἶχε περιέργειαν ν' ἀκούσῃ περὶ πραγμάτων, τὰ ὁποῖα ἐγνώριζεν, ἀπεσύρθη εἰς τὴν οἰκίαν, ἀδιαφορῶν ἂν ἡ κόρη του συνδιελέγετο πρὸς ἕνα νέον ἄγνωστον· ἄλλως τε σκεπτόμενος ὅτι καὶ ἐκεῖθεν θὰ ἐπετήρει αὐστηρῶς τὴν διαγωγὴν τῆς θυγατρός του.

Οὕτω παρῆλθον ἡμέραι τινές, καθ' ἃς ἡ Λοῦ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἤρχετο συμπαθοῦσα πρὸς τὸν νέον. Φυσικῷ τῷ λόγῳ ἡ φίλη της Κόγχα ἔμαθε τὸ μυστικὸν μὲ ὅλας τὰς λεπτομερείας.

— Ὡραῖος δὲν εἶναι, τῇ ἔλεγεν ἡ Λοῦ· ἀλλ' ἔχει μέλανας ἐκφραστικοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ὑψηλὸν μέτωπον· τὸ στόμα του εἶναι μεγάλον, καὶ τὸ δέρμα του σχεδὸν χαλκόχρουν, ὡς νὰ ἦτο ἡλιοκαυμένον· ἄχ! τὸ μόνον δυστύχημα εἶναι ὅτι ἐργάζεται μὲ πολλὴν ταχύτητα.

— Καί; . . .

— Καὶ οὕτω θὰ τελειώσῃ μετ' ὀλίγον τὴν ἐργασίαν.

— Καὶ θὰ λυπηθῇς πολὺ ὅταν ἀναχωρήσῃ;

— Ὤ! βέβαια . . . ὄχι πολύ, ἀπεκρίθη ἡ κόρη ἐρυθριῶσα· ἀλλ' ἐννοεῖς ὅτι ἦναι πολὺ εὐχάριστον διὰ μίαν ἀπαίδευτον κόρην νὰ μανθάνῃ τόσα πράγματα. Φαντάσου, ὅτι καὶ τὸν πατέρα μου εἴλκυσεν· ὁ πατέρας ἔμεινε χθὲς τὸ ἑσπέρας εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἐφαίνετο τόσον εὐτυχής . . . Ὅλοι μας εἴμεθα πολὺ εὐτυχεῖς — καὶ ἐγώ, Κόγχα.

Ἐν ᾧ αἱ δύο κόραι συνδιελέγοντο ὁ γραμματοκομιστὴς ἔφερεν ἐπιστολὴν διὰ τὸν Ματθαῖον.

— Αἴ, κουμπάρε, ἀνέκραξεν ὁ ταχυδρομικὸς ὑπάλληλος· τὸ γράμμα αὐτὸ ἔρχεται ἀπὸ μακρὰν καὶ εἶναι καὶ συστημένον· ἂν ἔχῃ πολλὰ χρήματα μὴ λησμονήσῃς ὅτι ὁ ἀνοικτὸς ἀέρας κοστίζει τὴν δίψαν.

Ἀλλ' ὁ Ἰωσὴφ Ματθαῖος δὲν εἶχε πολλὴν τὴν διάθεσιν νὰ φιλοδωρήσῃ· ἦτο ἡ ἡμέρα τῆς κληρώσεως τοῦ λαχείου καὶ πάλιν τὸ γραμμάτιόν του δὲν εἶχε κληρωθῆ. Ἔλαβε τὴν ἐπιστολήν, τὴν ἐγύριζε πανταχόθεν ὡς νὰ ἐφοβεῖτο νὰ τὴν ἀποσφραγίσῃ· τέλος τὸ ἀπεφάσισε καὶ τὴν ἀπεσφράγισε· κάτωθεν τῆς ἐπιστολῆς ἦτο τὸ αὐτὸ σημεῖον, τὸ ὁποῖον εὑρίσκετο ὑπὸ τὸ συμβόλαιον, τὸ συνομολογηθὲν πρὸ ἐτῶν μὲ τὸν Κανέλον. Βεβαίως ἡ ἐπιστολὴ προήρχετο ἀπ' αὐτόν· εὐθὺς ἔκλεισε τὴν θύραν, φοβούμενος μὴ ἡ κόρη του μάθῃ τὸν δεύτερον ὅρον τοῦ συμβολαίου . . . ἐξήτασε τὸ περιεχόμενον τοῦ φακέλλου· χρήματα δὲν εὑρίσκοντο ἐν αὐτῷ. Διατὶ λοιπὸν ἔγραψε; Καὶ ὡς ἄνθρωπος ἀσυνείδιστος νὰ λαμβάνῃ ἐπιστολὰς ἴστατο ἀπορῶν καὶ σκεπτόμενος διατὶ ὁ Κανέλος τῷ ἔγραψεν ἀφ' οὗ δὲν τῷ ἔστελλε χρήματα. Τέλος ἐνθαρρυνθεὶς ἀνέγνωσεν· "Ἀγαπητὲ φίλε. Ἐπέρασα δύσκολα ἔτη, καὶ ἂν ἕως τώρα δὲν σοῦ ἔστειλα χρήματα αἰτία ἦτο ὅτι δὲν εἶχον νὰ σοῦ στείλω. "Ὁ τόπος ἐδῶ δὲν εἶναι καλός, ὅλα αὐξάνουν ἄφθονα, καὶ μάλιστα τὰ φύλλα τοῦ καπνοῦ εἶναι ὅ,τι ὡραῖον. "Μόνον ὁ ἥλιος καίει πολύ. "Ἀπὸ τὰ χρήματά σου ὀλίγα μοῦ ἔμειναν μετὰ τὸ ταξεῖδι, καὶ ἅμα ἔφθασα ἀρρώστησα καὶ μ' ἔδαλαν εἰς τὸ νοσοκομεῖον. Ἀλλὰ πρὸ δύο ἐτῶν ἄλλαξεν ἡ τύχη μου καὶ θὰ ἰδῇς ὅτι ὁ τίμιος στρατιώτης κρατεῖ τὸν λόγον του καὶ ὁ καλὸς χριστιανὸς δὲν λησμονεῖ ὅ,τι ὑπεσχέθη δι' ὅρκου. Ὁ υἱός μου Λοπὲζ ἔγεινεν ἄνθρ, ὁ ὁποῖος θὰ σοῦ κάμῃ τιμὴν ὡς γαμβρός. Ὁ θεῖός του τὸν ἐπροσκάλεσε νὰ περάσῃ μὲ αὐτὸν ὀλίγας ἡμέρας εἰς τὸ Βίγον, ὅπου θὰ ἐπιβιβασθῇ, σχεδὸν δὲ μαζὶ μὲ τὸ γράμμα μου θὰ φθάσῃ πλησίον σοῦ, καὶ ἔχει διαταγὴν ἀπὸ ἐμὲ νὰ σοῦ μετρήσῃ 1857 πέζα (πεντόφραγκα) μὲ τὸν λογαριασμόν, διὰ νὰ ἰδῇς ὅτι ἐμοίρασα μὲ δικαιοσύνην. Ἔμαθα ἀπὸ τὸν γαμβρόν μου ὅτι ἡ Γουαδαλούπη ἔγεινε πολὺ νόστιμη κόρη· αὐτὸς ἔχει συγγενεῖς εἰς τὴν Σεγοβίαν, οἱ ὁποῖοι τοῦ τὸ ἔγραψαν. Πολὺ ἔχάρην διὰ τοῦτο, ἐπειδὴ ἂν ἐγὼ θέλω νὰ κρατήσω τὴν συμφωνίαν μας ἐπιθυμῶ καὶ σὺ νὰ κρατήσῃς ὅλους τοὺς ὅρους της. Ἂν λοιπὸν σὺ ἀρνηθῇς τὴν κόρην σου εἰς τὸν υἱόν μου, ἤξερε ὅτι καὶ ἐγὼ εἶμαι πλέον ἀπηλλαγμένος ἀπὸ πᾶσαν περαιτέρω ὑποχρέωσιν ὡς πρὸς τὰ χρηματικά. Μένω ὁ πιστὸς φίλος σου καὶ σύντροφός σου Ἰωσὴφ Κανέλος."

(Ἐπεται συνέχεια.)

Η ΓΟΥΑΔΑΛΟΥΠΗ.

*) Ἡ πόλις Σεγοβία κεῖται ἐπὶ ὑψηλοῦ καὶ ἀπροσίτου βράχου, εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὁποίου ῥέει ὁ Ἐρέσμος ποταμός.

**) Οἱ κάτοικοι τῆς Σεγοβίας ὀνομάζουσι γέφυραν (el puente) τὸ μέγα αὐτῶν ὑδραγωγεῖον τὸ ὁποῖον ἔχει μῆκος 3000 ποδῶν καὶ λέγεται ὅτι ἐκτίσθη ἐπὶ Τραϊανοῦ. Ἡ γέφυρα αὕτη παρίσταται καὶ ἐν τῷ στέμματι τῆς πόλεως.

ΤΟ ΣΧΕΔΙΟΝ ΤΟΥ ΔΕΙΝΟΚΡΑΤΟΥΣ.

Βιτρούβιος ἀναφέρει ὅτι ὁ ἀρχιτέκτων Δεινοκράτης ἐπρότεινεν Ἀλεξάνδρῳ τῷ Μεγάλῳ νὰ λαξεύσῃ τὸ ὄρος Ἄθω εἰς σχῆμα ἀνδρὸς κρατοῦντος τῇ μιᾷ χειρὶ ὁλόκληρον πόλιν, τῇ δὲ ἑτέρᾳ κρατῆρα τεράστιον, ἐν ᾧ νὰ συρρέωσι τὰ ὕδατα τοῦ ὄρους, τὰ ὁποῖα ἐκεῖθεν νὰ ὁδηγῶνται πρὸς τὴν θάλασσαν. Ὁ μέγας Ἀλέξανδρος, καταγοητευθεὶς ὑπὸ τῆς προτάσεως ταύτης ἠρώτησε τὸν ἀρχιτέκτονα ἐὰν ἡ πόλις αὕτη θὰ περιεστοιχίζετο ὑπὸ ἀγρῶν δυναμένων νὰ παρέξωσιν αὐτῇ τὸν ἀναγκαῖον διὰ τὴν τροφὴν τῶν κατοίκων αὐτῆς σῖτον. Ἐννοήσας ὅμως ὅτι ἡ προμήθεια τοῦ ἀναγκαίου σίτου μόνον διὰ θαλάσσης ἠδύνατο νὰ ἐκτελεσθῇ, εἶπε πρὸς τὸν ἀρχιτέκτονα· "Δεινόκρατες, συμφωνῶ ὅτι τὸ σχέδιόν σου εἶναι ὡραῖον, ἀλλὰ νομίζω ὅτι ὁ πειρώμενος νὰ ἱδρύσῃ ἀποικίαν ἐν τῇ θέσει, ἣν σὺ προτείνεις, θὰ ἐξελαμβάνετο ὡς ἀπρίσκεπτος· καθότι, ὡς τὸ βρέφος ἄνευ τοῦ γάλακτος τῆς τροφοῦ οὔτε τρέφεται οὔτε ἀναπτύσσεται, οὕτω καὶ μία πόλις δὲν δύναται ν' ἀναπτυχθῇ ἄνευ εὐφόρων ἀγρῶν, οὐδὲ νὰ ἔχῃ πολὺν πληθυσμὸν ἄνευ ἀφθόνων προϊόντων πρὸς διατροφὴν αὐτοῦ. Ἑπομένως καίτοι ἐπικροτῶν εἰς τὴν πρωτοτυπίαν τοῦ σχεδίου σου ἀποδοκιμάζω τὴν θέσιν, ἣν ἐξέλεξας πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτοῦ, ἀλλ' ἐπιθυμῶ νὰ μένῃς παρ' ἐμοὶ διότι θὰ λάβω ἀνάγκην τῶν ὑπηρεσιῶν σου."

Τὸ γιγαντιαῖον τοῦτο σχέδιον ἐπῆλθεν εἰς τὸν νοῦν τοῦ εὐφυοῦς ἀρχιτέκτονος ὡς ἐκ τοῦ σχήματος δρέων τινῶν καὶ κορυφῶν, αἵτινες λαμβάνουσι διάφορα σχήματα. Τὸ φαινόμενον τοῦτο παρατηροῦμεν ἰδίως εἰς ὄρη, τὰ ὁποῖα ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν βράχων, κεκομμένων ἀποτόμως καὶ καθέτως, ἔχουσι βαθείας κοιλάδας καὶ φάραγγας. Παρατηρῶν τις κάτωθεν τοὺς βράχους τούτους βλέπει πολλάκις σχηματιζομένας ἐν τῷ ὁρίζοντι μορφὰς καὶ ἰδίως ἀνθρωπίνους κατατομάς. Τοιαῦται κατατομαὶ παρουσιάζονται ἡμῖν εἰς τὰς τρεῖς μικρὰς εἰκόνας, ἃς παραθέτομεν ἐνταῦθα.

Αἱ μελέται αὗται ὀφείλονται εἰς μοναχόν τινα τοῦ 17ου αἰῶνος. Κίρχερον ὀνομαζόμενον, ὅστις ἀναγνοὺς περὶ τοῦ σχεδίου τοῦ Μακεδόνος Δεινοκράτους συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ σχεδιάσῃ τοιαύτας μορφάς, ὅπως λαξευθῶσιν ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων χωρῶν τινων, ἃς ἐπὶ τούτῳ περιηγήθη. Τῆς ἐργασίας του ταύτης σώζεται ἓν μόνον σχέδιον, τὸ ἐν τῇ ὑπ' ἀρ. α'. εἰκόνι, ὅπερ ἐπὶ πολλὰ ἔτη εὑρίσκετο ἐντετοιχισμένον ἐν Ῥώμῃ ἐν τῷ κήπῳ τοῦ Καρδιναλίου Μοντάλτου. Νεώτεροι καλλιτέχναι, βαδίσαντες ἐπὶ τὰ ἴχνη τοῦ εὐφυοῦς μοναχοῦ, ἐτελειοποίησαν τὰ σχέδια ταῦτα, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν δύο ἄλλων εἰκόνων ἡμῶν, αἵτινες θεώμεναι πλαγίως παρουσιάζουσιν ἡμῖν ἀνθρωπίνους κατατομάς, ἡ μὲν μορφὴν γραίας γυναικός, ἡ δὲ ἀνδρός οὗ οἱ μύστακες καὶ τὸ γένειον σχηματίζονται ἐκ τῶν φυσικῶν τῆς χώρας θάμνων. Τὰ σχέδια ταῦτα ἔμειναν ἀνεκτέλεστα, οὐχ ἧττον ὅμως ἔδωκαν ἀφορμὴν εἰς τὸν ἱερὰν Σκὼτ νὰ περιγράψῃ λεπτομερῶς τὴν μέθοδον, δι' ἧς τοιαῦτα σχέδια ἠδύναντο νὰ ἐκτελεσθῶσιν. Ἐκ τῶν ἀρχαίων ὁ ἐξ Ἀλεξανδρείας μαθηματικὸς Ἥρων ἔγραψε διατριβὴν περὶ "Διοπτρικῆς", ἥτις εἶναι ἡ βάσις τῶν τοιούτων φαινομένων. Ἡμεῖς αὐτοὶ εἴδομεν ἐπὶ τοῦ Λευκοῦ Ὄρους ἐν Ἑλβετίᾳ περὶ ἡλίου δύσιν ἐπὶ τῆς χιονοσκεποῦς κορυφῆς καθαρῶς ἀπεικονισμένην τὴν προτομὴν τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος ὡς νεκροῦ κατακειμένου. Παρόμοιον φυσικὸν φαινόμενον παρουσιάζει ἡμῖν καὶ ὁ νοτιοανατολικὸς βράχος τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν, ὅστις καθαρῶς διαγράφει πρόσωπον ἀνδρὸς πρεσβύτου.

Εἰκὼν Α.

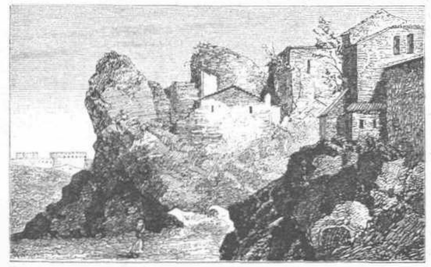

Εἰκὼν Β'.

Εἰκὼν Γ'.

ΤΟ ΣΧΕΔΙΟΝ ΤΟΥ ΔΕΙΝΟΚΡΑΤΟΥΣ.

Η ΑΟΙΔΟΣ ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΝΙΛΣΩΝ.

Αἱ ἐφημερίδες τοῦ Λονδίνου ἀναγγέλλουσιν ὅτι ἡ ἔξοχος αὕτη ἀοιδὸς ἀπεφάσισε ν' ἀποσυρθῇ πλέον ἀπὸ τῆς σκηνῆς καὶ νὰ ζήσῃ ἐν Λονδίνῳ, ὅπου κατασκευάζει ὡραίαν ἔπαυλιν.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ τὸ "Temple Bar Magazine" δίδει τὰς ἑπομένας πληροφορίας περὶ τοῦ περιέργου βίου τῆς Χριστίνης Νίλσων. Ἐγεννήθη τῇ 20 Ἀπριλίου 1843 ἐν χωρικῇ καλύβῃ ἐντὸς τοῦ δάσους εἰς τὰ περίχωρα τῆς μικρᾶς πόλεως Wexio ἐν Σουηδίᾳ. Ἦτο τὸ ἕβδομον τέκνον πτωχοῦ δασοφύλακος ὅστις ἠγάπα τὴν μουσικὴν καὶ ἔπαιζεν ἐνίοτε τὸ βιολίον του παρὰ τὴν θύραν τῆς καλύβης του ὑπὸ τὰ δένδρα, περικυκλούμενος ὑπὸ τῆς σωρείας τῶν τέκνων του. Ἐπειδὴ δὲ οὐδεμίαν ἄλλην ἀνατροφὴν ἠδύνατο νὰ παράσχῃ εἰς αὐτὰ ἐν τῇ ἐρημίᾳ ἐκείνῃ, εἶχε τὴν φιλοστοργίαν καὶ τὴν ὑπομονὴν νὰ μεταδίδῃ εἰς τὰ παιδία καὶ τὰ κοράσιά του τὰς ὀλίγας μουσικὰς γνώσεις, ἃς καὶ αὐτὸς κατεῖχεν. Ἡ Χριστίνα ἐπεσκίασε ταχέως τὰ λοιπὰ τέκνα. Τεταρέτις ἤδη ἐτραγῴδει τὰ χωρικὰ ᾄσματα μετὰ φωνῆς καθαρᾶς καὶ ἀκριβεστάτης ἐν συνοδείᾳ τοῦ οἰκογενειακοῦ βιολίου. Εἷς τῶν ἀδελφῶν τῆς Χριστίνης συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ ἐπωφεληθῇ τοῦ μουσικοῦ προτερήματος τῆς μικρᾶς ἀδελφῆς του καὶ ἔπεισεν αὐτὴν νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ ἡμέραν τινὰ εἰς τὴν ἐν Wexio τελουμένην πανήγυριν, ἵνα δοκιμάσωσιν ἐκεῖ τὰς δυνάμεις των πρὸ τοῦ κοινοῦ ἐπὶ ὀλικῇ ὠφελείᾳ. Καὶ τὰ δύο παιδία ἐξῆλθον τοῦ δάσους, βαδίζοντα γυμνόποδα διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον ὅτι δὲν εἶχον ὑποδήματα, οὔτε ἐγνώρισάν ποτε τὴν χρῆσιν αὐτῶν. Καθ' ὁδὸν ἐστάθησαν ἐπὶ μικρὸν ἐν τινι χωρίῳ, Ljung-by, καὶ ἤρχισαν τὸ ᾆσμά των ἐν ὑπαίθρῳ. Ἡ πρώτη αὕτη καλλιτεχνικὴ ἀπόπειρα ἀπεκόμισεν αὐτοῖς τὸ ἀξιόλογον χρηματικὸν ποσὸν τῶν ἑπτὰ πενταλέπτων! "35 λεπτά! ἔλεγεν ἔκθαμβος ὁ μικρὸς ἀδελφὸς τῆς Χριστίνης. — "Σωστά, σωστὰ ἑπτὰ πεντάραις!" ἐβεβαίου ἐκείνη μετ' ἀπεριγράπτου παιδικῆς εὐφροσύνης — ἐκείνη ἥτις σήμερον ἀνεγείρει ἰδιόκτητον μέγαρον ἐν τῇ μεγαλοπόλει τοῦ κόσμου!

Ἡ πρώτη αὕτη ἀπόπειρα — γενομένη μάλιστα ἐξ ἀπροσόπτου, ἅτε μὴ περιλαμβανομένη εἰς τὸ δρομολόγιόν των, ὅπερ ἕνα μόνον περιεῖχε σταθμόν, τὴν πανήγυριν τοῦ Wexio, στεφθεῖσα διὰ τοῦ σημαντικοῦ κέρδους τῶν 35 λεπτῶν, ἔδωκε πτερὰ εἰς τοὺς πόδας τῶν μικρῶν ἀδελφῶν. Ἔφθασαν εἰς τὴν πανήγυριν καὶ ἐστάθησαν εἴς τινα γωνίαν. Ἀλλὰ πῶς ν' ἀρχίσωσιν; Οὐδεὶς προσεῖχεν εἰς αὐτά, οὐδεὶς ἔλεγεν αὐτοῖς. "Ἐμπρός!" Δὲν ἐδίσταζαν ὅμως καὶ ἐπὶ πολύ. Ἡ μεγίστη ἁπλότης αὐτῶν καὶ ἡ παντελὴς ἄγνοια τῶν τοῦ κόσμου ἔδιδον αὐτοῖς θάρρος. Ἐκεῖ λοιπὸν εἰς τὴν τυχοῦσαν γωνίαν καὶ ὄπισθεν σωροῦ σαρωμάτων καὶ καλαθίων ἤνοιξε πρώτη τὸ μελῳδικὸν στόμα της ἡ Χριστίνα· ὁ ἀδελφὸς

ἠκολούθησεν. Ἤρχισαν, ἀλλὰ δὲν ἔλαβον καὶ τὸν κόπον νὰ ἴδωσιν ἂν ἔχωσι καὶ ἀκροατάς. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἦτο ἀναγκαῖον· ἡ λυγερὰ φωνὴ τῆς κορασίδος προσείλκυσε μέγα πλῆθος. Δύο παιδία χωρικά, ἀνυπόδητα, ὧν τὸ ἓν μάλιστα, ἡ Χριστίνα, μόλις ἦτο ἴση πρὸς τὸ βιολίον της, νὰ ᾄδωσι τόσον καλῶς! Τὰ πεντάλεπτα ἔπιπτον βροχηδὸν εἰς τὸν μικρὸν σκοῦφον τοῦ ἀδελφοῦ, τεθειμένον κατὰ γῆς· ἀλλὰ συχνότεροι ἔπιπτον οἱ θαυμασμοὶ τῶν ἀκροατῶν. Μεταξὺ αὐτῶν ἔφερεν ἡ εὐμενὴς τύχη τῆς κορασίδος καί τινα ἄνθρωπον καλλιαισθητικόν, τὸν κ. Tornerhjelm, πρωτοδίκην, ὅστις ἔμεινεν ἔκπληκτος ἐκ τῆς ἐκτάκτου καλλονῆς καὶ τοῦ ἰδιαιτέρου μέλους τῆς παιδικῆς ἐκείνης φωνῆς. Ἠρώτησε τὴν μικρὰν καὶ ἔμαθεν ἀκριβῶς περὶ τῆς κατοικίας καὶ τῶν γονέων της.

Τὴν ἑσπέραν ἐπανῆλθον τὰ παιδία εἰς τὴν πατρικὴν καλύβην μὲ τὰ ἀπροσδόκητα κέρδη τῆς ἐκδρομῆς. Δὲν εἶχον ὅμως τὸν καιρὸν νὰ ἐπιχειρήσωσι καὶ δευτέραν, διότι μετά τινας ἡμέρας ὁ κ. Tornerhjelm ἦλθεν εἰς τὸ δάσος προτείνων εἰς τὸν ἔκπληκτον δασοφύλακα νὰ τῷ ἀναθέσῃ τὴν ἀνατροφὴν τῆς μικρᾶς Χριστίνης. Ἡ πρότασις ἐγένετο ἀποδεκτὴ μετὰ χαρᾶς. Ὁ εὐγενὴς προστάτης τῆς κορασίδος παρέδωκεν αὐτὴν εἰς τὴν φίλην του δεσποινίδα Vallerius, γνωστὴν ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον "Θαρωνὶς τοῦ Lenhusen" εἰς τὸν φιλολογικὸν κόσμον.

Τὰς λοιπὰς λεπτομερείας θεωρῶ περιττάς. Ἡ ἀνατροφὴ ἐγένετο λίαν ἐπιμεμελημένη. Ἡ Χριστίνα Νίλσων ἀνέβη εἰς τὴν σκηνὴν τὸ πρῶτον τῷ 1864, κατὰ τὴν παράστασιν τῆς Τραβιάτας. Τῷ 1866 συνεφώνησε μετὰ ἐργολάβου Ἀμερικανοῦ νὰ δώσῃ συναυλίας τινὰς ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις δι' ἓν στρογγύλον ἑκατομμύριον φράγκων! —

Κατ' αὐτὰς ἀπεχώρησε τῆς σκηνῆς. Ἐν τῶν κυριωτέρων ἐπίπλων, ἅτινα θὰ στολίσωσι τὸ λαμπρὸν ἀναχωρητήριον αὐτῆς, εἶναι εἰκὼν τοῦ ζωγράφου Frogonard, παριστῶσα μικρὰν τραγῳδίστριαν τῶν ὁδῶν. Ἐν τῇ γραφῇ ταύτῃ ἐνασμενίζεται ἐπανευρίσκουσα τὴν εἰκόνα τῆς ταπεινῆς καταγωγῆς αὐτῆς. Καὶ ὁ ἀδελφός της! . . . Περὶ αὐτοῦ οὐδεὶς γινώσκει πλείονα τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων. Ἂν μὴ κατώρθωσε νὰ γείνῃ ψάλτης ἢ ὀργανοπαίκτης ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Ljung-by, θὰ εἶναι ὅμως δασοφύλαξ . . .

Ἡ τύχη διανέμει ἀνίσως τὰ δῶρά της!

Κ. Ν. Πμ.

Ο ΝΑΥΤΗΣ.

Ὠθυελλώδης ἄνεμος διεπέρα τὰς ἀκοὰς ὡς βρυχηθμὸς βαρυφθέγκτου λέοντος. Ἡ οἰδματόεσσα θάλασσα ἐπηύξανε τὴν δυσθυμίαν. Οἱ κάλως τῶν ἱστίων περιπλεκόμενοι παρῆγον τοῖς ναυτιλλομένοις πράγματα, ἀναγκαζομένοις νὰ ποιῶσιν ἀναρριχήσεις κινδυνώδεις πρὸς εὐθέτησιν αὐτῶν. Οἱ ἀτυχεῖς σφόδρ' ἐπόθουν ἵνα ὦσιν ἐν οἴᾳ κατανύξει στέργει νὰ ᾖ ὁ ἐνορῶν τὸν κίνδυνον καὶ ὁ καραδοκῶν ἐν πάλλοντι συγκινήματι τὴν στιγμὴν τοῦ ὀλέθρου. Ἀναπολήσατε τὸν ναύτην ἐν τοιαύτῃ στιγμῇ· ἐμβλέψατε εἰς τὸ κάτω νεῦον βλέμμα καὶ ἐνίδετε ἐν τούτῳ ἅπαντα, ἅπερ αἰσθάνεται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ. Ἡ συγκίνησις αὐτοῦ δείκνυται ἐν τῷ πολυασχόλῳ ἐκείνῳ βλέμματι, ὃ πρὸ τοῦ ὁρατοῦ κινδύνου καλύπτεται ὑπὸ τοῦ τῆς νοθρείας πέπλου. Τί διανοεῖται ἐν τῇδε τῇ στιγμῇ ὁ σύννους ναύτης; πολλὰ καὶ οὐδέν. Πολλά, διότι ὡς λάμψις στιγμαία ἅπας ὁ ἐπέκεινα βίος πρὸ αὐτοῦ ἀναλάμπει· οὐδέν, διότι οὐδεμίαν περιπέτειαν ἐκ τῶν τοῦ βίου ποικίλων, δύναται νὰποχωρίσῃ τῶν λοιπῶν, οὗ' ἡδεῖαν οὐδὲ πικράν, ἵνα ἐπ' αὐτῆς συναγείρας τὰς ἐπὶ τὴν ἀγριόεσσαν φύσιν διασκεδασθείσας σκέψεις ἐπιλάθηται πρὸς στιγμὴν τοῦ ἀπευκταίου κινδύνου. Ἐν ᾗ στιγμῇ τὰ οἰδαλέα κύματα πληροῦσι τὸ κραδαινόμενον πλοῖον, ἡ ψυχὴ τοῦ ναύτου πληροῦται δακρύων, ἀναπολοῦντος τὴν δύστηνον μητέρα, ἥτις ὑπέδειξε τούτῳ τὴν ἀνάγκην τῆς μὴ ἀπομακρύνσεως τῶν μητρικῶν κόλπων, ἐν οἷς ἦν ποτε ὡς ἐν ἀσφαλεστάτῳ λιμένι· πρὸ τοῦ κινδύνου δικαίαν ὑπολαμβάνει τὴν τῆς μητρὸς γνώμην καὶ μεταμέλεται παρακούσας ταύτην· ἠδεῖτο ἐπιλανθανόμενος τῶν αἰτίων, ἀνθ' ὧν ἐδέησε νὰ ἐνδυθῇ τὴν τοῦ ναυτίλου ἐσθῆτα· ἀλλὰ τί; τίνας θὰ διέθετεν πόρους πρὸς διατροφὴν τῆς μητρὸς καὶ τῶν προσφιλῶν ἀδελφιδίων; μήτοι γνώστης ἦν ἑτέρας τέχνης, ἣν ταύτης προαιρούμενος ἠδύνατο ὁμοίως νὰ ἐξαρκέσῃ τῷ σκοπῷ αὐτοῦ; ὁ πατὴρ τοῦ ναύτου γεννηθεὶς ἐν τῇ πετρήεσσῃ νήσῳ Ὑδρᾳ, ἐκ παίδων παρεδόθη τῇ πατρίῳ ταύτῃ τέχνῃ ἐν ᾗ ἐξῳκείωσε καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· ἔδανεν ἐν τῇ ἐνασκήσει τοῦ ἐπαγγέλματος, καὶ τοῦτο ὤφειλε νὰ ἦν ἐναργὴς ὑπόδειξις τῷ υἱῷ, ἵν' ἀπομάθῃ τὴν πάτριον τέχνην. Ἀλλὰ πρὸς ἐκμάθησιν ἑτέρας χρεία ἦν χρόνου, καθ' ὃν παντὸς χρηματικοῦ πόρου στερουμένη ὤφειλεν ἡ προσφιλὴς αὐτῷ οἰκογένεια ἐκ λιμοῦ νἀπολεσθῇ. Πρὸ τῆς πρὸ ὀμμάτων ἀνάγκης ἐποιήσατο τὴν εἰρημένην ἀπόφασιν, ὑφ' ἧς τὸ κράτος ἤδη ἦν. Ἀλλὰ πρὸς τί αἱ ἀναπολήσεις αὗται αἱ μεγεθύνουσαι τὸ πρὸ ὀμμάτων ἀτύχημα; πρὸς τί αἱ καταλόξουσαι ἀνιαραὶ αὗται σκέψεις τὴν νεαρὰν καὶ φύσει εὔχαριν ψυχὴν τοῦ φίλου ἡμῶν; εἶνε τοῦτο τὸ τελευταῖον ναυστόλημα, μεθ' ὃ θὰ τρέξῃ εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν προσφιλῶν αὐτοῦ, καὶ ὅμως ὁπόσον φοβεῖται μὴ καταστῇ τάφος αὐτοῦ. Ὁμοιάζει ὀδίτῃ, διανύσαντι τραχεῖαν καὶ ἐπίπονον πορείαν καὶ ὅτε πρόκειται νὰ ὑπερβάλῃ τὸ κινδυνῶδες καὶ ὑπερύψηλον ὄρος, μεθ' ὃ εὑρίσκεται ὁ πρὸς ὃν κατευθύνεται τόπος, στρέφων ὀπισθεν καθορᾷ τὸ διανυθὲν διάστημα, ὅπερ ὡς οὐδὲν λογίζεται πρὸ τῆς νέας ταύτης ἀνάγκης. — Τοιαῦτα συνεφύροντο ἐν τῷ νῷ τοῦ ναύτου· καὶ ὅτε ἤδη ὑπέλαμψε σπινθὴρ ἐλπίδος σωτηρίας ἐκ τῆς παρούσης φρικώδους ἀγωνίας, συνῆλθεν εἰς ἑαυτὸν ἐκ τῶν κραυγῶν τῶν ἑταίρων αὐτοῦ, ἀδιάρθρωτα φθεγγομένων. Φοβερὸν ἦν τὸ θεᾶσθαι! οἱ πολλοὶ τῶν ναυτῶν ἦσαν ἐν ταῖς λέμβοις τοῦ πλοίου, ἔνθα ἐκάλουν καὶ τοῦτον· οἱ λοιποὶ δ' ἐσκόπουν νὰ ῥιφθῶσι εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ μαινομένου πελάγους. Διηνεκεῖς κραυγαὶ διεσταυροῦντο ἐν τῇ ἀπαισίᾳ ἐκείνῃ στιγμῇ τόσον σκαιῶς, ὥστ' ἠδύναντο καὶ τὸν ἀπαθέστατον καὶ ἀνδρειότατον νὰ ἐμβάλωσιν εἰς ἐσχάτην δειλίαν. Ἐκάλουν αὐτὸν ἵνα τοὺς μιμηθῇ, ἀλλ' οὗτος ἐσίγα· τῷ ὑποδείκνυον τὸν ἐκ τοῦ πυρὸς προκείμενον κίνδυνον, ἀλλὰ καὶ αὖθις σιωπῶν ἀμφιρρεπὴς ἦν. Ὁρμᾷ αἴφνης εἰς τὴν κοίτην τοῦ πλοίου. Ματαίως αἱ ἀποτροπαὶ καὶ φωναὶ τῶν ἑταίρων ἀνεμίμνησκον αὐτῷ τὴν ἐν τῇ κοίτῃ ἐναποτεθημένην πυρίτιδα, πρὸς ἣν ἀπαυστὶ τὸ πῦρ προσεπέλαζεν. Ὁ ναύτης ἐν τῇδε τῇ στιγμῇ ἀνεπόλησεν τὴν τάλαιναν μητέρα, ἧς ἡ ἀνάμνησις συνείχετο πρός τι δώρημα αὐτῆς· κατῆλθεν, ἔλαβεν τὸ μητρικὸν ἐνθύμιον, ὃ ἐκράτει σφιγκτῶς ἐν ταῖς χερσίν. Ἀνελθὼν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος οὐδένα εἶδεν ἐπ' αὐτοῦ. Ὡς μυῖαι διαλείπουσαι καὶ αὖθις φαινόμεναι οἱ ἐπὶ τῶν λέμβων καὶ τῆς θαλάσσης ῥιφθέντες ἐφαίνοντο. Καὶ αὐτὸς κατέχων ἤδη τὴν τιμαλφεστάτην τῶν ἀναμνήσεων θάκολουθήσῃ τὴν προτραφεῖσαν ὁδὸν τῶν ἑταίρων, καὶ ἂν πρόκηται νἀποθάνῃ, οἷα ἄφατος εὐδαιμονία νἀποθάνῃ καταφιλῶν ἐν τῷ δωρήματι τὴν πολυφίλητον αὐτοῦ μητέρα! ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν, παλαίων τοῖς βρυχωμένοις κύμασιν, οὗ' ἡδεῖαν οὐδὲ πικράν, ἵνα ἐπ' αὐτῆς συναγείρας τὰς ἐπὶ τὴν ἀγριόεσσαν φύσιν διασκεδασθείσας σκέψεις ἐπιλάθηται πρὸς στιγμὴν τοῦ ἀπευκταίου κινδύνου. Ἐν ᾗ στιγμῇ τὰ οἰδαλέα κύματα πληροῦσι τὸ κραδαινόμενον πλοῖον, ἡ ψυχὴ τοῦ ναύτου πληροῦται δακρύων, ἀναπολοῦντος τὴν δύστηνον μητέρα, ἥτις ὑπέδειξε τούτῳ τὴν ἀνάγκην τῆς μὴ ἀπομακρύνσεως τῶν μητρικῶν κόλπων, ἐν οἷς ἦν ποτε ὡς ἐν ἀσφαλεστάτῳ λιμένι· πρὸ τοῦ κινδύνου δικαίαν ὑπολαμβάνει τὴν τῆς μητρὸς γνώμην καὶ μεταμέλεται παρακούσας ταύτην· ἠδεῖτο ἐπιλανθανόμενος τῶν αἰτίων, ἀνθ' ὧν ἐδέησε νὰ ἐνδυθῇ τὴν τοῦ ναυτίλου ἐσθῆτα· ἀλλὰ τί; τίνας θὰ διέθετεν πόρους πρὸς διατροφὴν τῆς μητρὸς καὶ τῶν προσφιλῶν ἀδελφιδίων; μήτοι γνώστης ἦν ἑτέρας τέχνης, ἣν ταύτης προαιρούμενος ἠδύνατο ὁμοίως νὰ ἐξαρκέσῃ τῷ σκοπῷ αὐτοῦ; ὁ πατὴρ τοῦ ναύτου γεννηθεὶς ἐν τῇ πετρήεσσῃ νήσῳ Ὑδρᾳ, ἐκ παίδων παρεδόθη τῇ πατρίῳ ταύτῃ τέχνῃ ἐν ᾗ ἐξῳκείωσε καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· ἔδανεν ἐν τῇ ἐνασκήσει τοῦ ἐπαγγέλματος, καὶ τοῦτο ὤφειλε νὰ ἦν ἐναργὴς ὑπόδειξις τῷ υἱῷ, ἵν' ἀπομάθῃ τὴν πάτριον τέχνην. Ἀλλὰ πρὸς ἐκμάθησιν ἑτέρας χρεία ἦν χρόνου, καθ' ὃν παντὸς χρηματικοῦ πόρου στερουμένη ὤφειλεν ἡ προσφιλὴς αὐτῷ οἰκογένεια ἐκ λιμοῦ νἀπολεσθῇ. Πρὸ τῆς πρὸ ὀμμάτων ἀνάγκης ἐποιήσατο τὴν εἰρημένην ἀπόφασιν, ὑφ' ἧς τὸ κράτος ἤδη ἦν. Ἀλλὰ πρὸς τί αἱ ἀναπολήσεις αὗται αἱ μεγεθύνουσαι τὸ πρὸ ὀμμάτων ἀτύχημα; πρὸς τί αἱ καταλόξουσαι ἀνιαραὶ αὗται σκέψεις τὴν νεαρὰν καὶ φύσει εὔχαριν ψυχὴν τοῦ φίλου ἡμῶν; εἶνε τοῦτο τὸ τελευταῖον ναυστόλημα, μεθ' ὃ θὰ τρέξῃ εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν προσφιλῶν αὐτοῦ, καὶ ὅμως ὁπόσον φοβεῖται μὴ καταστῇ τάφος αὐτοῦ. Ὁμοιάζει ὀδίτῃ, διανύσαντι τραχεῖαν καὶ ἐπίπονον πορείαν καὶ ὅτε πρόκειται νὰ ὑπερβάλῃ τὸ κινδυνῶδες καὶ ὑπερύψηλον ὄρος, μεθ' ὃ εὑρίσκεται ὁ πρὸς ὃν κατευθύνεται τόπος, στρέφων ὀπισθεν καθορᾷ τὸ διανυθὲν διάστημα, ὅπερ ὡς οὐδὲν λογίζεται πρὸ τῆς νέας ταύτης ἀνάγκης. — Τοιαῦτα συνεφύροντο ἐν τῷ νῷ τοῦ ναύτου· καὶ ὅτε ἤδη ὑπέλαμψε σπινθὴρ ἐλπίδος σωτηρίας ἐκ τῆς παρούσης φρικώδους ἀγωνίας, συνῆλθεν εἰς ἑαυτὸν ἐκ τῶν κραυγῶν τῶν ἑταίρων αὐτοῦ, ἀδιάρθρωτα φθεγγομένων. Φοβερὸν ἦν τὸ θεᾶσθαι! οἱ πολλοὶ τῶν ναυτῶν ἦσαν ἐν ταῖς λέμβοις τοῦ πλοίου, ἔνθα ἐκάλουν καὶ τοῦτον· οἱ λοιποὶ δ' ἐσκόπουν νὰ ῥιφθῶσι εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ μαινομένου πελάγους. Διηνεκεῖς κραυγαὶ διεσταυροῦντο ἐν τῇ ἀπαισίᾳ ἐκείνῃ στιγμῇ τόσον σκαιῶς, ὥστ' ἠδύναντο καὶ τὸν ἀπαθέστατον καὶ ἀνδρειότατον νὰ ἐμβάλωσιν εἰς ἐσχάτην δειλίαν. Ἐκάλουν αὐτὸν ἵνα τοὺς μιμηθῇ, ἀλλ' οὗτος ἐσίγα· τῷ ὑποδείκνυον τὸν ἐκ τοῦ πυρὸς προκείμενον κίνδυνον, ἀλλὰ καὶ αὖθις σιωπῶν ἀμφιρρεπὴς ἦν. Ὁρμᾷ αἴφνης εἰς τὴν κοίτην τοῦ πλοίου. Ματαίως αἱ ἀποτροπαὶ καὶ φωναὶ τῶν ἑταίρων ἀνεμίμνησκον αὐτῷ τὴν ἐν τῇ κοίτῃ ἐναποτεθημένην πυρίτιδα, πρὸς ἣν ἀπαυστὶ τὸ πῦρ προσεπέλαζεν. Ὁ ναύτης ἐν τῇδε τῇ στιγμῇ ἀνεπόλησεν τὴν τάλαιναν μητέρα, ἧς ἡ ἀνάμνησις συνείχετο πρός τι δώρημα αὐτῆς· κατῆλθεν, ἔλαβεν τὸ μητρικὸν ἐνθύμιον, ὃ ἐκράτει σφιγκτῶς ἐν ταῖς χερσίν. Ἀνελθὼν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος οὐδένα εἶδεν ἐπ' αὐτοῦ. Ὡς μυῖαι διαλείπουσαι καὶ αὖθις φαινόμεναι οἱ ἐπὶ τῶν λέμβων καὶ τῆς θαλάσσης ῥιφθέντες ἐφαίνοντο. Καὶ αὐτὸς κατέχων ἤδη τὴν τιμαλφεστάτην τῶν ἀναμνήσεων θάκολουθήσῃ τὴν προτραφεῖσαν ὁδὸν τῶν ἑταίρων, καὶ ἂν πρόκηται νἀποθάνῃ, οἷα ἄφατος εὐδαιμονία νἀποθάνῃ

καταφιλῶν ἐν τῷ δωρήματι τὴν πολυφίλητον αὐτοῦ μητέρα! ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν, παλαίων τοῖς βρυχωμένοις κύμασιν, οὗ' ἡδεῖαν οὐδὲ πικράν, ἵνα ἐπ' αὐτῆς συναγείρας τὰς ἐπὶ τὴν ἀγριόεσσαν φύσιν διασκεδασθείσας σκέψεις ἐπιλάθηται πρὸς στιγμὴν τοῦ ἀπευκταίου κινδύνου. Ἐν ᾗ στιγμῇ τὰ οἰδαλέα κύματα πληροῦσι τὸ κραδαινόμενον πλοῖον, ἡ ψυχὴ τοῦ ναύτου πληροῦται δακρύων, ἀναπολοῦντος τὴν δύστηνον μητέρα, ἥτις ὑπέδειξε τούτῳ τὴν ἀνάγκην τῆς μὴ ἀπομακρύνσεως τῶν μητρικῶν κόλπων, ἐν οἷς ἦν ποτε ὡς ἐν ἀσφαλεστάτῳ λιμένι· πρὸ τοῦ κινδύνου δικαίαν ὑπολαμβάνει τὴν τῆς μητρὸς γνώμην καὶ μεταμέλεται παρακούσας ταύτην· ἠδεῖτο ἐπιλανθανόμενος τῶν αἰτίων, ἀνθ' ὧν ἐδέησε νὰ ἐνδυθῇ τὴν τοῦ ναυτίλου ἐσθῆτα· ἀλλὰ τί; τίνας θὰ διέθετεν πόρους πρὸς διατροφὴν τῆς μητρὸς καὶ τῶν προσφιλῶν ἀδελφιδίων; μήτοι γνώστης ἦν ἑτέρας τέχνης, ἣν ταύτης προαιρούμενος ἠδύνατο ὁμοίως νὰ ἐξαρκέσῃ τῷ σκοπῷ αὐτοῦ; ὁ πατὴρ τοῦ ναύτου γεννηθεὶς ἐν τῇ πετρήεσσῃ νήσῳ Ὑδρᾳ, ἐκ παίδων παρεδόθη τῇ πατρίῳ ταύτῃ τέχνῃ ἐν ᾗ ἐξῳκείωσε καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· ἔδανεν ἐν τῇ ἐνασκήσει τοῦ ἐπαγγέλματος, καὶ τοῦτο ὤφειλε νὰ ἦν ἐναργὴς ὑπόδειξις τῷ υἱῷ, ἵν' ἀπομάθῃ τὴν πάτριον τέχνην. Ἀλλὰ πρὸς ἐκμάθησιν ἑτέρας χρεία ἦν χρόνου, καθ' ὃν παντὸς χρηματικοῦ πόρου στερουμένη ὤφειλεν ἡ προσφιλὴς αὐτῷ οἰκογένεια ἐκ λιμοῦ νἀπολεσθῇ. Πρὸ τῆς πρὸ ὀμμάτων ἀνάγκης ἐποιήσατο τὴν εἰρημένην ἀπόφασιν, ὑφ' ἧς τὸ κράτος ἤδη ἦν. Ἀλλὰ πρὸς τί αἱ ἀναπολήσεις αὗται αἱ μεγεθύνουσαι τὸ πρὸ ὀμμάτων ἀτύχημα; πρὸς τί αἱ καταλόξουσαι ἀνιαραὶ αὗται σκέψεις τὴν νεαρὰν καὶ φύσει εὔχαριν ψυχὴν τοῦ φίλου ἡμῶν; εἶνε τοῦτο τὸ τελευταῖον ναυστόλημα, μεθ' ὃ θὰ τρέξῃ εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν προσφιλῶν αὐτοῦ, καὶ ὅμως ὁπόσον φοβεῖται μὴ καταστῇ τάφος αὐτοῦ. Ὁμοιάζει ὀδίτῃ, διανύσαντι τραχεῖαν καὶ ἐπίπονον πορείαν καὶ ὅτε πρόκειται νὰ ὑπερβάλῃ τὸ κινδυνῶδες καὶ ὑπερύψηλον ὄρος, μεθ' ὃ εὑρίσκεται ὁ πρὸς ὃν κατευθύνεται τόπος, στρέφων ὀπισθεν καθορᾷ τὸ διανυθὲν διάστημα, ὅπερ ὡς οὐδὲν λογίζεται πρὸ τῆς νέας ταύτης ἀνάγκης. — Τοιαῦτα συνεφύροντο ἐν τῷ νῷ τοῦ ναύτου· καὶ ὅτε ἤδη ὑπέλαμψε σπινθὴρ ἐλπίδος σωτηρίας ἐκ τῆς παρούσης φρικώδους ἀγωνίας, συνῆλθεν εἰς ἑαυτὸν ἐκ τῶν κραυγῶν τῶν ἑταίρων αὐτοῦ, ἀδιάρθρωτα φθεγγομένων. Φοβερὸν ἦν τὸ θεᾶσθαι! οἱ πολλοὶ τῶν ναυτῶν ἦσαν ἐν ταῖς λέμβοις τοῦ πλοίου, ἔνθα ἐκάλουν καὶ τοῦτον· οἱ λοιποὶ δ' ἐσκόπουν νὰ ῥιφθῶσι εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ μαινομένου πελάγους. Διηνεκεῖς κραυγαὶ διεσταυροῦντο ἐν τῇ ἀπαισίᾳ ἐκείνῃ στιγμῇ τόσον σκαιῶς, ὥστ' ἠδύναντο καὶ τὸν ἀπαθέστατον καὶ ἀνδρειότατον νὰ ἐμβάλωσιν εἰς ἐσχάτην δειλίαν. Ἐκάλουν αὐτὸν ἵνα τοὺς μιμηθῇ, ἀλλ' οὗτος ἐσίγα· τῷ ὑποδείκνυον τὸν ἐκ τοῦ πυρὸς προκείμενον κίνδυνον, ἀλλὰ καὶ αὖθις σιωπῶν ἀμφιρρεπὴς ἦν. Ὁρμᾷ αἴφνης εἰς τὴν κοίτην τοῦ πλοίου. Ματαίως αἱ ἀποτροπαὶ καὶ φωναὶ τῶν ἑταίρων ἀνεμίμνησκον αὐτῷ τὴν ἐν τῇ κοίτῃ ἐναποτεθημένην πυρίτιδα, πρὸς ἣν ἀπαυστὶ τὸ πῦρ προσεπέλαζεν. Ὁ ναύτης ἐν τῇδε τῇ στιγμῇ ἀνεπόλησεν τὴν τάλαιναν μητέρα, ἧς ἡ ἀνάμνησις συνείχετο πρός τι δώρημα αὐτῆς· κατῆλθεν, ἔλαβεν τὸ μητρικὸν ἐνθύμιον, ὃ ἐκράτει σφιγκτῶς ἐν ταῖς χερσίν. Ἀνελθὼν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος οὐδένα εἶδεν ἐπ' αὐτοῦ. Ὡς μυῖαι διαλείπουσαι καὶ αὖθις φαινόμεναι οἱ ἐπὶ τῶν λέμβων καὶ τῆς θαλάσσης ῥιφθέντες ἐφαίνοντο. Καὶ αὐτὸς κατέχων ἤδη τὴν τιμαλφεστάτην τῶν ἀναμνήσεων θάκολουθήσῃ τὴν προτραφεῖσαν ὁδὸν τῶν ἑταίρων, καὶ ἂν πρόκηται νἀποθάνῃ, οἷα ἄφατος εὐδαιμονία νἀποθάνῃ καταφιλῶν ἐν τῷ δωρήματι τὴν πολυφίλητον αὐτοῦ μητέρα!

Ἀθήνησι μηνὶ Αὐγούστῳ 1885.

Δημοσθένης Δ. Δεσμίνης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΑ.

Ἀγάπη. Ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ διηγήματα ὑπὸ Ἰω. Flach. Ἐν Λειψίᾳ 1885. Ἐκδότης κ. Wilhelm Friedrich. — Τὸν ἑλληνικὸν τοῦτον τίτλον φέρει συλλογὴ πέντε διηγημάτων, γερμανιστὶ μὲν γεγραμμένων, ἐχόντων ὅμως ὑπόθεσιν ἀρχαίαν Ἑλληνικήν· διὸ καὶ ἐνταῦθα ποιοῦμεν

*) Ὀδυσ. Ὁμήρου γ'. 290.

μνείαν αὐτῶν. Τὰ διηγήματα ταῦτα εἰσὶ τὰ ἑξῆς. Καλλίστη, λεσβικὸν διήγημα, Εὐρυπύλη, σαμιακὸν διήγημα, Τελέσιλλα, δωρικὸν διήγημα, Βερενίκη, συριακὸν διήγημα, καὶ Στρατονίκη, διήγημα ἐκ τῶν χρόνων τῶν Διαδόχων. Ὁ συγγραφεὺς προδίδει ἐν τοῖς διηγήμασι τούτοις βαθεῖαν γνῶσιν τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος καὶ τῆς ἀρχαίας ἡμῶν ἱστορίας.

Μίλτωνος Ἀπολεσθεὶς Παράδεισος. Τεῦχος Δ'. Μετάφρασις Ἀλ. Κάσδαγλη. Τὸ τέταρτον τοῦτο τεῦχος, ἐκδοθὲν κατ' αὐτάς, περιέχει πάλιν λαμπροτάτας εἰκόνας καὶ εἶναι τετυπωμένον μετὰ τῆς αὐτῆς φιλοκαλίας, μεθ' ἧς καὶ τὰ προηγούμενα τεύχη.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Ὁ ἐν Μαγκεστρίᾳ ἀπὸ ἐτῶν ἐγκατεστημένος ἔμπορος Κύριος Σωτήριος Χατζόπουλος, ἀνὴρ γνωστὸς διὰ τὰ φιλογενῆ καὶ πατριωτικὰ αὐτοῦ αἰσθήματα, διωρίσθη παρὰ τῆς ἡμετέρας Κυβερνήσεως Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος α'. τάξεως ἐν τῇ μεγαλοπόλει ἐκείνῃ τῆς Ἀγγλίας. Συγχαίρομεν εἰλικρινῶς τῷ φίλῳ κ. Χατζοπούλῳ ἐπὶ τῇ ἐξαιρετικῇ ταύτῃ τιμῇ.

Στατιστικὴ Βερολίνου. Ἡ πόλις τοῦ Βερολίνου, καλύπτουσα ἐμβαδὸν 24½ χιλ. στρεμμάτων, κατοικεῖται, κατὰ τὴν τελευταίαν ἀπογραφήν, ὑπὸ 1,300,000 ψυχῶν. Ἐν ἔτει 1861 ὁ πληθυσμὸς δὲν ὑπερέβαινε τὰς 500 χιλιάδας, καὶ κατὰ τὰ τελευταῖα τέσσαρα ἔτη ὁ πληθυσμὸς ηὐξήθη κατὰ 150 χιλιάδας. Ἀέργων τὸ Βερολῖνον ἔχει 20,000, ἐν οἷς 10,000 δὲν ἐργάζονται ἕνεκα γήρατος. Αἱ οἰκίαι τοῦ Βερολίνου εἶναι 52,000, ὁ δὲ φόρος αὐτῶν ἀνέρχεται εἰς 5½ ἑκατομμύρια μαρκῶν. Αἱ κατοικούμεναι οἰκίαι εἶναι 256,000, περιέχουσαι 590,000 δωμάτια, ὧν αἱ 75,000 δὲν θερμαίνονται, 950 οἰκίαι εἶναι ἐν τῷ πέμπτῳ πατώματι, κατοικούμεναι ὑπὸ 3000 ψυχῶν. Τεσσαράκοντα χιλιάδες κατοικοῦσιν ἐν τοῖς ὑπερῴοις· 130,000 ἐν τῷ τετάρτῳ πατώματι, καὶ πλέον τῶν 100,000 ἐν τοῖς ὑπογείοις. 63,000 οἰκογένειαι ζῶσιν ἐν ἑνὶ καὶ μόνῳ δωματίῳ ἑκάστη. Τέσσαρες οἰκίαι κατοικοῦνται ὑπὸ 400 ἐνοίκων, δέκα ὑπὸ 300, 160 ὑπὸ 200, 2600 ὑπὸ 100—200 καὶ 6000 ὑπὸ 50—100. Ὑπάρχει οἰκία κατοικουμένη ὑπὸ 1000 ψυχῶν. Τὰ ἐνοίκια ὅλων τῶν οἰκιῶν τοῦ Βερολίνου ἀνέρχονται ἐτησίως εἰς 176 ἑκατομμύρια μαρκῶν, ὧν 5 ἑκατομμ. ἀπόλλυνται κατ' ἔτος, μενουσῶν τῶν οἰκιῶν κενῶν. Κατὰ τὰ τελευταῖα δέκα ἔτη ἡ ἀξία τῶν οἰκιῶν ἐν Βερολίνῳ ηὐξήθη κατὰ 70 ἑκατομμύρια. Κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ὁ καθαρισμὸς τῶν σαρωμάτων ἐκόστισε 420 χιλ. μαρκῶν, τῆς χιόνος καὶ τοῦ πάγου 100 χιλιάδας· ἑκάστη πτῶσις χιόνος κοστίζει εἰς τὴν πόλιν 5000 μάρκας. Τὰ ἔξοδα τοῦ καθαρισμοῦ καὶ τοῦ καταβρέγματος τῆς πόλεως ἀνέρχονται εἰς 1½ ἑκατομμύριον. Οἱ ἱπποσιδηρόδρομοι μετέφερον κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος 65 ἑκατομμύρια ἀνθρώπων, πληρωσάντων ἐν ὅλῳ 7 ἑκατομμύρια μαρκῶν.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ.

Τρόπος τοῦ προφυλάττειν τὰς σταφυλὰς ἀπὸ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν σφηκῶν. Εἰς ἀπόστατιν 5 ἢ 6 μέτρων ἀπὸ τῆς κληματαριᾶς φυτεύεις ῥίζας τινὰς γλυκανίσου. Αἱ σφῆκες θὰ πετῶσιν ὅλαι πρὸς τὰ ἄνθη τοῦ γλυκανίσου καὶ δὲν θὰ ἐγγίζωσι τὰς σταφυλάς. Ἀπαιτοῦνται τρία ἢ τέσσαρα ἔτη μέχρις οὗ ἡ ῥίζα τοῦ γλυκανίσου γείνῃ ἀρκούντως μεγάλη ὅπως προφυλάξῃ τὴν κληματαριάν.

Ἑτέρα μέθοδος, κοινοποιηθεῖσα παρά τινος ἀμπελοκτήμονος. "Ἀπὸ ἐτῶν ἤδη προφυλάττω τὰς σταφυλάς μου ἀπὸ τῶν μυιῶν καὶ σφηκῶν χωρὶς νὰ μεταχειρίζωμαι τοὺς συνήθεις σάκκους. Ἀναρτῶ ἐπὶ τῆς κληματαριᾶς φιάλας τινὰς χωρητικότητος ἀπὸ 3—600 γραμμαρίων ἐν αἷς εὑρίσκεται πρόστιχον μέλι ἀναμεμιγμένον μετὰ ὕδατος· διὰ μέλιτος ἐπαλείφω καὶ τὰ στόμια τῶν φιαλῶν. Μυῖαι καὶ σφῆκες ἑλκυόμεναι ὑπὸ τοῦ γλυκέος ποτοῦ εἰσέρχονται εἰς τὰς φιάλας σωρηδὸν καὶ δὲν ἐξέρχονται πλέον. Αἱ φιάλαι ἀναρτῶνται ἀπὸ τῶν δένδρων καὶ τῶν κλημάτων διὰ λεπτῶν σιδηρῶν συρμάτων."

Τρόπος τοῦ καταστρέφειν τοὺς σκώληκας ἐν τοῖς ξύλοις τῶν ἐπίπλων. Εἰς τὰς ὑπὸ τῶν σκωλήκ

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΣ 50 ΦΟΙΝ. ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ. — **ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ELSTER-STRASSE 41. LEIPZIG.**

Παρακαλοῦνται οἱ ἐπιστέλλοντες πρὸς τὸν Ἕσπερον νὰ πέμπωσι τὰ χειρόγραφα καθαρῶς γεγραμμένα, τὰ ὁποῖα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

ΤΟ ΠΕΡΙΚΑΛΥΜΜΑ ΤΟΥ ΕΣΠΕΡΟΥ.

Ἕκαστον τῶν κομψῶν τούτων καὶ ἐπιχρύσων περικαλυμμάτων τιμᾶται μαρκῶν 5 (ἤτοι φράγκων 6.25) καὶ ἀποστέλλεται ἐλεύθερον ταχυδρομικοῦ τέλους.

☞ Ἐπειδὴ κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τινὲς τῶν Κυρίων συνδρομητῶν ἠμέλησαν νὰ ἐμβάσωσι τὸ τίμημα τῶν παραγγελθέντων περικαλυμμάτων, καὶ ὡς ἐκ τούτου προέκυψεν ἐπαισθητὴ ζημία, ἡ Διεύθυνσις ἔλαβε τὸ γενικὸν μέτρον νὰ μὴ ἀποστέλλῃ τοῦ λοιποῦ ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει περικάλυμμα ἄνευ τῆς προκαταβολῆς τοῦ τιμήματος αὐτοῦ.

M. MINGHETTI.

Τὰ πολιτικὰ κόμματα καὶ ἡ τούτων ἐπέμβασις εἰς τὰ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς διοικήσεως.

Μετάφρασις ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ καὶ εἰσαγωγὴ

Γ. Μικονίου

διδάκτορος τῆς Νομικῆς.

ΕΝ ΛΕΙΨΙΑι
W. DRUGULIN
1885.

Εὕρηται παρὰ τῷ τυπογραφείῳ W. DRUGULIN ἐν Λειψίᾳ, καὶ τιμᾶται φράγκων 5.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΝ
ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

πρὸς χρῆσιν τῶν περὶ ταύτην ἀσχολουμένων

ὑπὸ

Δ. Η. Οἰκονομίδου.

—

Ἐν Λειψίᾳ
W. DRUGULIN
1885.

ΑΓΝΗΣ ΣΜΙΘ
ΒΛΕΜΜΑΤΑ
ΕΠΙ ΤΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΒΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΓΡΑΦΙΑΣ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ·

Τρικυμία ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ Ὠκεανῷ — Πρῶται ἐντυπώσεις ἐν Ἀθήναις — Ἐν Ἀθήναις — Τὸ Σούνιον καὶ ὁ Ὑμηττός — Ὁ Μαραθὼν καὶ ἡ Αἴγινα — Ὁ ἰσθμὸς τῆς Κορίνθου καὶ ἡ Ἀκροκόρινθος — Αἱ Μυκῆναι καὶ ἡ Ἀργολικὴ πεδιάς — Ἐν Σπάρτῃ — Παρὰ τὸν Ταΰγετον — Ἐπὶ τῆς Ἰθώμης — Τὸ Πάσχα ἐν μονῇ — Ἀπὸ τῆς μονῆς εἰς Κρέκι — Ἐν Ὀλυμπίᾳ — Ἀπ' Ὀλυμπίας εἰς Μέγα Σπήλαιον — Ἐκδρομὴ εἰς τὴν Στύγα — Ἑλληνικὴ φιλοξενία — Δυσχέρειαι — Θύελλα ἐπὶ τοῦ Παρνασσοῦ — Ἀπὸ τοῦ Παρνασσοῦ εἰς Κέρκυραν — Ἡ γλῶσσα καὶ ὁ χαρακτὴρ τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων — Τρόπος τοῦ περιοδεύειν ἐν Συρίᾳ καὶ ἐν Ἑλλάδι.

Μετάφρασις Ι. ΠΕΡΒΑΝΟΓΛΟΥ.

Τὸ παρὸν βιβλίον, ἐκ 16 τυπογραφικῶν φύλλων εἰς σχῆμα μεγάλου 8ᵒᵛ συγκείμενον, καὶ περιέχον πολλὰς καλλιτεχνικὰς εἰκόνας καὶ χάρτην τῆς Ἑλλάδος, ἐν Ἀγγλίᾳ ἐπὶ τούτῳ κατασκευασθέντα, ἐξεδόθη κομψῶς καὶ πολυτελῶς δεδεμένον.

Τιμὴ Φράγκων 7.

ΕΝ ΛΕΙΨΙΑι ΤΥΠΟΙΣ Γ. ΔΡΟΥΓΟΥΛΙΝΟΥ.

ΛΕΞΙΚΟΝ
ΕΛΛΗΝΟ-ΑΡΑΒΙΚΟΝ

περιέχον τὰς κυριωτέρας καὶ χρησιμωτέρας λέξεις καὶ φράσεις ἡρμηνευμένας ἀραβιστὶ δι' ἑλληνικῶν χαρακτήρων καὶ παράρτημα διαιρούμενον εἰς τρία μέρη· Α'. Περιγραφὴν τῶν ἐπισημοτέρων πόλεων καὶ μνημείων τῆς Αἰγύπτου· Β'. Τὰς ἐθνικὰς καὶ θρησκευτικὰς ἑορτὰς τῶν Αἰγυπτίων· Γ'. Τὰ ἤθη, ἔθιμα, δοξασίας καὶ προλήψεις τῶν Ἀράβων κτλ.

Συνταχθὲν

ὑπὸ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ Ι. ΠΕΝΤΑΚΗ.

Ἐκδοθὲν ἀναλώμασι

τοῦ Ἑλληνικοῦ βιβλιοπωλείου "Φοίνικος"

ΠΕΤΡΟΥ ΣΑΡΑΝΤΗ.

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑι
1885.

Διευθυντὴς καὶ ἐκδότης· Δρ. Ι. ΠΕΡΒΑΝΟΓΛΟΣ ἐν ΛΕΙΨΙΑι. ELSTER-STR. 41.

Χαρτοπωλεῖον· Β. ΣΙΓΙΣΜΟΥΝΔΟΥ ἐν Βερολίνῳ, Φραγκοφόρτῃ καὶ Λειψίᾳ. — Τύποις· Γ. ΔΡΟΥΓΟΥΛΙΝΟΥ ἐν Λειψίᾳ.